

Fremsat den 8. oktober 2025 af beskæftigelsesministeren (Kaare Dybvad Bek)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social pension og forskellige andre love

(Ophør af udbetaling af forsørgelsesydelse til anbringelses- og behandlingsdømte)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1123 af 21. oktober 2024, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 704 af 20. juni 2025, foretages følgende ændringer:

1. I § 14 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »jf. dog stk. 2«: », § 45, stk. 3, og § 46, stk. 4«, og i stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »nødvendig«: », jf. dog § 45, stk. 3, og § 46, stk. 4«.

2. I § 34, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 46« til: »§§ 45 og 46«, og i stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »arresthus«: », hvis pensionisten af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, og anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., eller hvis pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78«.

3. Efter § 44 indsættes:

»§ 45. Anvendes en foranstaltning efter straffelovens § 68, 2. pkt., over for en person, der ved dom findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, samt anbringes eller indlægges personen på en psykiatrisk afdeling som følge af dommen, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. Fik pensionisten inden anbringelsen eller indlæggelsen udbetalt sin pension forud, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, der følger efter måneden, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, får udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende i en periode på op til 6 måneder fra anbringelses- eller indlæggelsestidspunktet. I perioden nævnt i 1. pkt. indregnes den periode, hvor en person, der anbringes efter straffuldbyrdelseslovens § 78, har modtaget beløb efter § 46, stk. 2. Perioden kan herefter forlænges efter en konkret vurdering.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at folkepensionister, der er omfattet af stk. 1, kan få dækket op til 100 pct. af pensionistens egen andel af helbredsudgifter som nævnt i § 14 a, stk. 1 og 4. Afgørelse herom træffes på baggrund af en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold efter § 14, stk. 1, 2. pkt.

Stk. 4. Den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, skal give kommunen underretning om tidspunktet for anbringelsen eller indlæggelsen og underrette kommunen inden udskrivning af personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, som anbringes eller indlægges som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., og som modtager pension efter denne lov. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når personen anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78. Kommunen skal underrette Udbetaling Danmark, når personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark.

Stk. 5. Den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, kan få terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret til brug for underretning efter stk. 4 og til brug for vurdering af, om der skal udbetales et beløb til personlige fornødenheder efter § 91 i sundhedsloven til den anbragte eller indlagte person.

Stk. 6. Udbetaling Danmark skal underrette den psykiatriske afdeling, som har givet underretning efter stk. 4, på det tidspunkt, hvor Udbetaling Danmark stopper pensionen i forbindelse med en anbringelse eller indlæggelse, jf. stk. 1, og når Udbetaling Danmark igangsætter pensionen i forbindelse med udskrivning.

4. I § 46, stk. 2, 1. pkt., udgår »af pensionen«.

5. I § 46, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Beløbet kan ikke overstige pensionen.«

6. I § 46, stk. 3, ændres »efterbetales den del af« til: »efterbetaler Udbetaling Danmark den del af«.

7. I § 46, stk. 3, indsættes som 2. –4. pkt.:

»Efter anmodning fra kommunen fradrager Udbetaling Danmark beløb udbetalt efter stk. 2 i pensionen, der efterbetales efter 1. pkt. Udbetaling Danmark overfører beløbet til kommunen. Hvis beløbet udbetalt efter stk. 2, ikke kan fradrages fuldt ud i den efterbetalte pension, jf. 2. pkt., skal personen tilbagebetale det resterende beløb udbetalt efter stk. 2, til kommunen.«

8. I § 46 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at folkepensionister, der er omfattet af stk. 1, kan få dækket op til 100 pct. af pensionistens egen andel af helbredsudgifter som nævnt i § 14 a, stk. 1 og 4. Afgørelse herom træffes på baggrund af en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold efter § 14, stk. 1, 2. pkt.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

9. I § 46, stk. 4, der bliver stk. 5, udgår »og 2«.

10. I § 46, stk. 5, nr. 1, der bliver stk. 6, nr. 1, ændres »stk. 1« til: »stk. 1 og § 45, stk. 1«.

11. I § 48 f ændres »40, 41 a« til: »34, 40, 41 a, 45«.

12. I § 52, stk. 2, 1. pkt., ændres »og helbrestillæg efter § 14 a« til: »helbrestillæg efter § 14 a, husleje efter § 45, stk. 2, og § 46, stk. 2, og helbredsudgifter efter § 45, stk. 3, og § 46, stk. 4,«.

§ 2

I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1033 af 2. september 2024, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 704 af 20. juni 2025, foretages følgende ændringer:

1. I § 18, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »jf. dog stk. 2«: », § 44 b, stk. 3, og § 45, stk. 4«, og i stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »nødvendig«: », jf. dog § 44 b, stk. 3, og § 45, stk. 4«.

2. I § 34, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 45« til: »§§ 44 b og 45«, og i stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »arresthus«: », hvis pensionisten af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, og anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., eller hvis pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78«.

3. Efter § 44 a indsættes:

»§ 44 b. Anvendes en foranstaltning efter straffelovens § 68, 2. pkt., over for en person, der ved dom findes omfattet

af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, samt anbringes eller indlægges personen på en psykiatrisk afdeling som følge af dommen, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. Fik pensionisten inden anbringelsen eller indlæggelsen udbetalt sin pension forud, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, der følger efter måneden, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, får udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende i en periode på op til 6 måneder fra anbringelses- eller indlæggelsestidspunktet. I perioden nævnt i 1. pkt. indregnes den periode, hvor en person, der anbringes efter straffuldbyrdelseslovens § 78, har modtaget beløb efter § 45, stk. 2. Perioden kan herefter forlænges efter en konkret vurdering.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, kan få dækket op til 100 pct. af personens egen andel af helbredsudgifter som nævnt i § 18, stk. 1 og 4. Afgørelse herom træffes på baggrund af en konkret vurdering af personens økonomiske forhold efter § 17, stk. 2, 2. pkt.

Stk. 4. Den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, skal give kommunen underretning om tidspunktet for anbringelsen eller indlæggelsen og underrette kommunen inden udskrivning af personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, som anbringes eller indlægges som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., og som modtager pension efter denne lov. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når personen anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78. Kommunen skal underrette Udbetaling Danmark, når personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark.

Stk. 5. Den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, kan få terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret til brug for underretning efter stk. 4 og til brug for vurdering af, om der skal udbetales et beløb til personlige fornødenheder efter § 91 i sundhedsloven til den anbragte eller indlagte person.

Stk. 6. Udbetaling Danmark skal underrette den psykiatriske afdeling, som har givet underretning efter stk. 4, på det tidspunkt, hvor Udbetaling Danmark stopper pensionen i forbindelse med en anbringelse eller indlæggelse, jf. stk. 1, og når Udbetaling Danmark igangsætter pensionen i forbindelse med udskrivning.«

4. I § 45, stk. 2, 1. pkt., udgår »af pensionen«.

5. I § 45, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Beløbet kan ikke overstige pensionen.«

6. I § 45, stk. 3, ændres »efterbetales den del af« til: »efterbetaler Udbetaling Danmark den del af«.

7. I § 45, stk. 3, indsættes som 2.-4. pkt.:

»Efter anmodning fra kommunen fradrager Udbetaling Danmark beløb udbetalt efter stk. 2 i pensionen, der efterbetales efter 1. pkt. Udbetaling Danmark overfører beløbet til kommunen. Hvis beløbet udbetalt efter stk. 2, ikke kan fradrages fuldt ud i den efterbetalte pension, jf. 2. pkt., skal personen tilbagebetale det resterende beløb udbetalt efter stk. 2, til kommunen.«

8. I § 45 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, kan få dækket op til 100 pct. af personens egen andel af helbredsudgifter, som nævnt i § 18, stk. 1 og 4. Afgørelse herom træffes på baggrund af en konkret vurdering af personens økonomiske forhold efter § 17, stk. 2, 2. pkt.«

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 5-7.

9. I § 45, stk. 4, der bliver stk. 5, udgår »og 2«.

10. I § 45, stk. 6, nr. 1, der bliver stk. 7, nr. 1, ændres »stk. 1 og 5« til: »stk. 1 og 5, og § 44 b, stk. 1«.

11. I § 50, stk. 3, 1. pkt., ændres »og helbredstillæg efter § 18« til: »helbredstillæg efter § 18, husleje efter § 44 b, stk. 2, og § 45, stk. 2, og helbredsudgifter efter § 44 b, stk. 3, og § 45, stk. 4.«.

§ 3

I lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 1004 af 30. juni 2025, som ændret senest ved § 3 i lov nr. 630 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 10 a, stk. 1, ændres »hvis« til: »når«.

2. I § 10 a indsættes som stk. 3-5:

»Stk. 3. En psykiatrisk afdeling skal give kommunen underretning om tidspunktet for anbringelse eller indlæggelse og underrette kommunen inden udskrivning af personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, som anbringes eller indlægges på den psykiatriske afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., og som modtager ydelser efter denne lov. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når en person anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78. Kommunen skal underrette Udbetaling Danmark, når personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark.

Stk. 4. Den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 3, kan få terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret til brug for underretning efter stk. 3 og til brug for vurdering af, om der skal udbetales et beløb til personlige fornødenheder efter § 91 i sundhedsloven til den anbragte eller indlagte person.

Stk. 5. Kommunen skal underrette den psykiatriske afdeling, som har givet underretning efter stk. 3, på det tidspunkt, hvor kommunen stopper en ydelse efter denne lov i forbindelse med en anbringelse eller indlæggelse, og når

kommunen igangsætter en ydelse efter denne lov i forbindelse med udskrivning.«

3. I § 25 a, stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »fængsel«: »eller en anbringelse på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens 78, eller udskrives efter en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt.«

4. I § 25 a, stk. 4, ændres to steder i 1. pkt., et sted i 3. pkt., og et sted i 4. pkt.: »løsladelsen« til: »løsladelsen eller udskrivelsen«.

5. I § 29, nr. 2, udgår »og«.

6. I § 29, nr. 3, indsættes efter »institution.«: », og«.

7. I § 29 indsættes som nr. 4:

»4) personer, der anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78.«

§ 4

I lov om individuel boligstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 995 af 1. juli 2025, foretages følgende ændring:

1. I § 5 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om, hvornår ansøgeren anses for at benytte en bolig her i landet til helårsbeboelse, og hvornår et medlem af husstanden, jf. § 7, stk. 1, anses for at have fast ophold i boligen, når personen af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, samt anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling eller institution m.v. som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., når personen anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78, eller personen er idømt forvaring, er varetægtsfængslet eller er indsat til afsoning.«

§ 5

I lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 63 af 21. januar 2019, som ændret ved § 3 i lov nr. 546 af 3. maj 2022, § 11 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og § 7 i lov nr. 1655 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) når den ene ægtefælle er anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling i mere end 3 måneder som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., hvor retten fandt personen omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, eller en anbringelse på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78, og den anden ægtefælle er enlig.«

Nr. 4-5 bliver herefter nr. 5-6.

2. I § 2, stk. 1, nr. 5, der bliver nr. 6, § 4, stk. 3, nr. 5, og § 4, stk. 5, ændres »§ 46« til: »§§ 45 og 46«.

3. I § 3, 1. pkt., ændres »§ 2, nr. 1, nr. 2, eller nr. 3« til: »§ 2, stk. 1, nr. 1-3«.

4. I § 8, stk. 7, ændres »Kriminalforsorgen, jf. § 2, nr. 3« til: »kriminalforsorgen eller er anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., hvor retten fandt personen omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, eller er anbragt på en psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, jf. denne lovs § 2, stk. 1, nr. 3«, og to steder ændres »den indsattes« til: »den indsattes, anbragtes eller indlagtes«.

Ikrafttræden

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2026.

Overgangsbestemmelser

§ 7

Stk. 1. For en person, der ved lovens ikrafttrædelse er anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., hvor retten fandt personen omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, eller er anbragt på en psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, og som modtager pension efter gældende regler i lov om social pension eller lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig eller almindelig førtidspension m.v. eller ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, finder loven først anvendelse, når personen har fået et varsel på 3 måneder om, at pensionen eller en eller flere ydelser stoppes.

Stk. 2. Den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, skal inden den 1. marts 2026 give oplysninger til kommunen om personnummer på personer, der ved lovens ikrafttrædelse er anbragte eller indlagte på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., hvor retten fandt personen omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, eller er anbragte på en psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, og som modtager pension efter lov om social pension eller lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. eller ydelser efter lov om aktiv socialpolitik. Kommunen skal underrette Udbetaling Danmark, når personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark.

Stk. 3. Den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, kan få adgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret til brug for underretning efter stk. 2.

Stk. 4. Regler udstedt i medfør af § 46, stk. 5, i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1123 af 21. oktober 2024, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler udstedt i medfør af § 46, stk. 6, i lov om social pension, jf. denne lovs § 1, nr. 8 og 10.

Stk. 5. Regler udstedt i medfør af § 45, stk. 6, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelige førtidspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1033 af 2. september 2024, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler udstedt i medfør af § 45, stk. 7, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelige førtidspension, jf. denne lovs § 2, nr. 8 og 10.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
- 2.1. Afgrænsning af målgruppen for ophør af udbetaling af social pension og kontanthjælp til retspsykiatriske patienter
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.2. Udbetaling og stop af pension og kontanthjælp
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.1.1. Pension
 - 2.2.1.2. Kontanthjælp
 - 2.2.1.3. Hjælp til boligudgifter m.v.
 - 2.2.1.4. Beløb til personlige fornødenheder
 - 2.2.1.5. Behandlingsudgifter og personligt tillæg
 - 2.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.3. Underretning mellem relevante myndigheder
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.4. Ændringer i lov om individuel boligstøtte
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.5. Ændringer i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven
4. Forholdet til FN's Handicapkonvention
5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
 - 5.1. Økonomiske konsekvenser for det offentlige
 - 5.2. Implementeringskonsekvenser for det offentlige
 - 5.2.1. Implementeringskonsekvenser
 - 5.2.2. Digitaliseringsklar lovgivning
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Klimamæssige konsekvenser
9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med dette lovforslag er at udmønte delaftale til reformen af beskæftigelsesindsatsen om at ensrette reglerne for udbetaling af forsørgelsesydelse i retspsykiatrien mest muligt med de regler, der gælder for indsatte og varetægtsfængslede i fængsler og arresthuse, indgået af regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre den 9. april 2025.

Aftalepartierne ønsker at harmonisere og skabe et mere ens-

artet ydelsessystem for de personer, som modtager forsørgelsesydelse under afsoning. Derfor foreslås det at ensrette reglerne mest muligt, således at patienter dømt til anbringelse eller behandling ikke længere har mulighed for at modtage forsørgelsesydelse i form af social pension og kontanthjælp, mens de er anbragt eller indlagt i retspsykiatrien. På den måde ensrettes reglerne for udbetaling af forsørgelsesydelse med de regler, som allerede gælder for indsatte og varetægtsfængslede i fængsler og arresthuse.

Aftalen er indgået som en delaftale til reformen af beskæfti-

gelsesindsatsen og frigiver et samlet provenu på 152,7 mio. kr. årligt, der skal bidrage til at tilvejebringe varige udgiftsbesparelser i beskæftigessystemet.

Med de gældende ydelsesregler er der væsentlige forskelle i forsørgelsesgrundlaget for personer, som opholder sig i fængsler eller arresthuse, og personer, som er dømt til anbringelse eller behandling på en psykiatrisk afdeling. Hvis en ydelsesmodtager varetægtsfængsles eller indsættes til strafafsoning i et fængsel eller arresthus, ophører udbetalingen af forsørgelsesydelsen.

Der findes ikke tilsvarende regler for ydelsesmodtagere i retspsykiatrien, som fortsat kan få udbetalt deres forsørgelsesydelse i form af social pension eller kontanthjælp. Ydelsesmodtagere, der indlægges i retspsykiatrien, har således et betydeligt højere rådighedsbeløb sammenlignet med personer, som er varetægtsfængslede eller afsoner i fængsler og arresthuse.

Med lovforslaget ønskes det at sikre, at der ikke sker dobbeltforsørgelse af personer, der er dømt til anbringelse eller behandling på en psykiatrisk afdeling, idet personer, der opholder sig på psykiatrisk afdeling, modtager kost og logi under anbringelsen eller indlæggelsen.

Idet ydelsessystemet bygger på et ulovbestemt retsprincip om forbud mod dobbeltforsørgelse, kan det virke stødende for retsfølelsen, at denne gruppe af borgere er berettigede til ydelser, når deres forsørgelse er sikret på anden vis. Forslaget skal dermed også tilgodese hensynet til retsfølelsen og dermed den fortsatte opbakning til det danske velfærdssamfund.

Det foreslås derfor at stoppe udbetalingen af social pension og kontanthjælp for bestemte målgrupper i retspsykiatrien under indlæggelsen.

Målgruppen for lovforslaget foreslås at være personer, der idømmes en anbringelsesdom eller en behandlingsdom.

Lovforslaget omfatter ikke personer, der er dømt til ambulant behandling med mulighed for indlæggelse, og personer anbragt i varetægtsurrogat. Dette skyldes, at anbringelses- og behandlingsdømte kan være indlagt i længere tid ad gangen, mens der for dømte til ambulant behandling med mulighed for indlæggelse og personer anbragt i varetægtsurrogat oftere vil være tale om ophold af kortere varighed og uden en fast tilknytning til retspsykiatrien.

De data, der ligger til grund for lovforslagets skelnen mellem målgrupper, stammer fra Landspatientregisteret. Landspatientregisteret, der administreres af Sundhedsdatastyrelsen, indeholder registerdata, der bruges til eksempelvis at beskrive, hvornår og hvor en patient er blevet indlagt, eller kan beskrive patientens diagnoser, undersøgelser, behandlinger, operationer m.m. De data, der ligger til grund for lovforslaget, er opgjort som gennemsnitsberegninger på tværs af regionerne. Den enkelte patients indlæggelsestid kan således variere og være kortere eller længere end gennemsnit-

tet. Derudover kan der være forskelle på tværs af de forskellige regioner.

Lovforslaget medfører, at anbringelses- og behandlingsdømte ikke længere vil have ret til social pension og kontanthjælp under deres indlæggelse i retspsykiatrien. Patienterne vil dog, såfremt betingelserne er opfyldt herfor, have mulighed for hjælp til andre ydelser som f.eks. boligstøtte, hjælp til dækning af huslejeudgifter, børnetilskud, hjælp til helbredsudgifter m.v.

Det gælder for varetægtsfængslede og afsonere i arresthuse og fængsler, at de har ret til – og i nogle tilfælde pligt til – at arbejde. Det betyder, at de har mulighed for at tjene et vist beløb til personlige fornødenheder i forbindelse med deres ophold. Dette er ikke muligt i retspsykiatrien. Aftalepartierne er derfor enige om, at de anbringelses- og behandlingsdømte skal have en løbende udbetaling af et månedligt beløb til personlige fornødenheder under indlæggelsen.

Udbetaling af social pension (folkepension, førtidspension, seniorpension og tidlig pension) og kontanthjælp stoppes med lovforslaget for personer, der er eller bliver dømt til anbringelse eller behandling pr. den 1. januar 2026 eller senere.

Det foreslås, at målgruppen også skal omfatte personer, der er anbragte på en psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78. Dette skyldes, at en person, der anbringes efter straffuldbyrdeslovens § 78, ikke længere er indsat i en af kriminalforsorgens institutioner, og pågældende modtager derfor ikke ydelser fra kriminalforsorgen. Personen betragtes herefter som anbragt eller indlagt i retspsykiatrien med de regler, der følger heraf.

Personer i målgruppen, der er indlagt ved lovens ikrafttræden, varsles om ændring af reglerne om udbetaling af forsørgelsesydelse med henblik på, at pensionen eller kontanthjælpen stoppes med virkning fra den 1. juli 2026.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Afgrænsning af målgruppen for ophør af udbetaling af social pension og kontanthjælp til retspsykiatriske patienter

2.1.1. Gældende ret

Efter straffelovens § 16, stk. 1, straffes personer, der på gerningstiden var utilregnelige på grund af sindssygdom eller tilstande, der må ligestilles hermed, ikke. Tilsvarende gælder personer, der var mentalt retarderede i højere grad. Befandt gerningsmanden sig som følge af indtagelse af alkohol eller andre rusmidler forbigående i en tilstand af sindssygdom eller i en tilstand, der må ligestilles hermed, kan straf dog pålægges, når særlige omstændigheder taler for det.

Personer, der på gerningstiden var mentalt retarderede i lettere grad, straffes ikke, medmindre særlige omstændigheder taler for at pålægge straf. Tilsvarende gælder personer, der befandt sig i en tilstand, som ganske må ligestilles med

mental retardering. Der henvises til straffelovens § 16, stk. 2.

Det følger af straffelovens § 68, at hvis en tiltalt frifindes for straf i medfør af § 16, kan retten træffe bestemmelse om anvendelse af andre foranstaltninger, der findes formålstjenlige for at forebygge yderligere lovovertrædelser. Såfremt mindre indgribende foranstaltninger som tilsyn, bestemmelser vedrørende opholdssted eller arbejde, afvænningsbehandling, psykiatrisk behandling m.v. ikke findes tilstrækkelige, kan det bestemmes, at den pågældende skal anbringes på psykiatrisk afdeling, i institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller under tilsyn med mulighed for administrativ anbringelse eller i egnet hjem eller institution til særlig pleje eller forsorg. Anbringelse i forvaring kan ske under de betingelser, der er nævnt i § 70.

Opregningen i § 68, 2. pkt., er ikke udtømmende, og en foranstaltning kan tilpasses lovovertræderens individuelle behov.

Personer, der ved den strafbare handling foretager sig i en tilstand betinget af mangelfuld udvikling, svækkelse eller forstyrrelse af de psykiske funktioner, og som ikke er af den i § 16 nævnte beskaffenhed, kan, såfremt det findes formålstjenligt, i stedet for straf idømmes en foranstaltning som nævnt i § 68, 2. pkt., jf. straffelovens § 69.

For personer, der har begået en strafbar handling, og efter dennes foretagelse, men før dom er afsagt, er kommet i en ikke blot forbigående tilstand af den i § 16 eller § 69 nævnte art, kan retten, hvis det findes formålstjenligt, bestemme, at foranstaltninger efter straffelovens §§ 68 og 69 skal anvendes i stedet for straf, eller indtil straffen måtte kunne fuldbyrdes, jf. straffelovens § 73.

Endelig følger det af § 1 i lov om retspsykiatrisk behandling m.v., at regionsrådene har pligt til på deres psykiatriske sygehuse eller sygehusafdelinger at modtage personer, der efter retskendelse skal indlægges til mentalundersøgelse, der i henhold til dom eller kendelse skal anbringes i psykiatrisk sygehus eller på anden måde undergives psykiatrisk behandling, der efter Justitsministeriets eller overøvrighedens bestemmelse skal anbringes på psykiatrisk sygehus, eller personer, der som vilkår for prøveløsladelse eller tiltalefrafald skal undergives psykiatrisk behandling.

Personer, der idømmes en dom til anbringelse, og som har et vidtgående psykisk handicap, vil blive placeret i et botilbud (f.eks. Kofoedsminde) af kommunen, jf. serviceloven § 108. Ved f.eks. placering i botilbud efter servicelovens § 108 betaler den retspsykiatriske patient selv for en del af opholdet, herunder f.eks. for husleje samt udgifter til andre fornødenheder.

Foranstaltninger over for psykisk syge fuldbyrdes af sygehushæsen, der drives af regionerne, jf. § 74 i sundhedsloven. Foranstaltninger over for mentalt retarderede fuldbyrdes af kommunerne.

Arrestanter kan anbringes eller overføres til en psykiatrisk afdeling, hvis der under en varetægtsfængsling fremkommer oplysninger om, at den sigtede kan have en psykisk lidelse og skal udredes herfor. Der vil i disse tilfælde ikke være tale om retspsykiatriske patienter, men om personer anbragt i varetægtssurrogat, der eventuelt modtager behandling under anbringelsen. Personer, der er anbragt i varetægtssurrogat, vil ofte få ophold af kortere varighed.

Fængselsstraf fuldbyrdes som udgangspunkt i fængsel eller arresthus, jf. straffuldbyrdelseslovens § 20.

Det følger dog af straffuldbyrdelseslovens § 78, stk. 1, at justitsministeren eller den, der bemyndiges dertil, kan bestemme, at den dømte midlertidigt eller for hele eller resten af straffetiden anbringes på et hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution, når 1) den dømte har behov for særlig behandling eller pleje, som i væsentlig grad kan tilgodeses i den pågældende institution m.v., 2) der på grund af den dømtes alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder er særlige grunde til ikke at anbringe eller beholde den dømte i fængsel eller arresthus, og 3) afgørende hensyn til retshåndhævelsen ikke taler imod anbringelse uden for fængsel og arresthus.

Dømte, der er under 18 år, anbringes i institution m.v., som omhandlet i stk. 1, medmindre afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod anbringelse uden for fængsel eller arresthus, jf. straffuldbyrdelseslovens § 78, stk. 2.

Anbringelsen efter straffuldbyrdelseslovens § 78 betinges af, at den dømte ikke begår strafbart forhold. Anbringelse kan endvidere betinges af, at den dømte i øvrigt fastholder fastsatte vilkår, herunder undergiver sig tilsyn af kriminalforsorgen, jf. stk. 3.

Såfremt den dømte ikke overholder de vilkår, der er fastsat for anbringelsen, eller nye oplysninger tilvejebringes, hvorefter den dømte, før tilladelsen blev givet, havde begået strafbart forhold, kan den pågældende tilbageføres eller overføres til fængsel eller arresthus, jf. stk. 4.

De nærmere regler om anbringelse af dømte i institution mv. uden for fængsel eller arresthus er bl.a. fastsat i bekendtgørelse nr. 1017 af 28. juni 2022 om anbringelse af dømte i institution m.v. uden for fængsel eller arresthus (§ 78-bekendtgørelsen). Det fremgår af bekendtgørelsens § 5, stk. 2, bl.a., at der kan ske anbringelse efter straffuldbyrdelseslovens § 78 på en psykiatrisk afdeling.

2.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den forelåede ordning

Personer, der er idømt en anbringelses- eller behandlingsdom, er oftest indlagt i længere tid ad gangen i retspsykiatrien, mens der for personer, der er dømt til ambulant behandling med mulighed for indlæggelse og personer anbragt i varetægtssurrogat, ofte vil være tale om ophold af kortere varighed.

Det foreslås derfor, at målgruppen for forslaget om at stoppe udbetalingen af social pension efter pensionslovgivningen og kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik, er personer, der er anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling, herunder på Sikringsafdelingen, som følge af en anbringelsesdom eller behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., eller § 69, jf. § 68, 2. pkt., og som af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. pkt. (psykisk syge), § 16, stk. 1, 3. pkt. (abnorm rus) eller § 69 (mangelfuldt udviklede m.v.).

Personer, som af retten findes at være kommet i en ikke blot forbigående tilstand af den i straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69 nævnte art i tiden mellem den strafbare handling og endelig dom, og hvor retten efter straffelovens § 73 idømmer den pågældende en anbringelses- eller behandlingsdom, foreslås ligeledes omfattet af lovforslaget.

De personer, der foreslås omfattet af forslaget, vil således være personer, der idømmes en anbringelses- eller behandlingsdom, idet disse personer ofte er anbragt i flere år og ikke har udgifter til kost og logi under deres indlæggelse i retspsykiatrien.

Personer, der er omfattet af straffuldbyrdslovens § 78 foreslås ligeledes omfattet af lovforslaget, idet disse personer befinder sig i en sammenlignelig situation med øvrige anbragte eller indlagte i regi af retspsykiatrien. En anbringelse efter § 78 kan både ske for hele straftiden eller dele heraf. Når en person anbringes efter § 78, er personen ikke længere indsat i en af kriminalforsorgens institutioner og modtager derfor ikke ydelser fra kriminalforsorgen. Personen betragtes herefter som anbragt eller indlagt i retspsykiatrien med de regler, der følger heraf.

Personer, der er dømt til ambulant behandling, eventuelt med mulighed for indlæggelse, og personer, der er anbragt i varetægtsurrogat, er ikke omfattet af forslaget. Det skyldes, at disse personer i udgangspunktet er anbragt i kortere perioder og dermed ikke har fast tilknytning til retspsykiatrien. Disse patienters ret til forsørgelsesydelser ændres ikke, da de typisk fortsat vil have udgifter til kost og logi.

2.2. Udbetaling og stop af pension og kontanthjælp

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Pension

Det fremgår af § 46, stk. 1, i lov om social pension og § 45, stk. 1, 1. pkt., i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., at indsættes en person, som modtager pension, til strafafsoning i fængsel eller arresthus, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, hvor strafafsoningen påbegyndes.

Hvis pensionisten inden indsættelse i fængsel eller arresthus fik udbetalt pension forud, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, der følger efter måneden, hvor strafafsoningen påbegyndes. Herefter stoppes udbetalingen.

Pensionsudbetalingen genoptages med virkning fra 1 måned, før afsoningen ophører, hvis pensionen udbetales bagud. Hvis pensionen udbetales forud, genoptages udbetalingen med virkning fra opholdets ophør.

Der gælder de samme regler for udbetalingen af folke-, førtids- og seniorpension og tidlig pension.

Efter § 46, stk. 5, i lov om social pension og § 45, stk. 6, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. kan beskæftigelsesministeren bl.a. fastsætte nærmere regler om udbetaling af pension til personer, der har ophold i fængsel, arresthus eller boformer m.v. efter § 107, stk. 2, §§ 108-110 eller 192 i lov om social service.

Bemyndigelsen er udmøntet i kapitel 10 i bekendtgørelse nr. 1207 af 22. november 2024 om social pension (førtidspension, seniorpension og folkepension) og bekendtgørelse nr. 1195 af 21. november 2024 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Efter § 45 i bekendtgørelse nr. 1207 og § 47 i bekendtgørelse nr. 1195 kan personer, der bliver omfattet af en foranstaltning som nævnt i § 46, stk. 1, i lov om social pension eller § 45, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., tilkendes pension efter loven.

Det fremgår af bekendtgørelserne, at hvis udbetalingen af pension er ophørt efter § 46, stk. 1, i lov om social pension eller § 45, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., gælder inddragelsen hele pensionen. Pensionsretten anses dog ikke for bortfaldet, og personen bibeholder sin status som pensionist. Pensionen udbetales således igen ved løsladelsen.

Efter en inddragelse udbetales pensionen igen med virkning fra 1 måned før opholdets ophør, jf. § 48, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1207 og § 50, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1195. Hvis pensionisten før opholdet fik udbetalt pension forud, genoptages udbetalingen dog med virkning fra datoen for opholdets ophør. Pensionsudbetalingen genoptages ikke, hvis opholdet ophører med henblik på kortvarigt ophold uden for de foranstaltninger, der er nævnt i § 46, stk. 1, i lov om social pension eller § 45, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Det følger af § 34 i lov om social pension, at hvis pensionen ikke har været udbetalt under ophold i boformer m.v., jf. § 46, genoptages udbetalingen med virkning fra 1 måned før opholdets ophør. Hvis pensionisten før opholdet fik udbetalt sin pension forud, genoptages udbetalingen dog med virkning fra opholdets ophør. Hvis pensionen ikke har været udbetalt under unddragelse, jf. § 46 a, genoptages udbetalingen med virkning fra unddragelsens ophør. Udbetalingen genoptages dog ikke, hvis pensionisten i umiddelbar forlængelse af unddragelsens ophør indsættes til strafafsoning i fængsel eller arresthus. Dette gælder også ved varetægtsfængsel. Til-

svarende gælder efter § 34 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Efter § 46 a, stk. 1, i lov om social pension ophører udbetaling af pension for personer, som bevidst unddrager sig strafforfølgning her i landet i tilfælde, hvor den pågældende er varetægtsfængslet, politiet eftersøger den pågældende med henblik på varetægtsfængsling, eller der foreligger en varetægtsfængslingskendelse. Efter § 46 a, stk. 2, ophører pensionen endvidere for personer, som bevidst unddrager sig straffuldbyrkelse her i landet, hvis den pågældende er idømt en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse. Tilsvarende gælder efter § 45 a i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Det fremgår af bemærkningerne til forslag til lov om ændring af lov om social pension og andre love (ophør af udbetaling af social pension og andre ydelser ved unddragelse af strafforfølgning eller straffuldbyrkelse), jf. Folketingstidende 2004-05 (2. samling), tillæg A, L 31 som fremsat, afsnit 2.1., at foranstaltninger efter straffelovens §§ 68-70 (behandling, anbringelse eller forvaring) anses som anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse. Bestemmelsen omfatter ikke de situationer, hvor en person er idømt en betinget straf, eller hvor en person skal afsone en bødestraf.

Der er ikke i lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. fastsat regler om stop af udbetalingen af folkepension, førtidspension, seniorpension og tidlig pension til personer, der bliver dømt til anbringelse eller behandling, og som anbringes eller indlægges i retspsykiatrien eller overføres til anbringelse i psykiatrien efter straffuldbyrkelseslovens § 78.

Som følge deraf får dømte, der anbringes på en psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrkelseslovens § 78, deres pensionsudbetaling genoptaget, når de overgår fra indsættelse i en af kriminalforsorgens institutioner til anbringelse i psykiatrien.

2.2.1.2. Kontanthjælp

Det fremgår af § 29 i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren uanset reglerne i §§ 16-20, 26, 30-33 og 81-87 kan fastsætte regler om hjælp til 1) personer, hvis forsørgelse helt eller delvis dækkes af det offentlige efter anden lovgivning, 2) personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning i fængsel eller arresthus, og 3) personer, der er anbragt i varetægtsurrogat, eller som efter at være dømt til anbringelse eller behandling opholder sig på hospital eller anden institution.

Personer, der er idømt forvaring, opholder sig ikke på hospital eller anden institution, men afsoner efter dommen i fængsel eller arresthus og er derfor omfattet af § 29, nr. 2.

Bemyndigelsesbestemmelsen er anvendt til ved bekendtgørelse nr. 759 af 18. juni 2025 om hjælp til personer, der er

varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af straf i fængsel eller arresthus, at fastsætte regler om indsattes ret til hjælp.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, at personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning i fængsel eller arresthus, alene kan få udbetalt hjælp med de beløb, som fremgår af bekendtgørelsen.

Efter § 10 a, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, skal kriminalforsorgen underrette kommunen, hvis kriminalforsorgen får formodning om, at en person, der er frihedsberøvet som følge af et strafbart forhold, modtager ydelser efter kapitlerne 4, 6 a-6 c eller 7 i lov om aktiv socialpolitik. Efter bestemmelsens stk. 2 skal politiet eller kriminalforsorgen underrette kommunen, når myndighederne får formodning om, at en person modtager ydelser efter kapitel 4, 6 a-6 c eller 7 i loven, hvis 1) den pågældende bevidst unddrager sig strafforfølgning her i landet i tilfælde, hvor a) den pågældende er varetægtsfængslet, b) politiet eftersøger den pågældende med henblik på varetægtsfængsling eller c) der foreligger en varetægtsfængslingskendelse, eller 2) den pågældende bevidst unddrager sig straffuldbyrkelse her i landet i tilfælde, hvor den pågældende er idømt en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse.

I disse tilfælde vil kommunen undersøge sagen og standse udbetaling af ydelsen. Det betyder, at kontanthjælpen bl.a. stoppes, når en person varetægtsfængsles eller indsættes til afsoning, idet personen ikke længere opfylder betingelserne for at modtage kontanthjælp.

Det bemærkes, at det er selve afsoningen, hensættelsen i varetægt eller idømmelsen af andre retsfølger, der er afgørende for, om en person er omfattet af regler fastsat i medfør af § 29 i lov om aktiv socialpolitik, og personen derfor kan modtage hjælp, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt. Det vil sige, at personen hverken har indtægter eller formue, der kan dække udgifterne.

Pensionister, der er omfattet af § 46 i lov om social pension og § 45 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., som får stoppet pensionen, men som f.eks. kan modtage hjælp i form af helbredstillæg og personligt tillæg efter pensionslovens regler under en indsættelse, kan ikke få hjælp efter reglerne, som er fastsat i medfør af § 29 i lov om aktiv socialpolitik. Dette skyldes, at reglerne i lov om aktiv socialpolitik, herunder regler fastsat i medfør af lov om aktiv socialpolitik, er subsidiære i forhold til andre muligheder for hjælp.

Efter Ankestyrelsens praksis kan en pensionist, som ikke kan få hjælp efter § 46 i pensionsloven, dog være omfattet af retten til hjælp efter § 29 i lov om aktiv socialpolitik, hvis pågældende opfylder betingelserne.

Der er ikke med hjemlen i § 29 i lov om aktiv socialpolitik fastsat regler om hjælp til personer, der efter at være dømt til anbringelse eller behandling opholder sig på hospital eller anden behandlingsinstitution. Disse personer er derfor ikke

afskåret fra at modtage kontanthjælp efter loven. Det er dog en betingelse, at personen opfylder de almindelige betingelser for at modtage kontanthjælp. Det indebærer bl.a., at personen selv og en eventuel ægtefælle ikke må have indtægter eller formue, som kan dække det økonomiske behov. Dette følger bl.a. af § 11, stk. 2, og §§ 14 og 30 i lov om aktiv socialpolitik.

Personer, der er omfattet af straffuldbyrdslovens § 78, er ikke omfattet ordlyden af den gældende § 29 i lov om aktiv socialpolitik, og disse personer er derfor heller ikke afskåret fra at modtage kontanthjælp efter loven.

Når kommunen vurderer, hvorvidt en person kan få tildelt kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik, fratrækkes ansøgerens og ægtefællens indtægter som udgangspunkt i hjælpen. Efter § 33, stk. 1, nr. 6, 1. pkt., i lov om aktiv socialpolitik, foretager kommunen ikke fradrag i hjælpen for værdien af kost m.v. under indlæggelse på sygehus eller lignende behandlingsinstitution. Hvis sygehusopholdet har varet i mere end 3 måneder, kan der dog, jf. bestemmelsens 2. pkt., foretages fradrag svarende til den besparelse, der er en følge af indlæggelse.

Hvis en kontanthjælpsmodtager indlægges, vil denne blive fritaget for den almindelige rådighedspligt på grund af indlæggelsen, idet man ikke skal stå til rådighed for arbejde, uddannelse eller tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, når man ikke er i stand til det – f.eks. på grund af sygdom, herunder indlæggelse som følge af sygdom.

Efter de gældende regler udbetales kontanthjælp bagud for en måned, jf. § 89 i lov om aktiv socialpolitik. Kommunen kan yde engangshjælp efter § 25 a i lov om aktiv socialpolitik til en person, der har ansøgt om kontanthjælp, indtil personen har ret til en hel måneds kontanthjælp.

En person vil kunne være berettiget til engangshjælp efter § 25 a, når personen ikke råder over midler til forsørgelsen af sig selv og familien. Det kan f.eks. være, at pågældende kommer fra en forudbetalt ydelse som SU, at pågældende hidtil har været forsørget af sin ægtefælle, men denne forsørgelse ophører i forbindelse med samlivsophævelse, eller personen har været indsat til afsoning i fængsel.

Engangshjælpen kan højst udgøre et fastsat beløb pr. måned for personer, der er fyldt 25 år, samt personer under 25 år, der er udeboende, 6.824 kr. (satsen for 2025), og for personer under 25 år, der er hjemmeboende, 3.394 kr. (satsen for 2025). Kommunen kan således yde op til en måneds engangshjælp. Det betyder, at der ikke kan ydes engangshjælp, eller engangshjælpen kan ydes med et mindre beløb, hvis ansøger og/eller ægtefællen selv råder over tilstrækkelige midler til hele eller dele af forsørgelsen frem til udbetaling af bagudbetalt kontanthjælp. Det kan f.eks. være egne eller ægtefællens indtægter eller formue. Engangshjælpen er skattepligtig efter de almindelige regler.

En person, der skal løslades fra fængsel, og som står uden et forsørgelsesgrundlag ved løsladelsen, kan efter § 25 a,

stk. 4, anmode kommunen om at træffe afgørelse om ret til engangshjælp ved løsladelsen senest 14 dage før løsladelsen. Engangshjælpen skal kunne udbetales til personen på dagen for løsladelsen. Dermed sikres det, at personen ikke står uden forsørgelse i den første tid efter løsladelsen. Personen skal anmode kommunen om at se på sagen i så god tid, at kommunen kan nå at træffe afgørelse om evt. engangshjælp inden 14 dage fra løsladelsestidspunktet. Kommunen og afsoningsinstitutionen skal samarbejde om bl.a. udveksling af oplysninger om løsladelsesdato, muligheden for forsørgelse i form af engangshjælp og kontanthjælp m.v.

Hvis betingelserne for modtagelse af engangshjælp mod forventning alligevel ikke er opfyldt på dagen for løsladelsen, kan kommunen kræve hjælpen tilbagebetalt, hvis betingelserne for tilbagebetaling er opfyldt, jf. kapitel 12 i loven. Tilbagebetalingen sker efter § 95 i lov om aktiv socialpolitik.

2.2.1.3. Hjælp til boligudgifter m.v.

Efter § 46, stk. 2, i lov om social pension og § 45, stk. 2, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, at personer, der er indsat i fængsel og arresthus, af pensionen få udbetalt et beløb til dækning af husleje m.v., hvis der er rimelig udsigt til, at personen vil kunne løslades inden for et tidsrum af omkring seks måneder efter, at strafafsoningen eller varetægtsfængslingen er påbegyndt.

Det fremgår af § 47 i bekendtgørelse nr. 1207 af 22. november 2024 om social pension (førtidspension, seniorpension og folkepension), at beløbet kan dække udgifter til husleje og andre faste udgifter, der har betydning for opretholdelse af boligen. Beløbet udbetales af den stoppede pension. Udbetaling Danmark overfører derfor beløbet til kommunen.

Under varetægtsfængsling kan perioden på seks måneder forlænges. Efterfølges varetægtsfængslingen ikke af en domfældelse, efterbetales den del af pensionen, der ikke er udbetalt under varetægtsfængslingen.

Det fremgår af vejledning nr. 53 af 31. august 2007 om folkepension og efter lov om social pension og vejledning nr. 54 af 31. august 2007 om førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., at beløbet efter en konkret vurdering af pensionistens samlede økonomiske forhold kan ydes til f.eks. dækning af udgifter til husleje, udgifter til ejerbolig, herunder ejendomsskatter og ejendomsforsikringer. Derudover kan der efter omstændighederne ydes beløb til dækning af andre faste udgifter, der har betydning for opretholdelse af boligen, eksempelvis udgifter til varme, indboforsikringer samt gas og elektricitet. Der kan i almindelighed ikke ydes beløb til betaling af afdrag på indbo. Beløbet afholdes af pensionen og kan derfor ikke overstige denne, men der kan eventuelt udbetales hjælp i form af personligt tillæg til folkepensionister og førtidspensionister efter reglerne fra før 2003, hvis der er et særligt behov herfor.

Herudover er der med hjemmel i § 29 i lov om aktiv socialpolitik ved bekendtgørelse nr. 759 af 18. juni 2025 om hjælp til personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af straf i fængsel eller arresthus fastsat regler om, at kommunen kan yde hjælp til dækning af rimelige boligudgifter, indtil personen løslades. Det er en betingelse, at kommunen vurderer, at boligen bør bevares af hensyn til den indsatte benyttelse heraf under udgang eller efter løsladelsen. Hvis den forventede afsoningstid overstiger 6 måneder, skal kommunen undersøge, om den indsatte boligbehov kan dækkes på anden måde end ved hjælp til boligudgifterne, f.eks. ved fremleje eller ved, at der på anden måde sikres den indsatte en bolig ved løsladelsen. Hvis der ikke ydes hjælp til løbende boligudgifter, og der er tale om en længerevarende dom, kan kommunen i særlige tilfælde yde hjælp til opbevaring af møbler og andet bohøve, hvis der skønnes at være behov herfor af hensyn til den indsatte tilværelse efter løsladelsen. For personer, der er varetægtsfængslede, ydes hjælp til dækning af en rimelig boligudgift normalt, indtil der er faldet endelig dom i sagen.

Endvidere kan kommunen yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, der er nødvendige for den indsatte tilværelse efter løsladelsen, hvis betingelserne i § 81 eller § 85, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik er opfyldt, herunder hjælp til indbo ved etablering af ny bolig. Hvis betingelserne i § 85, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik er opfyldt, kan der også ydes hjælp til en ny bolig. Når denne hjælp ydes, kan hjælpen efter en konkret vurdering ydes kortere tid før løsladelsen, når det er nødvendigt for at sikre en bolig. Ved kortere tid forstås normalt 3 måneder eller derunder. Dette fremgår af bekendtgørelsens § 9 om hjælp i forbindelse med løsladelsen.

Bekendtgørelsen indeholder bl.a. også regler om, at når en indsat inden afsoningen har deltaget i den faktiske forsørgelse af et barn, og forsørgelsen under afsoningen overtages af en person, der modtager kontanthjælp, kan kommunen, hvis der skønnes at være behov herfor, yde hjælp til den indsatte til forsørgelse af barnet. Hjælpen kan højst svare til normalbidraget og er betinget af, at den indsatte faktisk bidrager til forsørgelsen med et beløb, der mindst svarer til den ydede hjælp. Indsatte, der er sat i bidrag, er ikke omfattet af reglen, jf. bekendtgørelsens § 5. Det fremgår videre af bekendtgørelsens § 6, at kommunen kan yde hjælp til dækning af udgifter ved samvær med børn under 18 år efter reglerne i lov om aktiv socialpolitik. Af bekendtgørelsens § 7 fremgår, at når den indsatte ægtefælle er berettiget til kontanthjælp, beregnes hjælpen til den pågældende ægtefælle som til en enlig.

Der er ikke i lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. eller i medfør af lov om aktiv socialpolitik fastsat regler om udbetaling af hjælp til dækning af husleje mv. til personer, der bliver dømt til behandling, og som anbringes eller indlægges i retspsykiatrien, da de efter gældende regler ikke er afskåret fra at modtage ydelser efter de nævnte love under indlæggelsen.

2.2.1.4. Beløb til personlige fornødenheder

Det fremgår af sundhedslovens § 91, at indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at sygehusvæsenet og tilknyttede institutioner udbetaler et beløb til personlige fornødenheder til personer, der ikke oppebærer pension eller anden indkomst under længerevarende indlæggelser.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingsstidende 2004-05, tillæg A, L 74 som fremsat, side 76, at efter den gældende bestemmelse skal institutionen til pensionister, der under indlæggelse på institution under sygehusvæsenet ikke får udbetalt pension i henhold til § 46, stk. 1, i lov om social pension og § 45, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., udbetale et beløb til personlige fornødenheder. Beløbet udgør 1.101 kr. pr. måned (2004 pris- og lønniveau.)

Til indlagte personer, der ikke er pensionister, og som må anses for plejepatienter eller i øvrigt skønnes uegnede til mere varig udskrivning til eget hjem, udbetaler institutionen et beløb til personlige fornødenheder af samme størrelse som det i sygehuslovens § 5 a, stk. 1, nævnte beløb. Der kan dog tidligst ske udbetaling, når de pågældende har haft en samlet indlæggelsestid på sygehus eller anden institution under sygehusvæsenet på 6 måneder ud over indlæggelsesmåneden regnet fra 1 1/2 år forud for indlæggelsen.

Til øvrige personer, der ikke er pensionister, og som har haft en længerevarende indlæggelse, kan der udbetales et beløb til personlige fornødenheder, hvor særlige forhold gør sig gældende.

Størrelsen af det til hver person udbetalte beløb kan ikke overstige det i sygehuslovens § 5 a, stk. 1, nævnte beløb. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om udbetalingen af beløb til personlige fornødenheder.

Det fremgår af § 43, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 657 af 28. juni 2019 om ret til sygehusbehandling (herefter ”sygehusbekendtgørelsen”), at en pensionist, der under indlæggelse på sygehus ikke får udbetalt pension i henhold til § 46, stk. 1, i lov om social pension og § 45, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., har ret til et beløb til personlige fornødenheder.

Det fremgår endvidere af § 43, stk. 2, at beløbet udbetales af sygehuset, og det udgør 1.400 kr. pr. måned (2015 pris- og lønniveau).

Beløbet pris- og lønreguleres én gang om året og udmeldes af Statens Serum Institut. Udmeldingen sker i dag af Sundhedsstyrelsen og fremgår af Sundhedsdatastyrelsens Takstvejledning. Taksten er 1.725 kr. pr. måned for 2025.

Det fremgår endvidere af sygehusbekendtgørelsens § 44, at en indlagt patient, der ikke er pensionist, og som må anses for plejepatient eller i øvrigt skønnes uegnet til mere varig udskrivning til eget hjem, har ret til et beløb til personlige

fornødenheder. Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at beløbet, der udbetales af sygehuset, tidligst kan udbetales, når patienten har haft en samlet indlæggelsestid på sygehus m.v. på 6 måneder ud over indlæggelsesmåneden regnet fra 1,5 år forud for indlæggelsen.

Der er ikke i lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. eller i lov om aktiv socialpolitik, herunder i medfør heraf, fastsat regler om udbetaling af beløb til personlige fornødenheder for personer, der bliver dømt til behandling, og som anbringes eller indlægges i retspsykiatrien, da de efter gældende regler ikke er afskåret fra at modtage ydelser efter de nævnte love under indlæggelsen.

2.2.1.5. Behandlingsudgifter og personligt tillæg

Det følger af sundhedslovens § 7, stk. 1 og 2, at personer, der har bopæl her i landet, har ret til lovens ydelser, jf. dog stk. 4 og 5. Kriterierne for adgang til og udmåling af konkrete ydelser afhænger af de relevante bestemmelser i loven og eventuelle regler fastsat i medfør heraf. Sygehusbehandling er dog vederlagsfri for offentligt sygesikrede.

Sundhedslovens ydelser kan bestå i, at en sundhedsydelse stilles til rådighed af det offentlige vederlagsfrit eller mod betaling, eller at patienten modtager sundhedsydelser hos privatpraktiserende personer, der på det offentliges foranledning stilles til rådighed vederlagsfrit eller med fuldt eller delvist tilskud.

Det fremgår af § 79, stk. 1, 1. pkt., i sundhedsloven, at regionsrådet yder sygehusbehandling til personer, der har bopæl i regionen, ved sit sygehusvæsen og ved andre regioners sygehuse. Sygehusbehandling efter bestemmelserne i sundhedslovens afsnit VI (sygehusydelser), VII (svangerskabsafbrydelse og fosterreduktion) og VIII (sterilisation og kastration) er i medfør af sundhedslovens § 81, stk. 1, vederlagsfri for patienten, jf. dog stk. 2-5.

Når en patient indlægges på sygehus, kan det efter omstændighederne indebære, at behandling, som ellers ville blive ydet i et andet regi, bliver ydet som en integreret del af sygehusbehandlingen. Eksempelvis vil en patient, der bliver indlagt, blive forsynet med den påkrævede medicin, herunder om nødvendigt medicin mod andre sygdomme m.v., end den, der har begrundet indlæggelsen. På samme måde kan visse behandlinger, der normalt ydes i regi af praksissektoren, blive ydet i sygehusregi. Eksempelvis har visse psykiatriske afdelinger fasttilknyttede fysioterapeuter.

Som hovedregel ydes tandbehandling i praksissektoren med delvist tilskud til visse bestemte ydelser. Der er dog fastsat regler om særlige former for tandbehandlingstilbud samt -tilskud for visse persongrupper, herunder patienter med psykiske lidelser.

Kommunalbestyrelsen skal efter § 131, stk. 1, i sundhedsloven tilbyde forebyggende og behandlende tandpleje til personer, der på grund af nedsat førlighed eller vidtgående

fysisk eller psykisk handicap kun vanskeligt kan udnytte de almindelige tandplejetilbud (omsorgstandpleje). Det følger af § 7, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 629 af 2. juni 2025 om tandpleje, at personer, der er visiteret til omsorgstandpleje, men som efter tandlægefaglig vurdering skønnes at have behov for et specialiseret tandplejetilbud, skal visiteres til specialtandpleje.

Ifølge § 10, stk. 1, i bekendtgørelsen, kan kommunalbestyrelsen beslutte, at personer, der modtager omsorgstandpleje, selv skal betale en del af udgiften. Patientens egenbetaling i omsorgstandplejen kan dog maksimalt udgøre 610 kr. årligt (grundbeløb pr. 1. januar 2025). For forebyggende og behandlende tandpleje, der er omfattet af sundhedslovens § 64 b, og som der ydes tilskud til, jf. sundhedslovens § 64 b, kan kommunalbestyrelsen maksimalt afkræve en betaling svarende til patientens egenbetaling i praksistandplejen.

Kommunalbestyrelsen skal efter § 133, stk. 1, tilbyde et specialiseret tandplejetilbud til sindslidende, psykisk udviklingshæmmede m.fl., der ikke kan udnytte de almindelige tandplejetilbud i børne- og ungdomstandplejen, praksistandplejen eller omsorgstandplejen (specialtandpleje). Det følger af § 13, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 629 af 2. juni 2025 om tandpleje, at personer, som er indlagt på eller tilknyttet psykiatriske hospitalsafdelinger, herunder distriktspsykiatriske ordninger, vil kunne henvises direkte til specialtandpleje. Det følger endvidere af § 13, stk. 3, i bekendtgørelsen, at personer, der er henvist til specialtandpleje, og som efter tandlægefaglig visitation og rådgivning i specialtandplejen ikke skønnes at have behov for specialiseret behandling, henvises til behandling i omsorgstandpleje eller i praksistandplejen.

Kommunalbestyrelsen kan efter § 15, stk. 1, i bekendtgørelsen beslutte, at personer, der modtager et specialtandplejetilbud i henhold til § 12, selv skal betale en del af udgiften, jf. dog stk. 2. Patientens egenbetaling i specialtandplejen kan dog maksimalt udgøre 2.280 kr. årligt (grundbeløb pr. 1. januar 2025). For forebyggende og behandlende tandpleje, der er omfattet af sundhedslovens § 64 b, og som der ydes tilskud til, jf. sundhedslovens § 64 b, kan kommunalbestyrelsen maksimalt opkræve en betaling svarende til patientens egenbetaling i praksistandplejen. For øvrige ydelser, herunder ydelser, der gives i tillæg til ydelser omfattet af sundhedslovens § 64 b, fastsættes egenbetalingen af kommunalbestyrelsen.

Det følger af § 166, stk. 1, nr. 7 og 8, i sundhedsloven, at regionsrådet yder et særligt tilskud til almindelig forebyggende og behandlende tandpleje til patienter, der er i fast behandling med psykofarmaka af typen tricykliske antidepressiva, hvor behandlingen har varet i 6 måneder eller mere, og patienter med en svær psykisk lidelse, der er i fast behandling med psykofarmaka, hvor behandlingen har varet i 6 måneder eller mere. Patienter omfattet af stk. 1, nr. 4, 5, 6, 7 eller 8, skal i henhold til § 166, stk. 4, ved ansøgning om almindelig forebyggende og behandlende tandpleje have

betydelige dokumenterede tandproblemer og kunne påvise nedsat spytksekretion.

Det fremgår af § 30, stk. 7, i bekendtgørelse nr. 629 af 2. juni 2025 om tandpleje, at egenbetaling til tandpleje hos praktiserende tandlæger eller tandplejere for patienter omfattet af sundhedslovens § 166, stk. 1, nr. 7, (tricykliske antidepressiva) maksimalt kan udgøre 2.280 kr. årligt (grundbeløb pr. 1. januar 2025). Når patienten kan dokumentere en egenbetaling inden for 12 måneder - regnet fra bevillingsansøgningen - der overstiger den maksimale egenbetaling, betaler regionen den fremtidige patientandel for tandplejeydelser omfattet af regionens tilskudsbevilling.

Ifølge § 31, stk. 7, i bekendtgørelsen, kan egenbetaling til tandpleje hos praktiserende tandlæger eller tandplejere for patienter omfattet af sundhedslovens § 166, stk. 1, nr. 8, (svær psykisk lidelse behandlet med psykofarmaka) maksimalt udgøre 2.280 kr. årligt (grundbeløb pr. 1. januar 2025). Når patienten kan dokumentere en egenbetaling inden for 12 måneder - regnet fra bevillingsansøgningen - der overstiger den maksimale egenbetaling, betaler regionen den fremtidige patientandel for tandplejeydelser omfattet af regionens tilskudsbevilling.

Folkepensionister og førtidspensionister, som har fået tilkendt førtidspension efter reglerne gældende før 2003, kan få udbetalt almindeligt helbredstillæg efter hhv. § 14 a, stk. 1, i lov om social pension og § 18, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Det almindelige helbredstillæg giver tillæg til betaling af pensionistens egne udgifter til ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedslovens kapitel 15, kapitel 15 a og kapitel 42, dog ikke til ydelser efter § 60, stk. 2, og § 64, stk. 2, i sundhedsloven. Det almindelige helbredstillæg kan gives til høreapparat, visse typer medicin samt forskellige behandlinger og undersøgelser ved tandlæge, fodterapeut, fysioterapeut, kiropraktor og psykolog.

Endvidere kan folkepensionister og førtidspensionister, som har fået tilkendt førtidspension efter reglerne gældende før 2003, modtage udvidet helbredstillæg efter hhv. § 14 a, stk. 4, i lov om social pension og § 18, stk. 4, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., som giver tillæg til betaling af pensionistens egne udgifter til tandproteser, briller og fodbehandling.

Det almindelige og det udvidede helbredstillæg beregnes i forhold til 85 procent af pensionistens egen andel af udgiften.

Retten til det almindelige og det udvidede helbredstillæg er blandt andet betinget af størrelsen af pensionistens personlige tillægsprocent, jf. § 31, stk. 2, i lov om social pension og § 29, stk. 3, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Den personlige tillægsprocent fastsættes på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede indtægt. I indtægtsgrundlaget for den personlige tillægspro-

cent indgår personlig indkomst, positiv kapitalindkomst og aktieindkomst, bortset fra aktieudbytte op til 5.000 kr., jf. § 15, stk. 2, og § 29 i lov om social pension og § 22, stk. 2, og § 26 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Den personlige tillægsprocent kan være mellem 0 og 100. Jo højere den personlige tillægsprocent er, jo mere kan pensionisten få i helbredstillæg.

Retten til det almindelige og det udvidede helbredstillæg er endvidere betinget af pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers samlede likvide formue, jf. § 14 a, stk. 6, i lov om social pension og § 18, stk. 6, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Overstiger den samlede likvide formue grænsen (103.100 kr. i 2025), jf. § 49, stk. 1, nr. 8, i lov om social pension og § 48, stk. 1, nr. 15, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., har pensionisten ikke ret til tillægget, jf. § 14 b, stk. 1, i lov om social pension og § 19, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Herudover kan folkepensionister og førtidspensionister tilkendt efter reglerne gældende før 2003 få udbetalt personligt tillæg, jf. § 14, stk. 1, i lov om social pension og § 17, stk. 2, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., bl.a. til dækning af udgifter, som ikke dækkes af helbredstillægget, se i øvrigt nærmere ovenfor om helbredstillæg.

Det er en forudsætning for at få udbetalt personligt tillæg, at pensionistens økonomiske forhold er særligt vanskelige. Det er kommunen, der træffer afgørelse om personligt tillæg efter en nærmere konkret og individuel vurdering af pensionistens økonomiske forhold.

Personligt tillæg er ikke afhængigt af pensionistens personlige tillægsprocent, jf. § 31, stk. 3, i lov om social pension og § 29, stk. 3, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., ligesom formuegrænsen, jf. § 49, stk. 1, nr. 8, i lov om social pension og § 48, stk. 1, nr. 15, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., ikke er afgørende for kommunens vurdering af tilkendelse af personligt tillæg. Der skal i hver enkelt sag foretages en samlet vurdering af pensionistens økonomiske forhold – dvs. en samlet vurdering af indtægtsforholdene, herunder størrelsen af den sociale pension og alle andre indtægter og formue – sammenholdt med størrelsen af de rimelige og nødvendige udgifter.

Det er ikke afgørende, hvilken udgift pensionisten anmoder om at få dækket via personligt tillæg, men om pensionisten har mulighed for selv at afholde nødvendige og rimelige udgifter vurderet i forhold til indtægter og formue.

Personligt tillæg kan ydes som et engangsbetrag eller som en løbende ydelse, hvis betingelserne ved hver udbetaling fortsat er til stede. Træffer kommunen afgørelse om at yde personligt tillæg som en løbende ydelse, skal kommunen

følge pensionistens forhold, f.eks. ved samtidigt med afgørelsen at fastsætte tidspunkt for ny vurdering af sagen.

Kommunen skal træffe afgørelse om personligt tillæg efter en nærmere konkret og individuel vurdering af pensionistens økonomiske forhold. Der skal i hver enkelt sag foretages en samlet vurdering af pensionistens økonomiske forhold - dvs. en samlet vurdering af indtægtsforholdene, herunder størrelsen af den sociale pension, og alle andre indtægter og formue - sammenholdt med størrelsen af de rimelige og nødvendige udgifter.

Størrelsen af indtægt eller formue kan herunder vurderes i relation til det formål, der søges om personligt tillæg til at dække. Men det er ikke afgørende, hvilken udgift pensionisten anmoder om at få dækket via personligt tillæg, men om pensionisten har mulighed for at afholde de nødvendige og rimelige udgifter vurderet i forhold til indtægter og formue.

Kommunen skal således ved hver enkelt ansøgning om personligt tillæg foretage en nærmere individuel vurdering af, om pensionisten ved en rimelig tilrettelæggelse af sin økonomi selv burde kunne afholde den udgift, som pensionisten søger personligt tillæg til at dække. Først når kommunen efter en samlet vurdering finder, at pensionistens økonomiske forhold er særlig vanskelige, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om tildeling af personligt tillæg.

Det følger af § 46 i bekendtgørelse nr. 1207 af 22. november 2024 om social pension (førtidspension, seniorpension og folkepension) og § 48 i bekendtgørelse nr. 1195 af 21. november 2024 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., at hvis pensionen er inddraget efter § 46, stk. 1, i lov om social pension eller § 45, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., så gælder inddragelsen hele pensionen. Pensionen anses dog ikke for bortfaldet, og kommunalbestyrelsen kan yde personligt tillæg og helbreds-tillæg, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Førtidspensionister, som er tilkendt førtidspension efter reglerne i lov om social pension (ny ordning), kan ikke ansøge om helbreds-tillæg eller personligt tillæg efter lov om social pension, og førtidspensionister på ny ordning, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af straf i fængsel eller arresthus, har efter gældende regler heller ikke mulighed for at søge om dækning af helbredsudgifter efter lov om aktiv socialpolitik.

Der er hverken i lov om aktiv socialpolitik eller i bekendtgørelse nr. 759 af 18. juni 2025 om hjælp til personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af straf i fængsel eller arresthus, fastsat regler for personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af straf i fængsel eller arresthus, om hjælp til dækning af helbredsudgifter, som ikke dækkes af anden lovgivning.

Personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af straf i fængsel eller arresthus er derimod omfattet af reglerne

i lov om fuldbyrdelse af straf m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 201 af 28. februar 2023.

Personer, der efter at være dømt til anbringelse eller behandling opholder sig på hospital eller anden behandlingsinstitution, er efter gældende regler ikke afskåret fra at modtage hjælp efter lov om aktiv socialpolitik. De har efter de gældende regler mulighed for at ansøge om hjælp efter kapitel 10 i lov om aktiv socialpolitik. Kapitel 10 omfatter blandt andet hjælp efter §§ 82 og 82 a i lov om aktiv socialpolitik. § 82 omhandler hjælp til medicin, tandbehandling m.v., mens § 82 a alene giver omhandler mulighed for tilskud til tandpleje til personer, der modtager ydelser efter lov om aktiv socialpolitik på kontanthjælpsniveau.

Efter § 82 kan kommunen yde hjælp til udgifter til sygebehandling, medicin, tandbehandling eller lignende, der ikke kan dækkes efter anden lovgivning, hvis ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne. Der kan kun ydes hjælp, hvis behandlingen er nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet. Der kan kun undtagelsesvis ydes hjælp til udgifter til behandling uden for det offentlige behandlingssystem. Dette forudsætter, at der ikke er behandlingsmuligheder inden for det offentlige behandlingssystem, og at behandlingen i hvert enkelt tilfælde er lægeligt velbegrundet.

Der er ikke et krav om, at ansøgeren har været ude for ændringer i sine forhold, en såkaldt social begivenhed som for eksempel sygdom, arbejdsløshed eller samlivsophør. Kontanthjælpsmodtagere, studerende, modtagere af social pension efter lov om social pension (i medfør af reglerne efter 2003) og andre lavindkomstgrupper kan være omfattet af reglen. Det kan folkepensionister og førtidspensionister efter reglerne fra før 2003 (gammel ordning) derimod ikke, fordi de i givet fald skal have hjælp efter reglerne om helbreds-tillæg og personligt tillæg i lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Kommunen kan ikke yde hjælp efter reglerne i lov om aktiv socialpolitik, hvis ansøgeren eller en evt. ægtefælle har indtægter eller formue, som kan dække behovet. Der kan ikke ydes hjælp til den del af udgiften, som dækkes af en privat forsikring, f.eks. Sygeforsikringen Danmark. Kommunen skal i hvert enkelt tilfælde foretage en konkret vurdering af ansøgerens og ægtefællens økonomiske forhold, herunder om ansøgeren har mulighed for selv at betale en del af udgiften.

2.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Personer, der indlægges i retspsykiatrien, og som ikke har udgifter til kost og logi under opholdet, har et betydeligt rådighedsbeløb sammenlignet med personer, som er varetægtsfængslede eller afsoner i fængsler og arresthuse, som får stoppet ydelsen i forbindelse med indsættelsen. Med delaftale om ændring af regler for stop af udbetaling af for-

sørgelsesydelser for retspsykiatriske patienter er det aftalt, at reglerne for udbetaling af forsørgelsesydelser i retspsykiatrien skal ensrettes mest muligt med de regler, der gælder for indsatte og varetægtsfængslede i fængsler og arresthuse.

Regeringen og aftalepartierne er på den baggrund enige om, at personer, der modtager folkepension, førtidspension, seniorpension eller tidlig pension eller kontanthjælp og af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, og som idømmes en dom til anbringelse eller behandling på en psykiatrisk afdeling, ikke længere skal kunne modtage pension eller kontanthjælp under indlæggelsen.

Derfor foreslås det, at udbetalingen af folkepension, førtidspension, seniorpension og tidlig pension efter lov om social pension, førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik stoppes for den omfattede målgruppe af retspsykiatriske patienter, der anbringes eller indlægges til behandling efter afsagt dom.

Pension efter lov om højeste, mellemste, almindelig forhøjet og almindelig førtidspension (gammel ordning) er, jf. lovens § 1, førtidspension, invaliditetsydelse, bistands- og plejetillæg og øvrige tillæg. Som følge af lovens definition af pension vil udbetalingen af ovenstående tillæg og invaliditetsydelse blive stoppet sammen med førtidspension efter gammel ordning. Det svarer til de regler, der gælder for personer, hvor udbetaling af pension ophører ved indsættelse til afsoning i fængsel, arresthus mv.

Lovforslaget vil omfatte både personer, der er retspsykiatriske patienter ved lovens ikrafttræden, og personer, der efter lovens ikrafttræden får en behandlings- eller anbringelsesdom, og som er indlagt eller indlægges på psykiatriske afdelinger eller på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland.

Det foreslås, at det også skal gælde, når en pensionist anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78.

For pensionister vil det efter forslaget alene dreje sig om udbetalingen af pension, der ophører i forbindelse med indlæggelsen, og ikke tilkendelsen eller muligheden for tilkendelse af pension. Det vil sige, at de omfattede retspsykiatriske patienter ikke mister deres status som pensionister under indlæggelsen.

Spørgsmålet om, hvorvidt en eventuel ægtefælle eller samlever, der modtager social pension, anses som enlig under indlæggelsen følger af den almindelige praksis for enlige efter pensionslovene.

Som følge af forslaget vil en person, der er gift eller samlevende med en person, som modtager social pension, der får stoppet ydelsen, kunne blive vurderet som reelt enlig og som følge deraf kunne modtage pension efter reglerne for enlige pensionister. Er den anbragte eller indlagte pensionist

gift eller samlevende med en pensionist, omregnes begge pensioner efter reglerne for enlige. Omregningen sker med virkning fra det tidspunkt, hvor pensionen inddrages.

Det foreslås, at stop for udbetaling af pension til retspsykiatriske patienter kun omfatter de perioder, hvor den retspsykiatriske patient er indlagt på den psykiatriske afdeling mv. Når patienten bliver udskrevet efter endt behandling eller til ambulant behandling eller tilsyn, skal Udbetaling Danmark genoptage udbetalingen af pension. Det vil svare til reglerne for indsatte i fængsler og arresthuse.

Dømte, der er omfattet af straffuldbyrdeslovens § 78, kan være anbragt i psykiatrien midlertidigt eller for hele eller dele af straffetiden. Hvis en dømt efter § 78 tilbageføres eller overføres til fængsel eller arresthus fra psykiatrien, kan der således være tilfælde, hvor vedkommende skal genoptage sin afsoning i kriminalforsorgens institutioner. Vedkommende vil således igen blive omfattet af de pensionsregler, der gælder for udbetaling og stop af pension under afsoning i kriminalforsorgens institutioner.

Pensionen genoptages med virkning fra den 1. måned, før afsoningen ophører, hvis pensionen udbetales bagud med det formål at sikre et forsørgelsesgrundlag ved udskrivelsen. Hvis pensionen udbetales forud, genoptages udbetalingen med virkning fra opholdets ophør. Således sikres forsørgelsesgrundlaget også i denne situation.

Det foreslås i lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., at kommunen efter en konkret vurdering kan udbetale et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende i en periode op til 6 måneder efter strafafsoningen eller indlæggelsen til behandling efter dom er påbegyndt.

Beløbet til dækning af udgifter til husleje og lignende udbetales skattefrit.

Forslaget vil gælde for de retspsykiatriske patienter, som omfattes af lovforslagets del om stop for udbetaling af pension, og vil således ikke omfatte anbragte eller indlagte i varetægtsurrogat eller andre, som ikke får stoppet pensionen under indlæggelsen.

Det foreslås, at beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende fremover ikke skal udbetales af pensionen. Dette forslag vil også gælde for indsatte og varetægtsfængslede i kriminalforsorgen, som allerede i dag får stoppet pensionen i forbindelse med indsættelsen. Det foreslås dog samtidig, at beløbet, som kommunen udbetaler til dækning af huslejudgifter og lignende, fortsat ikke skal kunne overstige pensionen.

Forslaget betyder, at Udbetaling Danmark ikke længere af pensionen skal overføre et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende til kommunen for personer, som indsættes til strafafsoning i fængsel eller arresthus, jf. § 46, stk. 2, i lov om social pension og § 45, stk. 2, i lov om højeste,

mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Det foreslås, at hvis en varetægtsfængsling ikke fører til domfældelse, og pensionen derfor efter gældende regler skal efterbetales af Udbetaling Danmark, skal beløb, der er udbetalt af kommunen til dækning af udgifter til husleje og lignende under varetægtsfængslingen, efter anmodning fra kommunen til Udbetaling Danmark fradrages i pensionen, der efterbetales, for at undgå, at der sker dobbeltforsørgelse af personen. Udbetaling Danmark vil skulle overføre beløbet til kommunen. Hvis beløbet udbetalt efter stk. 2, ikke kan fradrages fuldt ud i den efterbetalte pension, jf. 2. pkt., skal personen tilbagebetale det resterende beløb udbetalt efter stk. 2, til kommunen.

Forslaget om, at pensionen stoppes for de indlagte retspsykiatriske patienter, betyder bl.a., at Udbetaling Danmark ikke længere skal fastsætte pensionistens formue og personlige tillægsprocent i forbindelse med beregningen af pension. Dermed har kommunen ikke et grundlag for at udbetale det almindelige og det udvidede helbredstillæg til pensionister, som anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling eller Sikringsafdelingen som følge af en anbringelses- eller behandlingsdom.

Det foreslås, at folkepensionister og førtidspensionister tilkendt efter reglerne før 2003 under indlæggelsen fortsat skal kunne søge om og modtage hjælp til dækning af pensionistens egen andel af helbredsudgifter, som dækkes efter de gældende regler om almindelig og udvidet helbredstillæg.

For at lette administrationen for kommunerne og Udbetaling Danmark foreslås det som noget nyt, at den indlagte eller anbragte pensionist skal kunne få dækket op til 100 pct. af pensionistens egen andel af helbredsudgifter som nævnt i § 14 a, stk. 1 og 4, i lov om social pension og § 18, stk. 1 og 4, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Tilkendelsen af helbredstillæg skal efter forslaget ikke være betinget af en personlig tillægsprocent eller en likvid formue opgjort af Udbetaling Danmark. Det foreslås, at det er kommunen, der på baggrund af en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold kan træffe afgørelse om, hvorvidt pensionisten er berettiget til at få udbetalt hjælp til dækning af helbredsudgifter. Vurderingen af hvilke helbredsudgifter, der ydes tilskud til, vil således skulle følge de gældende regler om almindeligt og udvidet helbredstillæg i § 14 a, stk. 1 og 4, i lov om social pension og § 18, stk. 1 og 4, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v..

Vurderingen af pensionistens økonomiske situation vil skulle ske efter de samme kriterier, som efter de gældende regler om personligt tillæg i § 14, stk. 1, i lov om social pension og § 17, stk. 2, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Herved undgås det, at kommunen skal tage stilling til en

anmodning om et personligt tillæg efter § 14, stk. 1, til en eventuel egenbetaling efter samme konkrete vurdering af pensionistens økonomiske forhold.

For at ensarte og lette administrationen af reglerne yderligere foreslås det, at de foreslåede regler om dækning af helbredsudgifter også skal gælde for pensionister, som indsættes eller er indsat i fængsel eller arresthus, og som efter de gældende regler får eller har fået stoppet pensionen. Det vil betyde, at indsatte pensionister ikke længere vil kunne søge om helbredstillæg efter de gældende regler, men vil skulle søge om dækning af helbredsudgifter efter forslaget til de nye regler, som vil omfatte anbragte og indlagte retspsykiatriske patienter.

Der vil fortsat være tale om en subsidieret ydelse, og det vil således kun være udgifter, som ikke dækkes af anden lovgivning, f.eks. sundhedsloven, eller andre kendte tilskud på betalingstidspunktet, som efter forslaget kan dækkes af kommunen.

Pensionister, som modtager seniorpension, tidlig pension eller førtidspension tilkendt efter reglerne i lov om social pension (ny ordning), kan ikke ansøge om helbredstillæg efter lov om social pension, og vil dermed heller ikke være omfattet af forslaget om dækning af helbredsudgifter efter lov om social pension.

For nærmere om behandlingsudgifter og personligt tillæg henvises til pkt. 2.2.1.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Videre foreslås det, at beskæftigelsesministeren fremover kan fastsætte nærmere regler om udbetaling af pension til personer, der idømmes en anbringelses- eller behandlingsdom og dermed bliver omfattet af forslaget om stop for udbetaling af pension i den foreslåede § 45 i lov om social pension og § 44 b i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., som svarer til de regler, der gælder for indsatte pensionister, jf. § 46, stk. 5, nr. 1, i lov om social pension og § 45, stk. 6, nr. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Det forventes således, at personer, der indlægges i retspsykiatrien og efter forslaget får stoppet pensionen, vil blive omfattet af de gældende regler om udbetaling af pension under afsoning i kapitel 10 i bekendtgørelse om social pension (førtidspension, seniorpension og folkepension) om inddragelse og genoptagelse af pension under indlæggelse.

For så vidt angår personer, som modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik, vil beskæftigelsesministeren efter lovforslagets ikrafttræden udnytte den gældende hjemmel i § 29, nr. 3, i lov om aktiv socialpolitik til at fastsætte regler om hjælp til personer, som efter at være dømt til anbringelse eller behandling opholder sig på hospital. Tilsvarende vil beskæftigelsesministeren udnytte hjemlen i den foreslåede § 29, nr. 4, jf. lovforslagets § 3, nr. 7, til at fastsætte regler om

hjælp til personer, der anbringes på en psykiatrisk afdeling som følge af straffuldbyrdeslovens § 78.

Det vil indebære, at personer, der anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelses- eller behandlingsdom eller som følge af straffuldbyrdeslovens § 78, alene vil kunne modtage hjælp svarende til hjælp efter reglerne i bekendtgørelse nr. 579 af 18. juni 2025 om hjælp til personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af straf i fængsel eller arresthus.

Dermed vil der ikke kunne udbetales kontanthjælp til en person under personens anbringelse eller indlæggelse på en psykiatrisk afdeling eller på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland, som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom eller som følge af straffuldbyrdeslovens § 78.

Det forventes, at bemyndigelsesbestemmelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om, at personer, der idømmes anbringelse eller behandling på hospital, alene vil kunne modtage en række nærmere afgrænsede former for økonomisk hjælp som f.eks. hjælp til betaling af boligudgifter. Reglerne vil svare til de gældende regler i bekendtgørelse nr. 759 af 18. juni 2025 om hjælp til personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af straf i fængsel eller arresthus. Det vil indebære, at det vil komme til at fremgå af bekendtgørelsen, at personer, der idømmes anbringelse eller behandling på hospital, alene kan få udbetalt hjælp efter bestemmelserne i bekendtgørelsen - ligesom det gælder for personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning i fængsel eller arresthus, i dag. Det forventes, at reglerne udformes, så de finder tilsvarende anvendelse for personer, der anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78.

Der vil i bekendtgørelsesform med hjemmel i § 29, nr. 3, i lov om aktiv socialpolitik, og i den foreslåede § 29, nr. 4, jf. lovforslagets § 3, nr. 7, blive fastsat regler om, at personer, der idømmes anbringelse eller behandling på hospital, og personer, der anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78, vil kunne modtage hjælp efter lov om aktiv socialpolitik i form af hjælp til dækning af en rimelig boligudgift i op til 6 måneder. Det vil være en betingelse, at den pågældende ikke selv har indtægter eller formue, der kan dække udgifterne. I modsætning til personer, der idømmes fængselsstraf, er der ikke på behandlings- og anbringelsesdomme fastsat en slutdato. De 6 måneder, som kan dækkes, må derfor anvendes til, at pågældende og en eventuel ægtefælle eller samlever får mulighed for at indrette sig på, at den pågældende ikke længere vil kunne få udbetalt kontanthjælp.

For personer, der anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78, vil en allerede bevilget hjælp til dækning af boligudgifter eller opbevaring af bohaver efter bekendtgørelsen som indsat i fængsel eller arresthus kunne bevares som anbragt på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78. Det vil betyde, at i 6 måneders perioden vil den periode, hvor en person, der anbringes

efter straffuldbyrdeslovens § 78, har modtaget beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende, mens personen var indsat til afsoning i fængsel eller arresthus, blive indregnet. Dermed vil den samlede periode som udgangspunkt kunne være op til 6 måneder. Perioden kan dog efter en konkret vurdering forlænges.

Der vil blive fastsat regler om, hvordan eventuelle indtægter, herunder en eventuel ægtefælles indtægter, skal indgå i beregningen af hjælpen til boligudgifter. Et udbetalt beløb til personlige fornødenheder efter sundhedslovens § 91 vil ikke skulle indgå i beregningen.

Der vil endvidere i bekendtgørelsen blive fastsat regler om hjælp til forsørgelsesudgifter, hvis personen inden indlæggelsen har deltaget i den faktiske forsørgelse af et barn, og forsørgelsen overtages af en person, der modtager hjælp efter §§ 16-20 i lov om aktiv socialpolitik, samt hjælp til dækning af udgifter ved samvær med børn under 18 år efter reglerne i § 83 i lov om aktiv socialpolitik.

Endvidere vil der i bekendtgørelsen blive fastsat regler om beregning af kontanthjælp som enlig til en eventuel ægtefælle, hvis ægtefællen modtager kontanthjælp, samt hjælp til opbevaring af bohaver og hjælp i forbindelse med udskrivelsen.

Det bemærkes, at en eventuel ægtefælle eller samlever vil kunne anses som enlig efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag i forbindelse med anbringelsen eller indlæggelsen. Anbringelsen eller indlæggelsen kan således medføre, at barnets anden forælder kan søge om børnetilskud.

Der henvises til lovforslagets § 5 og bemærkningerne hertil.

Der vil som noget nyt med hjemlen i § 29, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik blive fastsat regler i bekendtgørelsesform om, at disse personer, der idømmes anbringelse eller behandling på hospital, har mulighed for at få hjælp til udgifter til sygebehandling, tilskudsberettiget medicin, tandbehandling og lignende, der ikke kan dækkes efter anden lovgivning, hvis personen ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne selv. Det vil stort set svare til den gældende regel i § 82 i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter der f.eks. ydes hjælp til egenbetaling af medicin, tandbehandling m.v. Dette skal ses på den baggrund, at disse personer fortsat vil kunne have udgifter til egenbetaling efter tilskud fra sundhedslovgivningen.

Derudover vil det i medfør af den foreslåede nr. 4 til § 29 til lov om aktiv socialpolitik blive udstedt samme regler som anført ovenfor i forhold til den foreslåede tilføjelse til målgruppen i lov om aktiv socialpolitik § 29.

Bekendtgørelsen vil ikke omfatte anbragte eller indlagte i varetægtsurrogat, idet disse personer ikke får stoppet kontanthjælpen under indlæggelsen.

Idet retspsykiatriske patienter ikke kan arbejde under ind-

læggelse på psykiatrisk afdeling og dermed optjene et beløb til personlige fornødenheder, foreslås det, at den omfattede målgruppe anbringelses- og behandlingsdømte, som får stoppet deres pension og kontanthjælp, vil få udbetalt et mindre skattefrit beløb til personlige fornødenheder i henhold til sundhedslovens § 91.

Beløbet vil blive reguleret i sygehusbekendtgørelsens § 43, stk. 2, og vil svare til det beløb, sygehusvæsenet i dag skal udbetale til pensionister, personer, der ikke er pensionister, og som har haft en længerevarende indlæggelse, jf. sygehusbekendtgørelsens § 43, stk. 1, samt indlagte patienter, der ikke er pensionister, og som må anses for plejepatienter eller i øvrigt skønnes uegnet til mere varig udskrivning til eget hjem, jf. sygehusbekendtgørelsens § 44.

Det er Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at sygehusbekendtgørelsens gældende regler om personlige fornødenheder ikke vil omfatte samtlige af de af lovforslagets omfattede patienter, da sygehusbekendtgørelsen alene giver ret til udbetaling af personlige fornødenheder til pensionister. Til øvrige personer, der ikke er pensionister, og som har haft en længerevarende indlæggelse, kan der i henhold til sundhedslovens § 91 udbetales et beløb til personlige fornødenheder, hvor særlige forhold gør sig gældende.

Således vil der som en konsekvens af lovforslaget skulle indføres en ny bestemmelse i sygehusbekendtgørelsen, hvorefter det vil fremgå, at sygehusmyndigheden skal udbetale et beløb til personlige fornødenheder til de af lovforslaget omfattede retspsykiatriske patienter, der ikke allerede kan modtage dette beløb som følge af de gældende regler.

Det vil være sygehusvæsenet, der udbetaler beløbet, ligesom det er tilfældet med de øvrige patientgrupper, som modtager beløb til personlige fornødenheder i dag.

Endelig bemærkes det, at kommunen efter § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal yde generel rådgivning og vejledning i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning. Kommunalbestyrelsen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

2.3. Underretning mellem relevante myndigheder

2.3.1. Gældende ret

Det fremgår af sundhedslovens § 40, stk. 1, at en patient har krav på, at sundhedspersoner iagttager tavshed om, hvad de under udøvelsen af deres erhverv erfarer eller får formodning om angående helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger, jf. dog reglerne i denne lov.

Sundhedslovens § 43 regulerer sundhedspersoners videregivelse af helbredsoplysninger og andre fortrolige oplysninger fra patientjournaler m.v., når videregivelsen sker til andre formål end patientbehandling.

Det fremgår af sundhedslovens § 43, stk. 1, at sundhedspersoner med patientens samtykke til andre formål end behandling kan videregive oplysninger om patientens helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger til sundhedspersoner, myndigheder, organisationer, private personer m.fl.

Sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1–5, angiver forskellige situationer, hvor der kan ske en fravigelse fra hovedreglens princip om, at der altid skal foreligge et samtykke til videregivelse.

Det følger af bemærkningerne til § 43, stk. 2, at der aldrig må ske videregivelse af oplysninger i et videre omfang, end det er påkrævet efter formålet, jf. bemærkningerne til § 26, jf. Folketingstidende 1997-98, tillæg A, side 541. § 26 i lov om patienters retsstilling blev videreført i sundhedslovens § 43 ved lov nr. 546 af 24. juni 2005 (sundhedsloven).

Det fremgår af sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1, at videregivelse af de i stk. 1 nævnte oplysninger kan ske uden patientens samtykke, når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives, og oplysningen må antages at have væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling.

Det følger af bemærkningerne til sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1, at der kun er pligt til at videregive sådanne oplysninger, der må antages at have væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling. Reglen vil navnlig have betydning i de situationer, hvor den rekvirerende myndighed fremsætter en meget bredt formuleret begæring om at modtage oplysninger om en konkret patient. Det indebærer, at såfremt en patientjournal indeholder oplysninger, der ikke kan antages at have væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling, må disse oplysninger ikke videregives. Det kan f.eks. være oplysninger om ægteskabelige forhold og forholdet til ens pårørende, der må antages at være uden betydning for den myndighed, der anmoder om oplysningerne. Den pågældende sundhedsperson skal inden videregivelse frasortere de irrelevante oplysninger, enten ved overdækning i forbindelse med kopiering eller ved at tilbageholde dele af journalen. I nogle tilfælde vil det være mest hensigtsmæssigt at udfærdige en erklæring, redegørelse el.lign. til den pågældende myndighed, jf. Folketingstidende 1997-98, tillæg A, side 542, bemærkningerne til § 26, stk. 1, nr. 1.

Der findes i gældende lovgivning en række bestemmelser, som fastsætter pligt for sundhedspersoner til at udlevere oplysninger til andre myndigheder. Som eksempel kan nævnes psykiatrilovens § 19 e.

Det fremgår af sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 2, at videregivelse af de i stk. 1 nævnte oplysninger kan ske uden patientens samtykke, når videregivelsen er nødvendig for berettiget varetagelse af en åbenbar almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten, sundhedspersonen eller andre.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at bestem-

melsen er en værdispringsregel, der som udgangspunkt forudsætter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Bestemmelsen er kun relevant, hvor der ikke er fastsat udtrykkelige pligtudleveringsbestemmelser, som nævnt i nr. 1.

Værdispringsreglen indebærer, at de hensyn, der taler for videregivelse til andre sundhedspersoner, myndigheder, organisationer, private personer m.fl. klart overstiger patientens ønske om fortrolighed. Bestemmelsen vil kunne finde anvendelse i forbindelse med videregivelse af oplysninger til politi og anklagemyndighed, således at videregivelse af oplysninger bl.a. vil være muligt, såfremt der er tale om efterforskning af alvorlig kriminalitet som manddrab, seksualforbrydelser, grovere vold m.v. herunder vold mod børn.

Det følger endvidere af bemærkningerne, at betingelserne for videregivelse i nogle tilfælde uden videre vil være opfyldt. Det gælder bl.a., hvor den øvrige lovgivning forudsætter et samvirke mellem flere myndigheder, f.eks. i forbindelse med mentalundersøgelser efter retsplejeloven eller resultater af en blodprøve efter spritkørsel. Bestemmelsen indebærer, at der ikke i nogen tilfælde er pligt til at videregive oplysninger, f.eks. til politi eller anklagemyndighed, uanset hvor grov kriminalitet m.v. der er tale om. Bestemmelsens anvendelsesområde er yderligere beskrevet i Folketingsstidende 1997-98, tillæg A, side 542-543, bemærkningerne til § 26, stk. 2, nr. 2.

Efter § 46, stk. 4, i lov om social pension og § 44, stk. 4, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. skal fængslet eller arresthuset give Udbetaling Danmark og kommunen meddelelse om indsættelsen og om tidspunktet for løsladelsen, hvis et ophold må påregnes at have en varighed ud over den periode, for hvilken der udbetales pension.

Hvis en person, der modtager hjælp i kontanthjælpssystemet, bliver varetægtsfængslet eller efter dom indsat i arresthus eller fængsel, har kriminalforsorgen pligt til at underrette den pågældendes kommune efter § 10 a i lov om aktiv socialpolitik.

Det fremgår således af § 10 a, stk. 1, at kriminalforsorgen skal underrette kommunen, hvis kriminalforsorgen får formodning om, at en person, der er frihedsberøvet som følge af et strafbart forhold, modtager ydelser efter kapitel 4, 6 a-6 c eller 7 i denne lov.

Der er videre i medfør af § 29 i lov om aktiv socialpolitik administrativ fastsat regler om, at kriminalforsorgen har pligt til at underrette kommunen om personer, der er frihedsberøvet. Det fremgår således af § 10 i bekendtgørelse nr. 1471 af 16. december 2019 om hjælp til personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af straf i fængsel eller arresthus, at hvis kriminalforsorgen ved, at en person, der er frihedsberøvet, modtager hjælp efter §§ 16-20 i lov om aktiv socialpolitik, skal kriminalforsorgen give oplysning herom til den frihedsberøvedes kommune senest 7 dage efter, at personen er blevet frihedsberøvet.

Det fremgår endvidere af cirkulære 2022-06-28 nr. 9741 om udarbejdelse af handleplaner i kriminalforsorgen, at når en dømt bliver indsat til afsoning eller overgår fra varetægtsfængsling til afsoning, udarbejder kriminalforsorgen en handleplan. Kriminalforsorgen er som udgangspunkt forpligtet til at tage initiativ til at koordinere afsonerens handleplan med kommunen. Kriminalforsorgen har indgået samarbejdsaftaler med alle landets kommuner. Samarbejdsaftalerne indeholder information om procedurer for samarbejdet med de enkelte kommuner og relevante kontaktoplysninger til kommunerne.

Kriminalforsorgen og kriminalforsorgsområdet har efter § 110 i lov om fuldbyrdelse af straf m.v. terminaladgang til de nødvendige oplysninger i indkomstregisteret til brug for bl.a. underretning af kommunen om, at en ydelse skal stoppes. Bestemmelsen blev indsat for at forbedre kriminalforsorgens mulighed for i relevante tilfælde at undersøge, om dømtes indtægtsgrundlag udgøres af sociale ydelser med henblik på i givet fald at underrette de relevante myndigheder om den forventede indsættelse til afsoning. Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 1729 af 28. december 2016.

Der er ikke i lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. eller lov om aktiv socialpolitik fastsat regler for underretning af kommunen om indlæggelse og udskrivning af personer, der bliver dømt til anbringelse eller behandling, og som anbringes eller indlægges i retspsykiatrien, da de efter gældende regler ikke er afskåret fra at modtage ydelser efter de nævnte love under indlæggelsen.

2.3.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås at stoppe udbetalingen af pension og kontanthjælp til retspsykiatriske patienter under deres indlæggelse, og der er derfor behov for, at oplysninger om indlæggelse og udskrivelse kan deles mellem de relevante myndigheder på en administrerbar måde.

Det foreslås derfor, at den psykiatriske afdeling skal underrette kommunen om tidspunktet for indlæggelse og anbringelse, samt underrette kommunen inden udskrivning af personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, som anbringes eller indlægges som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., jf. stk. 1, og som modtager pension efter lov om social pension eller lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. eller kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik. Det foreslås, at det samme skal gælde, når personen anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

Den foreslåede ordning vil medføre, at den behandlingsinstitution, hvor den retspsykiatriske patient er indlagt, får pligt til at underrette personens handlekommune i forbindelse med en indlæggelse eller udskrivning, som kan medføre

ophør eller genoptagelse af udbetaling af pension eller ophør af kontanthjælp.

Den foreslåede ordning vil medføre, at kommunen, når den modtager underretning fra behandlingsstedet om, at en person er blevet indlagt på en retspsykiatrisk afdeling, skal stoppe ydelsen, hvis personen f.eks. modtager kontanthjælp efter §§ 16-20 i lov om aktiv socialpolitik ved indlæggelsen. Desuden vil kommunen f.eks. skulle stoppe et eventuelt løbende helbredstillæg efter § 14 a, stk. 1 og 4, i lov om social pension eller § 18, stk. 1 og 4, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Samtidig vil kommunen skulle tage stilling til, om pensionisten i stedet skal have ret til dækning af op til 100 pct. af pensionistens løbende helbredsudgifter efter en konkret vurdering af pensionistens økonomiske situation efter indlæggelsen eller anbringelsen.

Kommunen vil efter forslaget skulle underrette Udbetaling Danmark, når personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark.

Forslaget betyder, at kommunen er kontaktpunkt for behandlingsstederne, også i de tilfælde, hvor det er Udbetaling Danmark, som udbetaler den ydelse, som skal stoppes, f.eks. folkepension og førtidspension. Efter forslaget skal kommunen således give meddelelsen videre til Udbetaling Danmark, som skal sørge for at stoppe udbetaling af pensionen i forbindelse med indlæggelsen og starte udbetaling af pensionen igen i forbindelse med udskrivelsen.

Det forudsættes, at kommunen gør brug af sin terminaladgang efter § 8 i lov om Udbetaling Danmark til et register med nødvendige oplysninger om, hvilke typer af ydelser og tilskud borgeren har modtaget de seneste 3 måneder til vurdering af, om oplysningen skal videregives til Udbetaling Danmark.

Videre foreslås det, at kommunen og Udbetaling Danmark skal underrette den psykiatriske afdeling eller Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland, som har givet underretning om indlæggelsen eller udskrivningen, hvis myndigheden stopper en ydelse til personen, og når eller hvis myndigheden igangsætter ydelsen igen i forbindelse med udskrivning.

Det bemærkes, at udbetalingen af pension efter de foreslåede regler i lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. automatisk vil blive genoptaget af Udbetaling Danmark efter behandlingsstedets underretning i forbindelse med udskrivningen, da en person bevarer sin status som pensionist under anbringelsen eller indlæggelsen. Den øvrige personkreds må ansøge kommunen om at modtage kontanthjælp i forbindelse med udskrivningen, hvis den enkelte har behov for økonomisk hjælp til forsørgelse, da man ikke vil kunne modtage kontanthjælp under anbringelsen eller indlæggelsen.

De psykiatriske afdelinger har ikke systematisk viden om,

hvilke ydelser de indlagte eventuelt modtager. I visse tilfælde vil behandlingsstedet få kendskab til denne type oplysning som led i behandlingen m.v. For at sikre, at de udbetalende myndigheder får besked om, at en ydelse skal stoppes, foreslås det, at de psykiatriske afdelinger får terminaladgang til opslag i indkomstregistret, således, at de kan få viden om, hvorvidt den indlagte modtager social pension eller kontanthjælp. Denne viden vil være nødvendig for, at behandlingsstedet vil kunne underrette kommunen, og til brug for behandlingsstedets vurdering af, om der skal udbetales et beløb til personlige fornødenheder efter § 91 i sundhedsloven til indlagte eller anbragte personer.

De foreslåede bestemmelser om underretning vil være pligtudleveringsbestemmelser som nævnt i sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1. Det betyder, at sundhedspersoner får hjemmel til at fravige deres tavshedspligt efter sundhedslovens § 40, fordi det følger af anden lovgivning, at der skal videregives oplysninger om en patient.

Forslaget giver alene mulighed for, at den psykiatriske afdeling kan dele nødvendige og relevante oplysninger med patientens handlekommune. Det vil således som overvejende udgangspunkt være patientens personnummer, oplysninger om tidspunktet for patientens indlæggelse på psykiatrisk afdeling og udskrivelse fra denne, samt eventuelt andre nødvendige oplysninger til brug for vurderingen af, om en ydelse skal stoppes, som vil være omfattet. Således vil oplysninger om patientens psykiske lidelse, somatisk sygdom m.v., ikke være relevante for, at kommunalbestyrelsen i patientens handlekommune kan stoppe en eventuel ydelse eller underrette Udbetaling Danmark med henblik på at stoppe udbetaling af pension, og eventuelt efterfølgende igangsætte patientens ydelse i forbindelse med udskrivningen.

Det bemærkes endvidere, at videregivelse af oplysninger uden patientens samtykke til andre formål end patientbehandling skal fremgå af patientjournalen i nødvendigt omfang, herunder hvilke oplysninger der er givet, til hvem og på hvilket grundlag, jf. § 29, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1225 af 8. juni 2021 om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler (journalføring, opbevaring, videregivelse, overdragelse m.v.).

For nærmere om behandlingsinstitutionens underretningspligt henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, § 2, nr. 3, og § 3, nr. 2, samt bemærkningerne hertil.

2.4. Ændringer i lov om individuel boligstøtte

2.4.1. Gældende ret

Retten til boligstøtte er efter § 5, nr. 2, i lov om individuel boligstøtte (boligstøtteleven) betinget af, at ansøgeren benytter en bolig her i landet til helårsbeboelse.

Det fremgår af punkt 15 i vejledning nr. 103 af 23. oktober 2002 om individuel boligstøtte (boligstøttevejledningen), at boligen rent faktisk skal benyttes som helårsbeboelse. Der kan således ikke opnås boligstøtte, hvis en person har til-

meldt sig folkeregistret, men ikke på noget tidspunkt er flyttet ind i boligen. Der vil heller ikke kunne ydes boligstøtte, hvis en pensionist får udbetalt sin pension gennem en anden kommune end den, hvor boligen er beliggende, og folkeregistreringen og de faktiske forhold indikerer, at opholdet i den anden kommune ikke er af midlertidig karakter.

Hvor der afsiges en dom, der vil medføre frihedsberøvelse i mere end 6 måneder, vil den domfældte som udgangspunkt ikke kunne få boligstøtte, da brugen af boligen ikke opfylder betingelsen om anvendelse til helårsbeboelse.

Som medlemmer af en husstand medregnes ansøgeren, dennes ægtefælle, hjemmeværende børn og andre, der har fast ophold i boligen uden at være loggerende, jf. boligstøttelovens § 7, stk. 1. Det fremgår af punkt 17 i boligstøttevejledningen, at hjemmeværende børn, både under og over 18 år, og ægtefæller således ikke kan betragtes som loggerende. Det er personer, der faktisk har fast ophold i boligen, som indgår i husstanden. Normalt vil folkeregistertilmeldingen være udtryk for, om en person har fast ophold; men kan det godtgøres, at tilmeldingen ikke stemmer overens med de faktiske forhold, skal disse faktiske forhold lægges til grund.

Ved enkelte husstandsmedlemmers kortere ophold normalt ikke over 6 måneder uden for hjemmet, eksempelvis i forbindelse med strafafsoning, rekreationsophold eller kortere fravær i uddannelsesøjemed, vil formodningen være for fast ophold i boligen.

Ved Udbetaling Danmarks afgørelse om fast ophold lægges vægt på, om den hidtidige bopæl må anses for opgivet.

Efter boligstøttelovens § 41, stk. 3, er ansøgeren forpligtet til efter anmodning at fremkomme med enhver oplysning, herunder fremlægge dokumenter, der har betydning for beregningen af boligstøtte. Dokumentation for husstandsindkomsten baseres som udgangspunkt på oplysninger fra indkomstregisteret. Efter boligstøttelovens § 43, stk. 3, skal ansøgeren oplyse Udbetaling Danmark om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten, dog ikke oplysninger om husstandsindkomst, medmindre det er oplysninger om indkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed eller indkomst, der ikke er skattepligtig her i landet.

Efter boligstøttelovens § 52 mister en pensionist, der under ophold på institution eller under strafafsoning får inddraget sin pension efter pensionslovens regler herom, retten til boligydelse fra det tidspunkt, hvor pensionen inddrages. Pensionisten bevarer dog retten til boligydelse, hvis der, efter at pensionen er inddraget efter pensionsloven, udbetales et beløb til dækning af husleje, jf. § 52, stk. 2.

Det fremgår af punkt 242 i boligstøttevejledningen, at hvis retten til boligydelse er bortfaldet, fordi pensionen inddrages efter pensionslovens regler herom, kan der eventuelt ydes boligsikring, såfremt pågældende benytter boligen til helårsbeboelse, jf. boligstøttelovens § 5, nr. 2. Det fremgår endvidere, at når boligydelse og pension har været bortfaldet, skal

udbetaling af boligydelse genoptages fra samme dato som pensionsudbetalingen uden fornyet ansøgning.

2.4.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med lovforslagets §§ 1-3 foreslås en ensretning af reglerne for udbetaling af forsørgelsesydelse mellem personer, der er anbragt eller indlagt til behandling i retspsykiatrien, og personer, der er indsat i fængsel eller arresthuse under kriminalforsorgen, således at udbetalingen af social pension og kontanthjælp stoppes for en bestemt målgruppe, når de anbringes eller indlægges til behandling i retspsykiatrien.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Beskæftigelsesministeriet finder det på den baggrund nødvendigt, at regelgrundlaget tydeliggøres for visse personer, i forhold til hvornår en ansøger og husstandsmedlemmer, anvender boligen til helårsbeboelse eller har fast ophold i boligen. Det omfatter personer, der er idømt en dom til anbringelse, behandling eller tilsyn, og som er anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling eller institution. Det omfatter endvidere personer, der er anbragt på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdslovens § 78, og personer, der er idømt forvaring, er varetægtsfængslet, er anbragt i varetægtsurrogat eller er indsat til afsoning. Dette gøres med henblik på, at boligstøttedtageren og husstandsmedlemmer kan beholde boligstøtten og indgå i beregningen for boligstøtten i en periode, hvis personen løslades eller udskrives inden for et tidsrum af seks måneder efter, at indlæggelsen, varetægtsfængslingen eller strafafsoningen er påbegyndt.

Det foreslås derfor, at der indsættes en bemyndigelsesbestemmelse i lov om individuel boligstøtte, hvormed beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler for, hvornår ansøgeren anses for at benytte en bolig her i landet til helårsbeboelse, og et medlem af husstanden, jf. § 7, stk. 1, anses for at have fast ophold i boligen, når personen af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. pkt. eller 3. pkt., eller § 69, samt anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling eller institution m.v. som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., personen anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdslovens § 78, eller personen er idømt forvaring, er varetægtsfængslet eller er indsat til afsoning.

Det betyder, at der vil blive fastsat regler om, at boligstøtteansøgeren anses for at benytte boligen til helårsbeboelse, jf. boligstøttelovens § 5, nr. 2, og husstandsmedlemmer anses for at have fast ophold i boligen, jf. boligstøttelovens § 7, stk. 1, i op til 6 måneder i de tilfælde, hvor ansøgeren og husstandsmedlemmer af retten findes omfattet af straffelovens §§ 16 eller 69, og anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling eller institution som følge af en anbringelsesdom eller behandlingsdom, jf. straffelovens § 68, eller varetægtsfængsles, herunder anbringes i varetægts-

surrogat, jf. retsplejelovens § 765, eller indsættes til strafafsoning. Baggrunden herfor er, at det vurderes, at der i disse tilfælde vil være en teoretisk mulighed for, at indlæggelsen eller anbringelse vil kunne vare mindre end 6 måneder, og at det derfor ikke på forhånd vides, at opholdet varer mere end 6 måneder.

Da det er en betingelse for retten til boligstøtte, at ansøgeren benytter boligen til helårsbeboelse, vil reglerne betyde, at boligstøtteansøgeren beholder retten til boligstøtten i en periode på op til 6 måneder i ovennævnte tilfælde vedrørende anbringelse eller indlæggelse på psykiatrisk afdeling eller institution eller varetægtsfængsling. Ansøgeren vil dog fortsat miste retten til boligstøtte til boligen, såfremt pågældende fraflytter boligen.

Der vil også blive fastsat regler om, at hvis ansøgeren og husstandsmedlemmer idømmes en dom, der på forhånd vides at medføre frihedsberøvelse i mere end 6 måneder, vil ansøgeren som udgangspunkt ikke længere anses for at benytte boligen til helårsbeboelse, og husstandsmedlemmer ikke længere anses for at have fast ophold i boligen fra det tidspunkt, hvor de pågældende indsættes til strafafsoning. Idømmes ansøgeren og husstandsmedlemmer forvaring, jf. straffelovens § 70, vil de pågældende ligeledes blive anset for at være frihedsberøvet i mere end 6 måneder. Baggrunden herfor er, at det er en forudsætning for prøvedskrivning af forvaringsdømte, at kriminalforsorgen, efter forudgående drøftelse med Direktoratet for Kriminalforsorgen, skal anmode anklagemyndigheden om at indbringe spørgsmålet om prøvedskrivning for retten, når det må antages, at betingelserne for prøvedskrivning er opfyldt, og at det påhviler kriminalforsorgsområdet årligt at vurdere dette spørgsmål, når den forvaringsdømte har været anbragt 3 år i forvaring, jf. §§ 1-2 i bekendtgørelse nr. 1018 af 28. juni 2022 om behandling af sager om prøvedskrivning af forvaringsdømte.

Der vil herudover blive fastsat regler om, at når ansøgeren eller husstandsmedlemmer er idømt en foranstaltning, jf. straffelovens §§ 68 eller 69, og opholder sig på en psykiatrisk afdeling eller institution, når personen anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78 eller er varetægtsfængslet i mere end 6 måneder, uden at der på forhånd er viden om længden på opholdet, vil ansøgeren som udgangspunkt ikke længere anses for at benytte boligen til helårsbeboelse, og husstandsmedlemmer vil ikke længere anses for at have fast ophold i boligen fra det tidspunkt, hvor anbringelsen, indlæggelsen eller varetægtsfængslingen varer længere tid end 6 måneder. Da det endvidere er en betingelse for at blive medregnet ved beregningen af boligstøtte, at personen har fast ophold i boligen, vil reglerne tillige betyde, at husstandsmedlemmer medregnes ved beregningen af boligstøtten i en periode på op til 6 måneder i ovennævnte tilfælde. Hvis et husstandsmedlem fraflytter boligen, vil pågældende ikke længere medregnes ved beregningen af boligstøtten.

Der vil endvidere blive fastsat regler om, at i de tilfælde,

hvor pensionisten bevarer boligydelsen, jf. boligstøttelovens § 52, stk. 2, vil pensionisten anses for at benytte boligen som helårsbolig efter § 5, nr. 2.

Dette vil indebære, at Udbetaling Danmarks gældende praksis bibeholdes, hvorefter Udbetaling Danmark ikke foretager en selvstændig vurdering af, om pensionisten anvender boligen til helårsbeboelse, så længe pensionisten efter pensionsloven får udbetalt et beløb til dækning af husleje.

2.5. Ændringer i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

2.5.1. Gældende ret

Efter § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag yder Udbetaling Danmark ordinært børnetilskud for hvert barn under 18 år, når den ene ægtefælle er indsat i institutioner under kriminalforsorgen ud over 3 måneder, og den anden ægtefælle er enlig.

En person anses som udgangspunkt for at være enlig, når vedkommende ikke lever sammen med en ægtefælle eller en person, som vedkommende har et ægteskabslignende samliv med. Ved vurderingen lægges vægt på den faktiske samlivssituation, herunder civilstand, folkeregisteradresse, og om personen har økonomiske eller praktiske fordele af relationen, som kan sidestilles med fordelene ved at være gift eller samlevende.

En person kan anses som reelt enlig med henblik på retten til børnetilskud, når personen formelt kan være gift, men reelt lever adskilt og uden fælles husholdning eller økonomi med denne. Denne vurdering følger Ankestyrelsens praksis, herunder principmeddelelserne 69-17 og 21-24, som understreger, at afgørelsen skal ske på baggrund af en konkret vurdering af samlivssituationen og de økonomiske og praktiske forhold mellem parterne.

Efter § 2, stk. 1, nr. 5, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag yder Udbetaling Danmark ordinært børnetilskud for hvert barn under 18 år, når folkepension til én eller begge af to forældre, der er berettigede til folkepension, ikke udbetales, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse.

Ordinært børnetilskud udgør 6.664 kr. (2025-niveau) årligt for hvert barn.

Efter § 3 ydes der endvidere et ekstra børnetilskud, som udgør 6.792 kr. (2025-niveau) årligt, hvis der ydes ordinært børnetilskud efter § 2, stk. 1, nr. 3, og indehaveren af forældremyndigheden har barnet hos sig. Der ydes kun et ekstra børnetilskud uanset antallet af børn.

Efter § 4, stk. 3, nr. 5, kan der endvidere ydes et særligt børnetilskud når folkepension til én eller begge af to forældre, der er berettigede til folkepension, ikke udbetales, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse.

Det særlige børnetilskud udgør 17.028 kr. (2025-niveau) årligt.

Efter § 4, stk. 5, ydes der et tillæg til det særlige børnetilskud når folkepension til én eller begge af to forældre, der er berettigede til folkepension, ikke udbetales, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse, jf. stk. 3, nr. 5.

Tillægget til det særlige børnetilskud udgør 2.208 kr. (2025-niveau) årligt.

Børnetilskud ydes efter ansøgning og tilkommer barnet. Som udgangspunkt udbetales børnetilskuddet til moderen, jf. § 8, stk. 1. Hvis kun faderen har forældremyndigheden, udbetales tilskuddet til ham, jf. § 8, stk. 2. I situationer, hvor barnet bor hos den forælder, der ikke har forældremyndigheden, kan børnetilskuddet udbetales til denne forælder, jf. § 8, stk. 3.

Lever forældre med fælles forældremyndighed ikke sammen, udbetales børnetilskuddet til den forælder, som barnet bor hos. Opholder barnet sig lige meget hos begge forældre, udbetales børnetilskuddet til den forælder, hvor barnet er tilmeldt folkeregistret, jf. § 8, stk. 4.

Er barnet i privat familiepleje, kan børnetilskud efter Udbetaling Danmarks bestemmelse udbetales til plejeforælderen, jf. § 8, stk. 5. Såfremt det skønnes bedst for barnet, kan Udbetaling Danmark bestemme, at børnetilskuddet skal udbetales direkte til barnet, jf. § 8, stk. 6.

Af gældende regler i § 8, stk. 7, fremgår, at når den, der har forældremyndigheden over barnet, er indsat i institutioner under kriminalforsorgen, jf. § 2, nr. 3, kan børnetilskud udbetales til den indsatte ægtefælle, såfremt den indsatte særbarn opholder sig hos denne.

2.5.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Idet det med lovforslaget foreslås, at social pension og kontanthjælp ophører som følge af en anbringelse eller indlæggelse på en psykiatrisk afdeling i medfør af en anbringelses- eller behandlingsdom, eller en anbringelse på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, er der behov for at give mulighed for børnetilskud til den forælder, der på grund af anbringelsen eller indlæggelsen står alene med forsørgelsen af det fælles barn.

Beskæftigelsesministeriet finder derfor, at børnetilskudsreglerne skal reguleres, således at der skabes ensretning mellem situationerne, hvor en forælder er fraværende som følge af afsoning i fængsel eller arresthus, eller hvor en forælder er fraværende som følge af en anbringelse eller indlæggelse på psykiatrisk afdeling.

Det foreslås derfor, at der ydes ordinært og ekstra børnetilskud, når den ene ægtefælle er anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling i mere end 3 måneder som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelo-

vens § 68, 2. pkt., hvor retten fandt personen omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, eller en anbringelse på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, og den anden ægtefælle er enig, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Med forslaget får børn af personer, som er indlagte på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom, eller anbragte på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, ret til ordinært og ekstra børnetilskud i den periode, hvor der i en længere periode mangler en forsørger på grund af indlæggelsen.

Desuden foreslås det, at der udbetales ordinært børnetilskud, særligt børnetilskud og tillæg til særligt børnetilskud, når folkepensionen til én eller begge af to forældre, der er berettigede til folkepension, ikke udbetales, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse, jf. § 2, stk. 1, nr. 5, § 4, stk. 3, nr. 5, og stk. 5, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Med forslaget får børn af personer, som er indlagte på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom, eller anbragte på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, ret til ordinært børnetilskud, særligt børnetilskud og tillæg til særligt børnetilskud i den periode, hvor der ikke udbetales social pension til en forælder på grund af indlæggelsen.

Børnene får dermed samme retsstilling som børn af personer, som er indsatte under kriminalforsorgen.

Desuden foreslås det, at når den, der har forældremyndigheden over et barn, anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling, på Sikringsafdelingen m.v. som følge af en anbringelsesdom eller behandlingsdom, eller bliver anbragt på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, kan Udbetaling Danmark bestemme, at det ordinære børnetilskud, der udbetales efter § 2, stk. 1, nr. 3, udbetales til den indlagte ægtefælle, såfremt den indlagte særbarn opholder sig hos denne.

Med forslaget sidestilles udbetalingsreglerne for børnetilskud til børn af personer, som er indlagte på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom, eller er anbragte på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, med udbetalingsreglerne til børn af personer, som er indsatte under kriminalforsorgen.

3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

Lovforslaget indebærer, at der vil ske behandling af personoplysninger, som er omfattet af reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Det følger af den foreslåede § 45, stk. 5, i lov om social pension, og foreslåede § 44 b, stk. 5, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension

m.v., og den foreslåede § 10 a, stk. 3-5, i lov om aktiv socialpolitik, at psykiatriske behandlingssteder ved opslag i indkomstregistret skal undersøge, om personer i målgruppen for lovforslaget modtager pension efter lov om social pension eller lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. eller kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik.

Det følger af den foreslåede § 45, stk. 4, i lov om social pension, § 44 b, stk. 4, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., og den foreslåede § 10 a, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, at behandlingsstederne skal videregive personoplysninger til kommunen, når behandlingsstederne skal underrette om tidspunkt for indlæggelse og udskrivning af sådanne personer med henblik på stop af ydelsen.

Desuden følger det af de foreslåede bestemmelser i § 45, stk. 4, i lov om social pension, og § 44 b, stk. 4, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., at kommunen skal videreformidle personoplysningerne til Udbetaling Danmark for personer, som modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark.

Endelig følger det af den foreslåede § 45, stk. 6, i lov om social pension, § 44 b, stk. 6, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., og § 10 a, stk. 5, i lov om aktiv socialpolitik, at Udbetaling Danmark skal underrette behandlingsstederne om, at en ydelse stoppes i forbindelse med en indlæggelse, og hvis ydelsen igangsættes i forbindelse med udskrivningen.

Kommunen vil som følge af forslaget skulle benytte sin adgang til det kommunale Sags- og Partsoverblik (SAPA), som kommunen allerede har adgang til, med henblik på at vurdere, om der er grundlag for at underrette og videregive nødvendige oplysninger til Udbetaling Danmark, når der er tale om en person, som modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark.

Der vil som noget nyt skulle videregives oplysninger om personer, der er omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, og som anbringes eller indlægges som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom. Tilsvarende gælder, når en person anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdslovens § 78.

Med de foreslåede bestemmelser vil psykiatriske behandlingssteder som overvejende udgangspunkt for denne målgruppe skulle videregive almindelige personoplysninger om patientens navn, personnummer, oplysninger om, at personen modtager pension eller kontanthjælp samt eventuelt andre nødvendige almindelige personoplysninger til brug for vurderingen af, om en ydelse skal stoppes – eller for så vidt angår pension – skal genoptages.

Der vil med forslaget endvidere blive videregivet oplysninger om strafbare forhold, idet de patienter, der vil skulle have stoppet ydelsen, er dømt til anbringelse eller behandling.

Derudover vil der skulle behandles og videregives oplysninger om tidspunktet for patientens indlæggelse på psykiatrisk afdeling og udskrivelse fra denne og evt. andre nødvendige personoplysninger, f.eks. adressen på behandlingsstedet.

Behandling af almindelige oplysninger er lovlig, hvis én af betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt, herunder hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som led i myndighedsudøvelse (litra e).

Behandling i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, skal have et såkaldt supplerende retsgrundlag, som forpligter eller berettiger myndigheden til at udføre en bestemt myndighedsopgave. Det følger af forordningens artikel 6, stk. 3.

Behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af artikel 6, stk. 1, må kun foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandling har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Ethvert omfattende register over straffedomme må kun føres under kontrol af en offentlig myndighed. Oplysninger om, at en person er anbragt i retspsykiatrien samt oplysninger om adresse som følge af en dom for behandling vurderes at være en helbredsoplysning, som har karakter af at være en følsom personoplysning, der er omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1.

Ifølge databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra f, kan behandling af følsomme oplysninger finde sted, hvis behandlingen er nødvendig for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, f.eks. i en forsikrings- eller pensionssag.

Det er vurderingen, at databehandlingen er nødvendig af hensyn til såvel kommunernes og Udbetaling Danmarks myndighedsudøvelse, idet databehandlingen er nødvendig for at kunne administrere reglerne om at stoppe pension og kontanthjælp i overensstemmelse med de foreslåede lovændringer. De foreslåede bestemmelser udgør endvidere det supplerende retsgrundlag for behandling i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og artikel 10.

Det er endvidere Beskæftigelsesministeriets vurdering, at behandlingen er nødvendig, for at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, jf. artikel 9, litra f, idet databehandlingen har til formål at stoppe ydelsen og evt. udbetale andre former for hjælp i forbindelse med ophold eller behandling på retspsykiatriske afdelinger for de målgrupper, der er omfattet af lovforslaget.

Behandling af oplysninger om personnummer i medfør af lovforslaget kan ske indenfor rammerne af databeskyttelseslovens § 11.

Beskæftigelsesministeriet skal afslutningsvis bemærke, at det forudsættes, at de øvrige bestemmelser i databeskyt-

telsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5 og oplysningspligten efter databeskyttelsesforordningens artikel 14 iagttages, når der behandles personoplysninger i medfør af de foreslåede bestemmelser.

4. Forholdet til FN's Handicapkonvention

FN's Konvention om rettigheder for personer med handicap (Handicapkonventionen) omfatter personer med handicap. Personer med handicap omfatter efter konventionens artikel 1 personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

EU har tiltrådt Handicapkonventionen og er derfor part i denne, herunder artikel 1.

Det er en konkret vurdering, hvorvidt en person er omfattet af konventionens definition af handicap.

Det er vurderingen, at flere af de personer, der modtager førtidspension eller seniorpension, er omfattet af FN's Handicapkonventions definition af handicap, da de har nedsat arbejdsevne og derfor har fået tildelt pensionen. Den samme vurdering vil typisk ikke gælde for modtagere af kontanthjælp, tidlig pension eller folkepension. Den foreslåede ordning indebærer imidlertid, at såvel kontanthjælp, folkepension, tidlig pension, seniorpension og førtidspension stoppes, hvis personen er idømt en anbringelses- eller behandlingsdom. Der vil således kunne være flere i den samlede målgruppe, der vil kunne være omfattet af handicapkonventionen, da anbringelses- og behandlingsdomme kun idømmes, hvis den tiltalte lider af alvorlig psykisk sygdom eller på grund af en psykisk sygdom eller lidelse vurderes at have behov for psykiatrisk behandling frem for traditionel straf.

Danmark er efter handicapkonventionens artikel 28 forpligtet til at tage passende skridt til at sikre og fremme virkeliggørelsen af, at personer med handicap uden diskrimination på baggrund af handicap har en levefod, som er tilstrækkelig for dem selv og deres familie. Konventionen specificerer imidlertid ikke, hvad der kræves for, at deltagerstaterne opfylder kravet om at tage "passende skridt".

Stoppes ydelsen, vil målgruppen efter lovforslagets indhold

fortsat få ret til at modtage anden type af hjælp fra det offentlige svarende til den hjælp, som personer, der afsoner i kriminalforsorgen, kan modtage. Derudover skal der efter lovforslagets indhold udbetales et beløb til personlige fornødenheder efter § 91 i sundhedsloven til de anbragte eller indlagte.

Det vurderes derfor, at Danmark med forslaget fortsat vil tage passende skridt for at sikre en tilstrækkelig levefod for personer med handicap, og at forslaget dermed ikke er i strid med konventionens artikel 28.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

5.1. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Lovforslagets økonomiske konsekvenser omfatter hovedsageligt mindredgifter for staten og kommunerne til forsørgelsesydelse. Samlet set skønnes lovforslaget at medføre varige offentlige mindredgifter på 152,7 mio. kr. (2026-pl) efter skat og tilbageløb, jf. tabel 1. De økonomiske konsekvenser af nærværende lovforslag indgår i de samlede mindredgifter som følge af Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen.

De anbringelses- og behandlingsdømte, der fremover ikke vil få udbetalt forsørgelsesydelse, vil få udbetalt et mindre beløb til personlige fornødenheder efter § 91 i sundhedsloven. Det er behandlingsstedet, der udbetaler beløb til personlige fornødenheder, og staten finansierer 100 pct. Samlet set inkl. mindredgifter til forsørgelsesydelse skønnes lovforslaget at indebære statslige mindredgifter på 24,5 mio. kr. i 2026 og 48,5 mio. kr. i 2027 og frem.

Det skønnes, at lovforslaget vil medføre øget administration i regioner, kommuner og Udbetaling Danmark. Lovforslaget skønnes endvidere at medføre implementeringsudgifter i regionerne og Udbetaling Danmark, jf. pkt. 5.2.1. om implementeringskonsekvenser.

Kommunerne skønnes at få mindredgifter til forsørgelsesydelse, merudgifter til øvrige overførsler (boligstøtte) og administration. Samlet set skønnes kommunerne at få mindredgifter på 119,0 mio. kr. i 2026 og 240,5 mio. kr. i 2027 og frem. Regionerne skønnes samlet set at få merudgifter på 1,4 mio. kr. i 2026 og 0,9 mio. kr. i 2027 og frem.

Tabel 1: Samlede økonomiske konsekvenser af lovforslag om ophør af udbetaling af forsørgelses- ydelser til anbringelses- og behandlingsdømte

Mio. kr. (2026-pl)	2026	2027	2028	2029	Varigt
I alt statslige udgifter	-24,5	-48,5	-48,5	-48,5	-48,5
Heraf ydelsesudgifter	-40,2	-79,9	-79,9	-79,9	-79,9
Heraf personlige fornødenheder	15,7	31,4	31,4	31,4	31,4
I alt kommunale udgifter	-119,0	-240,5	-240,5	-240,5	-240,5
Heraf budgetgaranti	-122,6	-244,9	-244,9	-244,9	-244,9
Heraf øvrige overførsler (boligstøtte)	0,9	1,7	1,7	1,7	1,7

Heraf administrative udgifter	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
I alt regionale udgifter	1,4	0,9	0,9	0,9	0,9
Heraf administrative udgifter	1,4	0,9	0,9	0,9	0,9
I alt offentlige udgifter (før skat og tilbageløb)	-142,0	-288,1	-288,1	-288,1	-288,1
I alt offentlige udgifter (efter skat og tilbageløb)	-74,2	-152,7	-152,7	-152,7	-152,7

Anm: Afvigelser skyldes afrundinger. Der er halvårsvirkning i 2026.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget for kommuner og regioner forhandles med de kommunale og regionale parter.

5.2. Implementeringskonsekvenser for det offentlige

5.2.1 Implementeringskonsekvenser

Lovforslaget medfører nye administrationsopgaver for regionerne, idet lovforslaget medfører, at regionerne skal underrette kommunen om tidspunkt for indlæggelse og udskrivelse på baggrund af oplysninger i indkomstregisteret og forvalte midler til patienternes personlige fornødenheder.

Lovforslaget skønnes at medføre udgifter til implementering i Udbetaling Danmark. Det er primært drevet af forretningsmæssige og juridiske afklaringer vedr. kommunikationen mellem kommuner, Udbetaling Danmark og behandlingssteder samt udarbejdelse af instrukser og brevskabeloner m.v. Der skønnes udgifter til implementering på i alt 0,5 mio. kr. i 2026 i Udbetaling Danmark.

Forslaget skønnes at medføre udgifter til implementering i regionerne. Det omfatter udgifter til terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret til brug for underretning i regionerne. Der forventes udgifter hertil på op til 0,2 mio. kr.

5.2.2. Digitaliseringsklar lovgivning

Lovforslaget er udformet under hensyntagen til ambitionen i aftale om en digitaliseringsklar lovgivning, så loven så vidt muligt kan understøttes digitalt.

Ved udarbejdelse af lovforslaget er der taget højde for, at den foreslåede ordning så vidt muligt understøttes af eksisterende digitale løsninger, og at behandlingen af borgernes oplysninger kan finde sted inden for rammerne af databeskyttelsesregler. Det er ministeriets vurdering, at lovforslaget så vidt muligt følger principperne 1-7 for digitaliseringsklar lovgivning, dog således at princip 3, 6 og 7 kun opfyldes delvist.

Det er ministeriets vurdering, at lovforslaget tilgodeser princip nr. 1 om enkle og klare regler. De gældende regler om stop for ydelser i lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og i lov om aktiv socialpolitik, som gælder for personer, der er indsat til strafafsoning i fængsel eller arresthus, tilpasses i videst muligt omfang i forhold til personer, der

anbringes eller indlægges i retspsykiatrien som følge af en anbringelses- eller behandlingsdom.

Ministeriet vurderer endvidere, at lovforslaget lever op til princip nr. 2 om digital kommunikation. Lovforslaget indfører ikke nye adgange til digital kommunikation for borgerne og pålægger heller ikke borgerne pligt til at anvende den digitale løsning. Således vil en person, der ikke har digitale kompetencer, f.eks. kunne henvende sig til kommunen eller Udbetaling Danmark på anden måde end gennem de digitale løsninger. Der er lagt op til, at behandlingsstederne med henblik på at kunne give kommunerne besked om ophold for personer anvender indkomstregistret med henblik på at undersøge, om en person med de relevante domme modtager en ydelse. Det forudsætter, at regionerne etablerer en brugergrænseflade til indkomstregistret.

Lovforslaget opfylder kun delvist princip nr. 3 om automatisk sagsbehandling. Dette skyldes, at det er nødvendigt, at de involverede myndigheder behandler hver sag individuelt. Den foreslåede ordning indebærer f.eks. manuel håndtering af oplysninger om anbragte eller indlagte personer på de enkelte behandlingssteder, og behandlingsstedernes underretning af kommunerne forventes ligeledes at ske manuelt.

Det bemærkes dog, at de foreslåede ændringer vedrørende ydelsesmodtagere, som anbringes eller indlægges, forventes at blive implementeret i det eksisterende fælleskommunale IT-system, KY, der allerede anvendes af alle kommuner, og i Udbetaling Danmarks IT-system.

Lovforslaget er i overensstemmelse med princip 4 om genbrug af data, da behandlingssteder, kommuner og Udbetaling Danmark vil skulle genbruge oplysninger fra indkomstregisteret til vurdering af, om en person i målgruppen modtager en ydelse, som skal stoppes. Desuden skal kommunerne anvende det kommunale Sags- og Partsoverblik (SAPA) til at vurdere, om Udbetaling Danmark skal underrettes om en person, der modtager en ydelse fra Udbetaling Danmark. Lovgivningen er udformet, så personnummer anvendes til identifikation af den relevante borger.

Lovforslaget understøtter princip nr. 5, idet det skal bemærkes, at myndighederne vil skulle overholde de eksisterende krav til datasikkerhed.

Lovforslaget understøtter endvidere delvist princip nr. 6, da de foreslåede ændringer om stop af ydelser forventes at blive implementeret i det eksisterende fælleskommunale IT-system, KY, der allerede anvendes af alle kommuner,

og i Udbetaling Danmarks IT-system. Der er således tale om brug og videreudvikling af eksisterende offentlig IT-infrastruktur.

Endelig understøtter lovforslaget delvist princip 7 om forebyggelse mod snyd og fejl, idet kommunerne og Udbetaling Danmark allerede i dag har hjemler til at indhente oplysninger om bl.a. økonomiske forhold til kontrol i enkeltsager og generel kontrol. Lovforslaget åbner imidlertid ikke for nye kontrolmuligheder, f.eks. for de omfattede psykiatriske afdelinger.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Det vurderes, at forslaget medfører, at borgere, der er omfattet af lovforslaget, ved udskrivelse fra anbringelse eller indlæggelse i øget omfang selv skal være opmærksomme på at søge om eventuelle tillæg efter pensionslovgivningen eller kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 27. juni 2025 til den 22. august 2025 (57 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Akademikernes Centralorganisation (AC), Ankestyrelsen, Arbejdsmarkedsrådet, ATP, Bedre Psykiatri, Boligselskabernes Landsforening, Business Danmark, Børnerådet, Børns Vil-

kår, Cabi, Danmarks Almene Boliger, Danmarks Frie Fagforening, Danmarks Lejerforeninger, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Psykoterapeutforening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Dansk Selskab for Almen Medicin, Dansk Selskab for Retsmedicin, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Standard, Dansk Sygeplejeråd, Danske A-kasser, Danske Advokater, Danske Erhvervsakademier, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Danske Regioner, Danske Seniorer, Dataetisk Råd, Datatilsynet, Deloitte, Den Danske Dommerforening, Den Nationale Videnskabsetiske Komité, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH), Det Centrale Handicapråd, Det Etiske Råd, Dignity – Dansk Institut mod Tortur, Ejendomsforeningen Danmark, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Faglige Seniorer, Finans Danmark, Finansforbundet, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, FOA, Foreningen af Danske Skatteankenævn, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Speciallæger, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Forhandlingsfællesskabet, Forsikring og Pension (F&P), Frivilligrådet, FSR – Danske Revisorer, HK Danmark, HK Kommunal, HORESTA, Huslejenævns- og Beboerklagenævnsforeningen, Ingeniørforeningen (IDA), Institut for Menneskerettigheder, Kommunale Velfærdschefer, Kommunernes Landsforening (KL), LAFS – Landsforeningen af Fleks- og Skånejobbere, Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser og Selvskade (LMS), Landsforeningen for Førtidspensionister (LFP), Landsforeningen LEV, Lederne, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Lægeforeningen, Mødrehjælpen, Organisation af Lægevidenskabelige Selskaber, Patientforeningen, Patient Foreningernes Samvirke, PensionDanmark, Praktiserende Lægers Organisation, Psykiatrifonden, Psykolognævnet, Red Barnet, Region Hovedstaden, Region Midtjylland, Region Nordjylland, Region Sjælland, Region Syddanmark, Retspolitisk Forening, Retsikkerhedsfonden, Rigsrevisionen, Rådet for Psykisk Sårbarhed på Arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND – De Hjemløses Landsorganisation, SIND – Landsforeningen for Psykisk Sundhed, Skizofreniforeningen, SMV Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund, Statsforvaltningsdirektørerne, Sundhedskartellet, Udbetaling Danmark, Ungdomsboligrådet, Yngre Læger, Ældre Sagen, Ældreboligrådet, Ældremobiliseringen og 3F.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Kommuner: 2026: -122,6 mio. kr. 2027: -244,9 mio. kr.	Kommuner: 2026: 3,6 mio. kr. 2027: 4,4 mio. kr.

	2028: -244,9 mio. kr. 2029: -244,9 mio. kr. Varigt: -244,9 mio. kr. Regioner: 2026: Ingen 2027: Ingen 2028: Ingen 2029: Ingen Varigt: Ingen Stat: 2026: -152,5 mio. kr. 2027: -305,3 mio. kr. 2028: -306,2 mio. kr. 2029: -307,1 mio. kr. Varigt: -308,0 mio. kr.	2028: 4,4 mio. kr. 2029: 4,4 mio. kr. Varigt: 4,4 mio. kr. Regioner: 2026: 1,4 mio. kr. 2027: 0,9 mio. kr. 2028: 0,9 mio. kr. 2029: 0,9 mio. kr. Varigt: 0,9 mio. kr. Stat: 2026: 128,0 mio. kr. 2027: 256,8 mio. kr. 2028: 257,7 mio. kr. 2029: 258,6 mio. kr. Varigt: 259,5 mio. kr.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner		Kommuner: 2026: 0,5 mio. kr. Regioner: 2026: 0,2 mio. kr.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Det vurderes, at forslaget medfører, at borgere, der er omfattet af lovforslaget, ved udskrivelse fra anbringelse eller indlæggelse i øget omfang selv skal være opmærksomme på at søge om eventuelle tillæg efter pensionslovgivningen eller kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

Forholdet til EU-retten		
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej
		X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter § 14 a, stk. 1, i lov om social pension yder kommunalbestyrelsen helbredstillæg til betaling af folkepensionistens egne udgifter til ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedslovens kapitel 15, kapitel 15 a og kapitel 42, jf. dog stk. 2. Tillæg til medicinudgifter beregnes i forhold til tilskudsprisen efter kapitel 42 i sundhedsloven. Helbredstillægget beregnes i forhold til 85 pct. af pensionistens egen andel af udgiften.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger i pkt. 2.2.1.5.

Det foreslås, at der i § 14 a, stk. 1, 1. pkt., efter »jf. dog stk. 2« indsættes », § 45, stk. 3, og § 46, stk. 4«, og at der i stk. 4, 1. pkt., efter »nødvendig« indsættes », jf. dog § 45, stk. 3, og § 46, stk. 4«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget til § 45, stk. 3, og forslaget til et nyt stk. 4 i § 46, hvorefter kommunalbestyrelsen vil skulle træffe afgørelse om, at folkepensionister, der indsættes til strafafsoning i fængsel eller arresthus eller anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling, på Sikringsafdelingen m.v. som følge af en anbringelses- eller behandlingsdom, kan få dækket op til 100 pct. af pensionistens egen andel af helbredsudgifter, som er nævnt i § 14 a, stk. 1 og 4. Efter forslaget vil kommunalbestyrelsen skulle træffe afgørelse herom på baggrund af en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold.

Forslaget betyder, at pensionister, som indsættes til strafafsoning eller anbringes eller indlægges som følge af en anbringelses- eller behandlingsdom ikke vil kunne søge om helbredstillæg efter de gældende regler i § 14 a, stk. 1 og 4, men i stedet skal søge om dækning af helbredsudgifterne efter forslaget til § 45, stk. 3, og § 46, stk. 4.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 og 8, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 2

Den gældende § 34, stk. 1, i lov om social pension, indeholder regler om, hvornår pensionen genoptages, hvis en pension ikke har været udbetalt under ophold i boformer

m.v., jf. § 46, for personer, der får forudbetalt pensionen, og for personer, der får bagudbetalt pensionen.

Den gældende § 34, stk. 2, i loven indeholder regler om genoptagelse af pension, når pensionen ikke har været udbetalt under en strafunddragelse, jf. § 46 a.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger i pkt. 2.2.1.1.

De gældende bestemmelser omfatter ikke anbringelse eller indlæggelse på psykiatriske afdelinger eller på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland.

Det foreslås derfor i § 34, stk. 1, 1. pkt., at ændre »§ 46« til »§§ 45 og 46«.

Forslaget betyder, at i de tilfælde, hvor pensionen ophører for personer, som idømmes en anbringelsesdom eller en behandlingsdom, jf. forslaget til § 1, nr. 3, vil udbetalingen af pensionen blive genoptaget med virkning fra 1 måned før opholdets ophør. Hvis pensionisten før opholdet fik udbetalt sin pension forud, vil pensionen dog blive genoptaget med virkning fra opholdets ophør. Formålet er at sikre et forsørgelsesgrundlag ved udskrivelsen.

Desuden foreslås det i § 34, stk. 2, 2. pkt., efter »arresthus« at indsætte », hvis pensionisten af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, og anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., eller hvis pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78«.

Forslaget betyder, at såfremt en bevidst unddragelse fra straffuldbyrdelse, som har resulteret i, at pensionsudbetalingen stoppes, efterfølges af en anbringelse eller indlæggelse på en psykiatrisk afdeling eller på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland, vil udbetalingen af pensionen ikke blive genudbetalt. Tilsvarende vil gælde, når pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78.

Forslagene vil medføre, at reglerne for genoptagelse efter ophør af udbetaling af pension for personer, som er indsat til strafafsoning i fængsel eller arresthus, jf. § 46, stk. 1, sidestilles med reglerne for personer, som har fået stoppet pensionsudbetalingen som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter den foreslåede § 45, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Forslagene vil omfatte alle former for pension, som kan

tilkendes efter lov om social pension, dvs. folkepension, seniorpension, tidlig pension og førtidspension tilkendt efter 2003.

Til nr. 3

Den gældende § 46, stk. 1, i lov om social pension, indeholder regler om, hvornår pensionen genoptages, hvis en pension ikke har været udbetalt under ophold ved strafafsoning i fængsel eller arresthus. Reglen finder tilsvarende anvendelse ved varetægtsfængsling.

§ 45, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1207 af 22. november 2024 om social pension (førtidspension, seniorpension og folkepension), indeholder regler om, hvornår en pension inddrages, hvis en person, der er omfattet af en foranstaltning som nævnt i § 46, stk. 1, i lov om social pension, tilkendes pension efter loven under opholdet.

Derudover er der regler om, hvornår pensionen igen skal genoptages, og at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at den pågældende af pensionen kan få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lign, hvis pensionisten løslades inden for et tidsrum på omkring 6 måneder. Det er Udbetaling Danmark, der overfører beløbet til kommunen af den stoppede pensionsudbetaling.

Personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. pkt. (psykisk syge), § 16, stk. 1, 3. pkt. (abnorm rus), eller § 69 (mangelfuldt udviklede m.v.), idømmes en dom til behandling, og som placeres på en psykiatrisk afdeling i medfør af straffelovens § 68, 2. pkt., eller § 69, jf. § 68, 2. pkt., kan idømmes tre overordnede typer af domme til behandling i retspsykiatrien: en anbringelsesdom, en behandlingsdom eller en dom til ambulant behandling evt. med mulighed for indlæggelse.

Endvidere kan den dømte, der afsoner sin dom i fængsel eller arresthus, midlertidigt eller for hele eller resten af straffetiden anbringes på et hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution, når 1) den dømte har behov for særlig behandling eller pleje, som i væsentlig grad kan tilgodeses i den pågældende institution m.v., 2) der på grund af den dømtes alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder er særlige grunde til ikke at anbringe eller beholde den dømte i fængsel eller arresthus, og 3) afgørende hensyn til retshåndhævelsen ikke taler imod anbringelse uden for fængsel og arresthus. Dette følger af straffuldbyrdelseslovens § 78.

Der er ikke fastsat regler i lov om social pension om stop af udbetalingen af folkepension, førtidspension, seniorpension og tidlig pension til personer, der bliver dømt til anbringelse eller behandling, og som indlægges i retspsykiatrien, eller til personer, der anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

Folkepensionister, som er indsat til strafafsoning i fængsel eller arresthus, og folkepensionister, som indlægges eller anbringes i retspsykiatrien som følge af en behandlingsdom,

har efter gældende regler mulighed for at søge om helbredstillæg efter § 14 a, stk. 1 og 4, under indsættelsen eller indlæggelsen.

Efter § 14 a, stk. 1, i lov om social pension yder kommunalbestyrelsen helbredstillæg til betaling af folkepensionistens egne udgifter til ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedslovens kapitel 15, kapitel 15 a og kapitel 42, jf. dog stk. 2. Tillæg til medicinudgifter beregnes i forhold til tilskudsprisen efter kapitel 42 i sundhedsloven.

Efter § 14 a, stk. 4, i lov om social pension ydes der desuden helbredstillæg til betaling af folkepensionistens egne udgifter til tandproteser, briller og fodbehandling, såfremt kommunen vurderer, at udgiften er nødvendig. Helbredstillægget beregnes i forhold til 85 pct. af pensionistens egen andel af udgiften.

Folkepensionister, der ikke har mulighed for selv at dække den resterende andel af egenbetalingen på 15 pct., har mulighed for at søge kommunen om personligt tillæg hertil, jf. § 14, stk. 1.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1.5.

Det foreslås, at der i lov om social pension efter § 44 ind sættes en ny § 45.

Det foreslås som § 45, stk. 1, at anvendes en foranstaltning efter straffelovens § 68, 2. pkt., over for en person, der ved dom findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, samt anbringes eller indlægges personen på en psykiatrisk afdeling som følge af dommen, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. Fik pensionisten inden anbringelsen eller indlæggelsen udbetalt sin pension forud, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, der følger efter måneden, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 45, stk. 1, vil udbetalingen af folkepension, førtidspension, seniorpension og tidlig pension, blive stoppet, når en person idømmes en anbringelses- eller behandlingsdom og som følge deraf anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling. Pensionen vil blive udbetalt indtil udgangen af den måned, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. Tilsvarende vil gøre sig gældende, når pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

Hvis pensionisten inden indlæggelsen fik udbetalt sin pension forud, vil pensionen blive udbetalt, indtil udgangen af den måned, der følger efter måneden, hvor indlæggelsen påbegyndes.

Pensionen vil blive udbetalt igen med virkning fra 1 måned før indlæggelsen ophører, hvis pensionen udbetales bag-

ud. Hvis pensionen udbetales forud, vil udbetalingen blive genoptaget med virkning fra opholdets ophør.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at pensionen alene vil skulle stoppes i de perioder, hvor en folkepensionist, førtidspensionist, senorpensionist og modtager af tidlig pension, der idømmes en anbringelses- eller behandlingsdom, er indlagt eller anbragt på en psykiatrisk afdeling. Pensionisten vil bevare sin status som pensionist i perioden, hvor pension er inddraget under indlæggelsen eller anbringelsen. Den dag pensionisten udskrives til ambulant behandling, tilsyn eller udskrives efter endt behandling, vil Udbetaling Danmark skulle genoptage udbetalingen af pensionen til den pågældende.

Dømte, der er omfattet af straffuldbyrdslovens § 78 kan være anbragt i psykiatrien midlertidigt eller for hele eller dele af straffiden. Hvis en dømt efter § 78 tilbageføres eller overføres til fængsel eller arresthus fra psykiatrien, kan der således være tilfælde, hvor vedkommende skal genoptage sin afsoning i kriminalforsorgens institutioner. Vedkommende vil således igen blive omfattet af de pensionsregler, der gælder for udbetaling og stop af pension under afsoning i kriminalforsorgens institutioner.

Efter den foreslåede bestemmelse vil personer, som af retten findes omfattet af personkredsen i straffelovens § 16, stk. 1, 1. pkt., og derfor ikke straffes, samt personer, som af retten findes omfattet af personkredsen i straffelovens § 16, stk. 1, 3. pkt., og der ikke findes særlige omstændigheder for at pålægge straf, være omfattet af bestemmelsen.

Retten kan, hvis en tiltalt frifindes for straf i medfør af § 16, træffe bestemmelse om at idømme en foranstaltning efter straffelovens § 68, hvis det findes formålstjenligt for at forebygge yderligere lovovertrædelser.

Personer, der af retten findes omfattet af personkredsen i § 69, men hvor det af retten findes formålstjenligt i stedet for at idømme straf at træffe bestemmelse om en foranstaltning, som nævnt i § 68, 2. pkt., vil ligeledes være omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Tilsvarende gælder, når en person anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdslovens § 78.

Endeligt vil personer, der har begået en strafbar handling som efter dennes foretagelse, men før dom er afsagt, er kommet i en ikke blot forbigående tilstand af den i § 16 eller § 69 nævnte art, være omfattet, såfremt retten finder det formålstjenligt, at foranstaltninger efter straffelovens §§ 68 eller 69 skal anvendes i stedet for straf, eller indtil straffen måtte kunne fuldbyrdes.

For personer omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. og 3. pkt., er det et krav, at de af retten idømmes en anbringelses- eller behandlingsdom i medfør af straffelovens § 68, 2. pkt., for, at de omfattes af den foreslåede bestemmelse.

Ligeledes vil det for personer omfattet af straffelovens § 69

være et krav, at de af retten idømmes en anbringelses- eller behandlingsdom i medfør af straffelovens § 69, jf. § 68, 2. pkt., for, at de omfattes af den foreslåede bestemmelse.

Personer, der idømmes dom til ambulant behandling, herunder med mulighed for indlæggelse, vil derfor ikke være omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Det foreslås som § 45, stk. 2, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, får udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende i en periode på op til 6 måneder fra anbringelses- eller indlæggelsestidspunktet. I perioden nævnt i 1. pkt. indregnes den periode, hvor en person, der anbringes efter straffuldbyrdslovens § 78, har modtaget beløb efter § 46, stk. 2. Perioden kan herefter forlænges efter en konkret vurdering.

Forslaget betyder, at kommunalbestyrelsen vil kunne træffe afgørelse om, at personer, der er idømt en anbringelsesdom eller en behandlingsdom, og som får stoppet pensionen, jf. forslaget til § 45, stk. 1, vil kunne få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende i en periode op til 6 måneder efter indlæggelse til behandlingen efter dom.

Forslaget betyder endvidere, at i 6 måneders perioden vil den periode, hvor en person, der anbringes efter straffuldbyrdslovens § 78, har modtaget beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende efter § 46, stk. 2, mens personen var indsat til afsoning i fængsel eller arresthus, blive indregnet. Dermed vil den samlede periode som udgangspunkt kunne være op til 6 måneder. Perioden kan dog efter en konkret vurdering forlænges.

Ved beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende henvises der til, at der, efter en konkret vurdering, vil kunne ydes økonomisk hjælp til f.eks. dækning af udgifter til husleje, udgifter til andels- og ejerbolig, herunder ejendoms-skatte og ejendomsforsikringer. Derudover vil der efter omstændighederne kunne ydes beløb til dækning af andre faste udgifter, der har betydning for opretholdelse af boligen, eksempelvis udgifter til varme, indboforsikringer samt gas og elektricitet. Der vil i almindelighed ikke kunne ydes beløb til betaling af afdrag på indbo.

Forslaget betyder, at den retspsykiatriske patient vil få mulighed for at bevare sin bolig i en periode op til 6 måneder. Man kan ofte på forhånd ikke forudse, hvor lang tid en retspsykiatrisk patient skal være indlagt, da denne ikke modtager en afsoningsperiode på samme måde som ved almindelig afsoning i fængsel eller arresthus.

Forslaget betyder, at det er kommunen, der vil kunne træffe afgørelse om, hvorvidt der skal udbetales et beløb til dækning af huslejudgifter m.v., og det er kommunen, der vil skulle udbetale beløbet. Det vil bero på en konkret vurdering, hvorvidt der vil være brug for at opretholde den retspsykiatriske patients bolig i en periode op til 6 måneder. Et hensyn kan bl.a. være, at en eventuel samlever eller ægtefælle har brug for en tilpasningsperiode, før personen står

alene med boligudgiften eller kan skaffe en anden, billigere bolig.

Den foreslåede bestemmelse vil også indebære, at kommunen under den pågældendes indlæggelse på baggrund af en konkret vurdering vil kunne træffe afgørelse om at udvide perioden udover de angivne 6 måneder, hvori der kan udbetales et beløb til dækning af husleje og lignende.

Hvis en retspsykiatrisk patient udskrives under sit behandlingsforløb til ambulant behandling for derefter at blive genindlagt til behandling på en retspsykiatrisk afdeling, vil der på ny være mulighed for at få økonomisk hjælp til udgifter til husleje eller lignende, hvis pensionen efter de foreslåede regler inddrages. Kommunen vil skulle foretage en ny vurdering af, hvorvidt den pågældende på ny har brug for at få dækket huslejeudgifter eller lignende til at opretholde sin bolig.

Det foreslås i § 45, stk. 3, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at folkepensionister, der er omfattet af stk. 1, kan få dækket op til 100 pct. af pensionistens egen andel af helbredsudgifter som nævnt i § 14 a, stk. 1 og 4. Afgørelse herom træffes på baggrund af en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold efter § 14, stk. 1, 2. pkt.,

Forslaget betyder, at en folkepensionist, som anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling eller Sikringsafdelingen som følge af en anbringelses- eller behandlingsdom, ikke vil kunne søge om almindeligt og udvidet helbredstillæg efter de gældende regler i § 14 a, stk. 1 og 4, i lov om social pension.

I stedet vil disse pensionister, som indlægges eller anbringes til behandling i retspsykiatrien, kunne søge om hjælp til behandlingsudgifter svarende til de behandlingsudgifter, som er omfattet af § 14 a, stk. 1 og 4, men på grundlag af en konkret vurdering af pensionistens økonomiske situation under indlæggelsen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at folkepensionister, der anbringes eller indlægges til behandling, kan få dækket op til 100 pct. af pensionistens egne udgifter til de ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedsloven, og som er omfattet af reglerne om helbredstillæg i § 14 a, stk. 1. Desuden kan de fortsat få hjælp til betaling af pensionistens egne udgifter til tandproteser, briller og fodbehandling, såfremt kommunen vurderer, at udgiften er nødvendig, og at personen ikke har penge til at afholde udgiften selv.

Det foreslås, at hjælpen til helbredsudgifter ydes ved, at kommunen træffer afgørelse om hjælpen, ud fra en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold.

Denne vurdering vil efter forslaget skulle følge den praksis, som gælder i dag ved vurdering af personligt tillæg efter § 14, stk. 1. Kommunen vil således skulle træffe afgørelse efter en nærmere konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold, hvilket findes ved at udregne pensionistens

rådighedsbeløb. Rådighedsbeløbet beregnes ved at trække pensionistens og en eventuel ægtefælles månedlige rimelige, faste udgifter fra nettoindtægten. Hvis kommunen har fastsat et vejledende rådighedsbeløb, kan dette danne udgangspunkt for vurderingen af, om pensionisten er berettiget til personligt tillæg.

Har pensionisten udgifter, som relaterer sig til en fælles husstand med en samlever eller ægtefælle i form af husleje, el, vand og varme, skal disse indgå i vurderingen, hvormed pensionisten får medregnet sin andel af de fælles udgifter ved beregningen af pensionistens rådighedsbeløb.

Der vil ved beregning af rådighedsbeløbet skulle ses på pensionistens formue og indtægtsforhold i øvrigt under indlæggelsen, f.eks. om pensionisten har indtægter fra kapitalindkomst eller aktieindkomst. En evt. ægtefælle eller samleverens formue og indtægter indgår ikke i opgørelsen, da pensionisten under anbringelsen eller indlæggelsen vil skulle anses for at være enlig.

De helbredsudgifter, som vil kunne dækkes, vil efter forslaget være de samme som efter gældende regler og praksis for tilkendelse af helbredstillæg efter §§ 14 a, stk. 1 og 4.

Det er hensigten med den foreslåede bestemmelse, at tillægget til medicinudgifter fortsat beregnes i forhold til tilskudsprisen efter kapitel 42 i sundhedsloven.

Pensionisten skal fortsat kunne vælge en anden leverandør end den eller de leverandører, kommunen har indgået prisaftale med. Har kommunen ikke indgået en prisaftale, beregnes hjælpen i forhold til den faktiske pris på den nødvendige udgift.

Pensionisten vil ikke kunne få dækket samme helbredsudgifter flere steder. Hjælp til helbredsudgifter vil således være subsidier i forhold til anden lovgivning. Dermed vil pensionisten ikke kunne få hjælp til helbredsudgifter efter den foreslåede bestemmelse i tilfælde, hvor pensionisten kan få dækket hjælpen efter anden lovgivning, f.eks. sundhedsloven eller andre kendte tilskud på behandlingstidspunktet.

Udbetalingen af beløbet til dækning af helbredsudgifter skal efter forslaget følge kommunernes praksis for udbetaling af helbredstillæg. Har kommunen praksis for at udbetale beløbet til pensionisten selv, fortsætter kommunen hermed. Har kommunen praksis for at udbetale beløbet til det sted, som yder hjælpen, f.eks. apotek eller behandlingssted, udbetales beløbet hertil.

Overgår en person til folkepension under indlæggelsen, vil personen kunne få ydet hjælp til helbredsudgifter efter den foreslåede bestemmelse.

Det foreslås som § 45, stk. 4. 1. pkt., at den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, skal give kommunen underretning om tidspunktet for anbringelsen eller indlæggelsen, og underrette kommunen inden udskrivning af personer, der af retten findes omfattet

af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, som anbringes eller indlægges som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., jf. stk. 1, og som modtager pension efter denne lov.

Forslaget skal sikre, at behandlingsstederne har pligt til at udlevere oplysninger om tidspunktet for indlæggelse og udskrivning af personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, og som anbringes eller indlægges som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., til kommunen med henblik på et eventuelt stop for eller genoptagelse af udbetalingen en ydelse, som er omfattet af lovforslaget.

Der vil være tale om udveksling af oplysninger om personnummer og andre oplysninger, som er nødvendige for, at myndighederne kan træffe afgørelse om inddragelse af relevante ydelser, og kommunen vil således ikke modtage oplysninger om personens helbredsforhold i øvrigt.

Det foreslås som § 45, stk. 4, 2. pkt., at 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når personen anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdslovens § 78.

Det foreslås som § 45, stk. 4, 3. pkt., at kommunen skal underrette Udbetaling Danmark, når kommunen har en formodning om, at personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark.

Forslaget betyder, at kommunen vil blive kontaktpunkt for behandlingsstederne, også i de tilfælde, hvor det er Udbetaling Danmark, som udbetaler den ydelse, som skal stoppes, f.eks. folkepension og førtidspension. Efter forslaget skal kommunen således give meddelelsen videre til Udbetaling Danmark, som skal sørge for at stoppe pensionen i forbindelse med indlæggelsen og starte pensionen igen i forbindelse med udskrivningen.

Det forudsættes, at kommunen gør brug af sin terminaladgang, jf. § 8 i lov om Udbetaling Danmark, til et register med nødvendige oplysninger om, hvilke typer af kontante ydelser og økonomiske tilskud borgeren har modtaget de seneste 3 måneder, til vurdering af, om oplysningen skal videregives til Udbetaling Danmark.

Kommunen vil i disse tilfælde skulle videregive de oplysninger, som kommunen har modtaget fra behandlingsstederne, og som er relevante for Udbetaling Danmarks afgørelse om inddragelse af pensionen.

Det foreslås som § 45, stk. 5, at den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, kan få terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret til brug for underretning efter stk. 4 og til brug for vurdering af, om der skal udbetales et beløb til personlige fornødenheder efter § 91 i sundhedsloven til den indlagte eller anbragte person.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget til § 45,

stk. 4, 1. pkt., hvorefter behandlingsstedet foreslås at få en underretningspligt til kommunen. Efter forslaget vil den psykiatriske afdeling kunne slå op i indkomstregistret for at undersøge, om de personer, der er omfattet af målgruppen for lovforslaget, modtager f.eks. social pension.

Derudover foreslås det, at der også gives adgang til indkomstregistret med henblik på at vurdere, om en person skal have udbetalt et beløb til personlige fornødenheder efter § 91 i sundhedsloven.

Det forudsættes i den forbindelse, at den psykiatriske afdeling alene kan anvende adgangen til indkomstregisteret i tilfælde, hvor dette er nødvendigt og relevant. Der skal således foretages en konkret vurdering ud fra de foreliggende oplysninger i kriminalforsorgens sag af, om der er grundlag for at foretage opslag i indkomstregisteret. Det vil f.eks. ikke være tilfældet, hvis personen ikke er idømt en behandlingsdom eller anbringelsesdom, eller der foreligger oplysninger om, at den dømte er selvforsørgende. Det forudsættes endvidere, at adgangen til indkomstregisteret begrænses til de relevante medarbejdere.

Det foreslås som § 45, stk. 6, at Udbetaling Danmark skal underrette den psykiatriske afdeling, som har givet underretning efter stk. 4, på det tidspunkt, hvor Udbetaling Danmark stopper pensionen i forbindelse med en anbringelse eller indlæggelse, jf. stk. 1, og når Udbetaling Danmark igangsætter pensionen i forbindelse med udskrivning.

Forslaget om underretning skal sikre, at de psykiatriske afdelinger får oplysning om, at den indlagte pensionists ydelse stoppes således, at behandlingsstedet kan udbetale et beløb til fornødenheder efter sundhedslovens § 91. Tilsvarende skal bestemmelsen sikre, at kommunen får besked fra Udbetaling Danmark, når en pension genudbetales, således at kommunen dels får viden om, at personen er sikret det nødvendige forsørgelsesgrundlag i forbindelse med udskrivningen og dels kan tage stilling til om de ydelser, der eventuelt er udbetalt til den anbragte eller indlagte pensionist under anbringelsen eller indlæggelsen, skal stoppes og om pensionisten skal vejledes om at søge om andre tillæg til pensionen mv.

Til nr. 4

Det fremgår af § 46, stk. 2, i lov om social pension, at hvis der er rimelig udsigt til, at den pågældende vil kunne løslades inden for et tidsrum af omkring 6 måneder efter, at strafafsoningen er påbegyndt, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, at den pågældende af pensionen kan få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende. Udbetaling Danmark overfører beløbet til kommunen af den stoppede pensionsudbetaling.

Endvidere fremgår af det af § 47 i bekendtgørelse nr. 1207 af 22. november 2024 om social pension (førtidspension, seniorpension og folkepension), at beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende efter § 46, stk. 2, i lov om social pension og andre faste udgifter, der har betydning

for opretholdelse af boligen, efter kommunalbestyrelsens konkrete vurdering kan udbetales af pensionen.

Det foreslås i § 46, stk. 2, 1. pkt., at »af pensionen« udgår.

Efter det foreslåede vil personer, der er omfattet af § 46, stk. 1, ligesom efter de gældende regler efter en konkret vurdering kunne få dækning til betaling af huslejeudgifter m.v. udbetalt af kommunen, såfremt der er rimelig udsigt til, at den pågældende vil kunne løslades inden for en periode på op til 6 måneder efter indsættelsen.

Forslaget vil betyde, at beløbet fremover vil blive udbetalt af kommunen og ikke som en del af den pension, som er blevet stoppet på grund af indsættelsen.

Det er ikke hensigten med forslaget at ændre de udgifter, som kan dækkes efter bestemmelsen. Beløbet kan således efter en konkret vurdering ydes til f.eks. dækning af udgifter til husleje, udgifter til andels- og ejerbolig, herunder ejendomsskatter og ejendomsforsikringer samt andre faste udgifter, der har betydning for opretholdelse af boligen, eksempelvis udgifter til varme, indboforsikringer samt gas og elektricitet.

Til nr. 5

Det fremgår af pensionsloven § 46, stk. 2, at hvis der er rimelig udsigt til, at den pågældende vil kunne løslades inden for et tidsrum af omkring 6 måneder efter, at straffesonen er påbegyndt, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, at den pågældende af pensionen kan få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende. Udbetaling Danmark overfører beløbet til kommunen af den stoppede pensionsudbetaling.

Med forslaget til § 1, nr. 4, foreslås det at kommunen udbetaler dækning til en række udgifter til husleje mv. og at beløbet ikke udbetales som en del af pensionen.

Det foreslås som konsekvens heraf at affatte § 46, stk. 2, 2. pkt., således at »Beløbet kan ikke overstige pensionen«.

Ændringen i § 46, stk. 2, 2. pkt., vil medføre, at Udbetaling Danmark ikke skal overføre en del af pensionen til kommunen. Det beløb, som kommunen i stedet vil skulle udbetale vil ikke kunne overstige den pension, som personen ville have fået udbetalt, såfremt udbetalingen ikke var ophørt. Beløbet til dækning af huslejeudgifter og lignende vil således fortsat ikke kunne overstige pensionen, uagtet at beløbet ikke længere afholdes af pensionen.

Er kommunen ikke oplyst om den pension, der ville kunne udbetales, såfremt udbetalingen ikke var ophørt, skal kommunen lægge den seneste pensionsudbetaling til grund.

Til nr. 6 og 7

Det fremgår af den gældende § 46, stk. 3, at hvis en varetægtsfængsling ikke efterfølges af en domfældelse, efterbe-

tales den del af pensionen, der ikke er blevet udbetalt under varetægtsfængslingen.

Det foreslås i § 46, stk. 3, at ændre »efterbetales den del af« til »efterbetaler Udbetaling Danmark den del«.

Videre foreslås det i stk. 3 som 2.-4. pkt. at indsætte »Efter anmodning fra kommunen fradrager Udbetaling Danmark beløb udbetalt efter stk. 2 i pensionen, der efterbetales efter 1. pkt. Udbetaling Danmark overfører beløbet til kommunen. Hvis beløbet udbetalt efter stk. 2, ikke kan fradrages fuldt ud i den efterbetalte pension, jf. 2. pkt., skal personen tilbagebetale det resterende beløb udbetalt efter stk. 2, til kommunen.«

Forslaget betyder, at Udbetaling Danmark efter anmodning fra kommunen fradrager beløb, som en person har fået udbetalt til dækning af udgifter til husleje og lignende under en varetægtsfængsling, hvis varetægtsfængslingen ikke efterfølges af en domfældelse, i den fulde pension, som personen skal have efterbetalt. Beløbet fradrages i pensionen efter fradrag for skat m.v.

Forslaget indebærer endvidere, at hvis beløbet udbetalt til dækning af udgifter til husleje og lignende ikke kan fradrages fuldt ud i den efterbetalte pension, skal personen tilbagebetale det resterende beløb udbetalt til dækning af husleje og lignende direkte til kommunen. Dette skyldes, at beløbet til dækning af husleje ikke skal kunne overstige pensionen, jf. forslaget til ændringen i pensionslovens § 46, stk. 2, 2. pkt.

Da kommunen ikke beregner og udbetaler pensionen, vil kommunen ikke nødvendigvis være oplyst om den pension, der vil kunne udbetales i en måned, hvor pensionen er ophørt, og hvor kommunen udbetaler et beløb til dækning af husleje. Der vil derfor kunne opstå situationer, hvor den faktiske efterbetalte pension viser sig at være mindre end beløbet udbetalt til dækning af husleje. I dette tilfælde vil personen skulle tilbagebetale beløbet udbetalt til dækning af husleje, som Udbetaling Danmark ikke har kunne fradrage i den efterbetalte pension, direkte til kommunen.

Bestemmelsen har til formål at undgå, at der sker dobbeltforsørgelse under varetægtsfængslingen. Fradragsbeløbet vil blive overført til den kommune, der har udbetalt beløbet til dækning af huslejeudgifter og lignende, og som dermed har ret til at indtræde i kravet på efterbetalt pension.

Da beløbet udbetalt til dækning af husleje og lignende kun kan dække den periode, hvor udbetalingen af pensionen er ophørt, vil Udbetaling Danmark alene kunne foretage fradrag i den fulde efterbetalte pension for den samme periode, som beløbene til dækning af huslejeudgifter og lignende er udbetalt for.

Forslagene skal ses i sammenhæng med forslaget til § 1, nr. 4, om, at hjælp til dækning af udgifter til husleje m.v., som udbetales af kommunen, ikke længere udbetales af pensionen gennem Udbetaling Danmark.

Til nr. 8

Folkepensionister, som indsættes til strafafsoning i fængsler og arresthuse, bevarer deres status som pensionister under indsættelsen og har mulighed for at søge om helbredstillæg efter §§ 14 a, stk. 1 og 4, i lov om social pension.

Efter § 14 a, stk. 1, i lov om social pension yder kommunalbestyrelsen helbredstillæg til betaling af folkepensionistens egne udgifter til ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedslovens kapitel 15, kapitel 15 a og kapitel 42, jf. dog stk. 2. Tillæg til medicinudgifter beregnes i forhold til tilskudsprisen efter kapitel 42 i sundhedsloven. Helbredstillægget beregnes i forhold til 85 pct. af pensionistens egen andel af udgiften.

Efter § 14 a, stk. 4, i lov om social pension ydes der desuden helbredstillæg til betaling af folkepensionistens egne udgifter til tandproteser, briller og fodbehandling, såfremt kommunen vurderer, at udgiften er nødvendig. Helbredstillægget beregnes i forhold til 85 pct. af pensionistens egen andel af udgiften.

Folkepensionister, der ikke har mulighed for selv at dække den resterende andel af egenbetalingen på 15 pct., har mulighed for at søge kommunen om personligt tillæg hertil, jf. § 14, stk. 1.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1.5.

Det foreslås i § 46, at der efter stk. 3 indsættes et nyt stk. 4, hvor det fremgår, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at folkepensionister, der er omfattet af stk. 1, kan få dækket op til 100 pct. af pensionistens egen andel af helbredsudgifter som nævnt i § 14 a, stk. 1 og 4. Afgørelse herom træffes på baggrund af en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold efter § 14, stk. 1, 2. pkt.

Forslaget betyder, at en folkepensionist, som er indsat til strafafsoning i fængsel eller arresthus, og som har fået stoppet pensionen efter § 46, stk. 1, ikke længere vil kunne søge om almindeligt og udvidet helbredstillæg efter de gældende regler i § 14 a, stk. 1 og 4, i lov om social pension.

I stedet vil den indsatte folkepensionist kunne søge om hjælp til behandlingsudgifter svarende til de behandlingsudgifter, som er omfattet af § 14 a, stk. 1 og 4, efter en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold under indsættelsen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at folkepensionister, der er indsat til afsoning i fængsel eller arresthus, fortsat kan få hjælp til betaling af deres egne udgifter til ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedsloven svarende til reglerne om helbredstillæg i § 14 a, stk. 1. Desuden kan de fortsat få hjælp til betaling af deres egne udgifter til tandproteser, briller og fodbehandling, såfremt kommunen vurderer, at udgiften er nødvendig, svarende til reglerne om helbredstillæg i § 14 a, stk. 4.

Det foreslås, at hjælpen til helbredsudgifter ydes ved, at kommunen træffer afgørelse om hjælpen på baggrund af en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold. Denne vurdering skal efter forslagets indhold følge den praksis, som kommunen har i dag ved vurdering af personligt tillæg efter § 14, stk. 1, 2. pkt.

Kommunen vil skulle træffe afgørelse efter en nærmere konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold, hvilket findes ved at udregne pensionistens rådighedsbeløb. Rådighedsbeløbet beregnes ved at trække pensionistens og en eventuel ægtefælles månedlige rimelige, faste udgifter fra nettoindtægten. Hvis kommunen har fastsat et vejledende rådighedsbeløb, kan dette danne udgangspunkt for vurderingen af, om pensionisten er berettiget til personligt tillæg.

Har pensionisten udgifter, som relaterer sig til en fælles husstand med en samlever eller ægtefælle i form af husleje, el, vand og varme, skal disse indgå i vurderingen, hvormed pensionisten får medregnet sin andel af de fælles udgifter ved beregningen af pensionistens rådighedsbeløb.

Der vil ved beregning af rådighedsbeløbet skulle ses på pensionistens formue og indtægtsforhold i øvrigt under indlæggelsen, f.eks. om pensionisten har indtægter fra kapitalindkomst eller aktieindkomst. En evt. ægtefælle eller samleverens formue og indtægter indgår ikke i opgørelsen, da pensionisten under anbringelsen eller indlæggelsen vil skulle anses for at være enlig.

Grundlaget for vurdering af hjælp til helbredsudgifter efter forslaget til § 45, stk. 4, og personligt tillæg efter de gældende regler i § 14, stk. 1, vil efter forslaget skulle følge samme praksis i forhold til den økonomiske vurdering af behovet for hjælp.

De helbredsudgifter, som kan dækkes, følger efter forslaget de gældende regler og praksis for tilkendelse af helbredstillæg efter §§ 14 a, stk. 1 og 4.

Det er hensigten med den foreslåede bestemmelse, at tillægget til medicinudgifter fortsat beregnes i forhold til tilskudsprisen efter kapitel 42 i sundhedsloven.

Pensionisten skal fortsat kunne vælge en anden leverandør end den eller de leverandører, kommunen har indgået prisaftale med. Har kommunen ikke indgået en prisaftale, beregnes hjælpen i forhold til den faktiske pris på den nødvendige udgift.

Pensionisten vil ikke kunne få dækket sine helbredsudgifter flere steder fra. Hjælp til helbredsudgifter vil således være subsidier til anden lovgivning. Dermed vil pensionisten ikke kunne få hjælp til helbredsudgifter efter den foreslåede bestemmelse i tilfælde, hvor pensionisten kan få dækket hjælpen efter anden lovgivning, f.eks. sundhedsloven eller fra andre kendte tilskud på betalingstidspunktet.

Udbetalingen af beløbet til dækning af helbredsudgifter skal efter forslaget følge kommunernes praksis for udbetaling af

helbredstillæg. Har kommunen praksis for at udbetale beløbet til pensionisten selv, fortsætter kommunen hermed. Har kommunen praksis for at udbetale beløbet til det sted, som yder hjælpen, f.eks. apotek eller behandlingssted, udbetales beløbet hertil.

Overgår en person til folkepension under indlæggelsen, vil personen kunne få ydet hjælp til helbredsudgifter efter den foreslåede bestemmelse.

Til nr. 9

Efter den gældende § 46, stk. 4, giver fængslet eller arresthuset Udbetaling Danmark og kommunen meddelelse om indsættelse og om tidspunktet for løsladelsen fra fængslet eller arresthuset, hvis opholdet må påregnes at have en varighed ud over den periode, som der udbetales pension for, jf. stk. 1 og 2.

Det foreslås i § 46, stk. 4, der bliver stk. 5, at »og 2« udgår.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget til nyaffattelsen af § 46, stk. 2, 1. pkt., hvorefter kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, kan få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende, såfremt der er rimelig udsigt til, at den pågældende vil kunne løslades i en periode op til 6 måneder efter strafafsoningen er påbegyndt.

Forslaget er en konsekvens af, at det foreslås, at hjælp til dækning af husleje efter § 46, stk. 2, ikke længere skal udbetales af den stoppede pension. Henvisningen til stk. 2 bliver dermed overflødig.

Til nr. 10

Efter § 46, stk. 5, i lov om social pension, kan beskæftigelsesministeren fastsætte nærmere regler om blandt andet udbetaling af pension til personer, der har ophold i de institutioner m.v., der er nævnt i stk. 1.

Der henvises til pkt. 2.2.1.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af reglerne i bekendtgørelse nr. 1207 af 22. november 2024 om social pension (førtidspension, seniorpension og folkepension).

Det foreslås i § 46, stk. 5, nr. 1, der bliver stk. 6, nr. 1, at ændre »stk. 1« til »stk. 1, og § 45, stk. 1«.

Forslaget betyder, at beskæftigelsesministeren fremover kan fastsætte nærmere regler om udbetaling af pension til personer, der idømmes en anbringelses- eller behandlingsdom, og dermed bliver omfattet af forslaget til § 45 i lov om social pension, som svarer til de regler, der gælder for indsatte pensionister, jf. § 46, stk. 5, nr. 1, i lov om social pension.

Det forventes således, at personer, der anbringes eller indlægges i retspsykiatrien, og som efter forslaget får stoppet pensionen, vil blive omfattet af de gældende regler om udbetaling af pension under afsoning, der fremgår af kapitel 10 i bekendtgørelse nr. 1207 af 22. november 2024 om

social pension (førtidspension, seniorpension og folkepension), som skal tilpasses som følge af nærværende lovforslags ændringer til lov om social pension.

Til nr. 11

Det fremgår af § 48 f i lov om social pension, at bestemmelserne i §§ 40, 41 a, 46-46c, 46 e, 47 og 48 finder tilsvarende anvendelse for en modtager af tidlig pension.

En modtager af tidlig pension vil således også få stoppet pensionen ved udgangen af den måned, hvor en eventuel strafafsoning påbegyndes efter § 46, stk. 1, og personen vil i øvrigt være omfattet af de regler, der efter § 46 gælder ved indsættelse i fængsel eller arresthus.

Det foreslås i § 48 f at ændre »40, 41 a« til »34, 40, 41 a, 45«.

Forslaget vil betyde, at en modtager af tidlig pension, som anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., hvor retten har fundet personen omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, ligeledes vil få stoppet pensionen ved udgangen af den måned, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes, og at personen i øvrigt vil være omfattet af de regler, der efter forslaget til § 45 vil gælde ved anbringelsen eller indlæggelsen.

Forslaget betyder således, at en modtager af tidlig pension, som anbringes eller indlægges som følge af en anbringelsesdom eller behandlingsdom, vil kunne få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje eller lignende i op til 6 måneder og til personlige fornødheder under anbringelsen eller indlæggelsen.

Til nr. 12

Det fremgår af § 52, stk. 2, 1. pkt., i lov om social pension, at kommunernes udgifter til personligt tillæg efter § 14, stk. 1, og helbredstillæg efter § 14 a afholdes af staten med 50 pct.

Det foreslås i 52, stk. 2, 1. pkt., at ændre »og helbredstillæg efter § 14 a« til »helbredstillæg efter § 14 a, husleje efter § 45, stk. 2, og § 46, stk. 2, og helbredsudgifter efter § 45, stk. 3, og § 46, stk. 4,«.

Forslaget betyder, at udgifterne til hjælp til boligudgifter m.v. efter forslaget til § 45, stk. 2, for så vidt angår indsatte i fængsler og § 46, stk. 2, for så vidt angår anbragte eller indlagte på retspsykiatriske afdelinger, som får stoppet deres pension, vil skulle afholdes af staten med 50 pct. og kommunen med 50 pct.

Desuden betyder forslaget, at helbredsudgifter efter forslaget til § 45, stk. 3, for så vidt angår indsatte i fængsler og § 46, stk. 3, for så vidt angår anbragte eller indlagte på retspsykiatriske afdelinger, som ikke længere skal søge om helbredstillæg efter de gældende regler i § 14 a, ligeledes

vil skulle afholdes af staten med 50 pct., som det gælder for helbredstillæg efter § 14 a.

Til § 2

Til nr. 1

Efter § 18, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. yder kommunalbestyrelsen helbredstillæg til betaling af førtidspensionistens egne udgifter til ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedslovens kapitel 15, kapitel 15 a og kapitel 42, jf. dog stk. 2. Tillæg til medicinudgifter beregnes i forhold til tilskudsprisen efter kapitel 42 i sundhedsloven. Helbredstillægget beregnes i forhold til 85 pct. af pensionistens egen andel af udgiften.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger i pkt. 2.2.1.5.

Det foreslås, at der i § 18, stk. 1, 1. pkt., efter »jf. dog stk. 2« indsættes », § 44 b, stk. 3, og § 45, stk. 4«, og at der i stk. 4, 1. pkt., efter »nødvendig« indsættes », jf. dog § 44 b, stk. 3, og § 45, stk. 4«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget til § 44 b, stk. 3, og forslaget til et nyt stk. 4 i § 45, hvorefter kommunalbestyrelsen vil skulle træffe afgørelse om, at pensionister, der indsættes til strafafsoning i fængsel eller arresthus eller anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling, på Sikringsafdelingen m.v. som følge af en anbringelses- eller behandlingsdom, kan få dækket op til 100 pct. af pensionistens egen andel af helbredsudgifter, som er nævnt i § 14 a, stk. 1 og 4. Efter forslaget vil kommunalbestyrelsen skulle træffe afgørelse herom på baggrund af en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold.

Forslaget vil betyde, at pensionister, som indsættes til afsoning eller anbringes eller indlægges som følge af en anbringelses- eller behandlingsdom ikke vil kunne søge om helbredstillæg efter de gældende regler i § 18, stk. 1 og 4, men i stedet skal søge om dækning af helbredsudgifterne efter forslaget til § 44 b, stk. 3, og § 45, stk. 4.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3 og nr. 8, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 2

Den gældende § 34, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., indeholder regler om, hvornår pensionen genoptages, hvis en pension ikke har været udbetalt under ophold i boformer m.v., jf. § 45, for personer, der får forudbetalt pensionen og for personer, der får bagudbetalt pensionen.

Den gældende § 34, stk. 2, i loven indeholder regler om genoptagelse af pension, når pensionen ikke har været udbetalt under unddragelse, jf. § 45 a.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger i pkt. 2.2.1.1.

Bestemmelsen omfatter ikke anbringelse eller indlæggelse på psykiatriske afdeling, eller på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland.

Det foreslås, at i § 34, stk. 1, 1. pkt., at ændre »§ 45« til »§§ 44 b og 45«.

Forslaget betyder, at i de tilfælde, hvor førtidspension tilkendt efter reglerne fra før 2003 ophører for personer, som idømmes en anbringelsesdom eller en behandlingsdom, jf. forslaget til § 2, nr. 3, vil udbetalingen af pensionen blive genoptaget med virkning fra 1 måned før opholdets ophør. Hvis pensionisten før opholdet fik udbetalt sin pension forud, vil pensionen blive genoptaget med virkning fra opholdets ophør.

Desuden foreslås det i § 34, stk. 2, 2. pkt., efter »arresthus« at indsætte », hvis pensionisten af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, og anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., eller hvis pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdslovens § 78«.

Forslaget betyder, at såfremt en bevidst unddragelse fra straffuldbyrdelse, som har resulteret i, at pensionsudbetalingen stoppes, efterfølges af en anbringelse eller indlæggelse på en psykiatrisk afdeling eller på Sikringsafdelingen under Retspsykiatrisk afdeling, Region Sjælland, vil udbetalingen af pensionen ikke blive genudbetalt. Tilsvarende vil skulle gælde, hvis pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdslovens § 78.

Forslagene vil medføre, at reglerne for genoptagelse efter ophør af udbetaling af førtidspension tilkendt efter reglerne fra før 2003 for personer, som er indsat til strafafsoning i fængsel eller arresthus, jf. § 45, stk. 1, sidestilles med reglerne for personer, som har fået stoppet pensionsudbetalingen som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter den foreslåede § 44 b, stk. 1, jf. lovforslagets § 2, nr. 3.

Til nr. 3

Den gældende § 45, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., indeholder regler om, hvornår pensionen genoptages, hvis en pension ikke har været udbetalt under ophold ved strafafsoning i fængsel eller arresthus. Reglen finder tilsvarende anvendelse ved varetægtsfængsling.

Efter § 47, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1195 af 21. november 2024 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., indeholder regler om, hvornår en pension inddrages, hvis en person, der er omfattet af en foranstaltning som nævnt i § 46, stk. 1, i § 45, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig

førtidspension m.v., tilkendes pension efter loven under opholdet.

Derudover er der regler om, hvornår pensionen igen skal genoptages og at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at den pågældende af pensionen kan få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende, hvis pensionisten løslades inden for et tidsrum på omkring 6 måneder. Det er Udbetaling Danmark, der overfører beløbet til kommunen af den stoppede pensionsudbetaling.

Personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. pkt. (psykisk syge), § 16, stk. 1, 3. pkt. (abnorm rus), eller § 69 (mangelfuldt udviklede m.v.), idømmes en dom til behandling, og som placeres på en psykiatrisk afdeling i medfør af straffelovens § 68, 2. pkt., eller § 69, jf. § 68, 2. pkt., kan idømmes tre overordnede typer af domme til behandling i retspsykiatrien; en anbringelsesdom, en behandlingsdom eller en dom til ambulant behandling evt. med mulighed for indlæggelse.

Endvidere kan den dømte, der afsoner sin dom i fængsel eller arresthus, midlertidigt eller for hele eller resten af straffetiden anbringes på et hospital, i familiepleje, i egnet hjem eller institution, når 1) den dømte har behov for særlig behandling eller pleje, som i væsentlig grad kan tilgodeses i den pågældende institution m.v., 2) der på grund af den dømtes alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder er særlige grunde til ikke at anbringe eller beholde den dømte i fængsel eller arresthus, og 3) afgørende hensyn til retshåndhævelsen ikke taler imod anbringelse uden for fængsel og arresthus. Dette følger af straffuldbyrdelseslovens § 78.

Der er ikke fastsat regler i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. om stop af udbetalingen af førtidspension til personer, der bliver dømt til anbringelse eller behandling, og som indlægges i retspsykiatrien, eller til personer, der anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

Førtidspensionister, som er indsat til strafafsoning i fængsel eller arresthus, og folkepensionister, som indlægges eller anbringes i retspsykiatrien som følge af en behandlingsdom, har efter gældende regler mulighed for at søge om helbredstillæg efter § 18, stk. 1 og 4, under indsættelsen eller indlæggelsen.

Efter § 18, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. yder kommunalbestyrelsen helbredstillæg til betaling af førtidspensionistens egne udgifter til ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedslovens kapitel 15, kapitel 15 a og kapitel 42, jf. dog stk. 2. Tillæg til medicinudgifter beregnes i forhold til tilskudsprisen efter kapitel 42 i sundhedsloven.

Efter § 18, stk. 4, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. ydes der desuden helbredstillæg til betaling af førtidspensionistens egne

udgifter til tandproteser, briller og fodbehandling, såfremt kommunen vurderer, at udgiften er nødvendig.

Helbredstillæg efter § 18, stk. 1 og 4, beregnes i forhold til 85 pct. af pensionistens egen andel af udgiften.

Førtidspensionister, der ikke har mulighed for selv at dække den resterende andel af egenbetalingen på 15 pct., har mulighed for at søge kommunen om personligt tillæg hertil, jf. § 17, stk. 2, i loven.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1.5.

Der er ikke fastsat regler i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. om stop af udbetalingen af førtidspension til personer, der bliver dømt til behandling, og som indlægges i på en psykiatrisk afdeling.

Det foreslås efter § 44 a at indsætte en ny § 44 b.

Det foreslås som § 44 b, stk. 1, at anvendes en foranstaltning efter straffelovens § 68, 2. pkt., over for en person, der ved dom findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, samt anbringes eller indlægges personen på en psykiatrisk afdeling som følge af dommen, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. Fik pensionisten inden anbringelsen eller indlæggelsen udbetalt sin pension forud, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, der følger efter måneden, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 44 b, stk. 1, vil udbetalingen af førtidspension blive stoppet, når en person idømmes en anbringelses- eller behandlingsdom og anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling. Pensionen vil blive udbetalt indtil udgangen af den måned, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. Tilsvarende vil skulle gælde, når pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

Hvis pensionisten inden indlæggelsen fik udbetalt sin pension forud, vil pensionen blive udbetalt indtil udgangen af den måned, der følger efter måneden, hvor indlæggelsen påbegyndes.

Pensionen vil blive udbetalt igen med virkning fra 1 måned før indlæggelsen ophører, hvis pensionen udbetales bagud. Hvis pensionen udbetales forud, vil udbetalingen blive genoptaget med virkning fra opholdets ophør.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at pensionen alene vil skulle stoppes i de perioder, hvor en førtidspensionist, der idømmes en anbringelses- eller behandlingsdom er indlagt eller anbragt på en psykiatrisk afdeling. Pensionisten vil bevare sin status som pensionist i perioden, hvor pen-

sion er inddraget under indlæggelse eller anbringelsen. Den dag, hvor pensionisten udskrives til ambulant behandling, tilsyn eller udskrives efter endt behandling, vil Udbetaling Danmark skulle genoptage udbetalingen af pensionen til den pågældende.

Dømte, der er omfattet af straffuldbyrdelseslovens § 78, kan være anbragt i psykiatrien midlertidigt eller for hele eller dele af straftiden. Hvis en dømt efter § 78 tilbageføres eller overføres til fængsel eller arresthus fra psykiatrien, kan der således være tilfælde, hvor vedkommende skal genoptage sin afsoning i kriminalforsorgens institutioner. Vedkommende vil således igen blive omfattet af de pensionsregler, der gælder for udbetaling og stop af pension under afsoning i kriminalforsorgens institutioner.

Efter den foreslåede bestemmelse vil personer, som af retten findes omfattet af personkredsen i straffelovens § 16, stk. 1, 1. pkt., og derfor ikke straffes samt personer, som af retten findes omfattet af personkredsen i straffelovens § 16, stk. 1, 3. pkt., og der ikke findes særlige omstændigheder for at pålægge straf, være omfattet.

Retten kan, hvis en tiltalt frifindes for straf i medfør af § 16, træffe bestemmelse om at idømme en foranstaltning efter straffelovens § 68, hvis det findes formålstjenligt for at forebygge yderligere lovovertrædelser.

Personer, der af retten findes omfattet af personkredsen i § 69, men det af retten findes formålstjenligt i stedet for at idømme straf, at træffe bestemmelse om en foranstaltning som nævnt i § 68, 2. pkt., vil ligeledes være omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Tilsvarende vil skulle gælde, når personen anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

Endeligt vil personer, der har begået en strafbar handling, og efter dennes foretagelse, men før dom er afsagt, er kommet i en ikke blot forbigående tilstand af den i § 16 eller § 69 nævnte art være omfattet, såfremt retten finder det formålstjenligt, at foranstaltninger efter straffelovens §§ 68 eller 69 skal anvendes i stedet for straf, eller indtil straffen måtte kunne fuldbyrdes.

For både personer omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. og 3. pkt., kræves det, at de af retten idømmes en anbringelses- eller behandlingsdom i medfør af straffelovens § 68, 2. pkt., for, at de omfattes af den foreslåede bestemmelse.

Ligeledes vil det for personer omfattet af straffelovens § 69 kræves, at de af retten idømmes en anbringelses- eller behandlingsdom i medfør af straffelovens § 69, jf. § 68, 2. pkt., for, at de omfattes af den foreslåede bestemmelse.

Personer, der idømmes dom til ambulant behandling, herunder med mulighed for indlæggelse, vil således ikke være omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Det foreslås som § 44 b, stk. 2, at kommunalbestyrelsen

kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, får udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende i en periode på op til 6 måneder fra anbringelses- eller indlæggelsestidspunktet. I perioden nævnt i 1. pkt. indregnes den periode, hvor en person, der anbringes efter straffuldbyrdelseslovens § 78, har modtaget beløb efter § 45 stk. 2. Perioden kan herefter forlænges efter en konkret vurdering.

Forslaget vil betyde, at kommunalbestyrelsen vil kunne træffe afgørelse om, at personer, der er idømt en anbringelsesdom eller en behandlingsdom, og som får stoppet pensionen, jf. forslaget til § 44 b, stk. 1, vil kunne få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende i en periode op til 6 måneder efter indlæggelse til behandlingen efter dom.

Forslaget betyder endvidere, at i 6 måneders perioden vil den periode, hvor en person, der anbringes efter straffuldbyrdelseslovens § 78, har modtaget beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende efter § 45, stk. 2, mens personen var indsat til afsoning i fængsel eller arresthus, blive indregnet. Dermed vil den samlede periode som udgangspunkt kunne være op til 6 måneder. Perioden kan dog efter en konkret vurdering forlænges.

Med beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende henvises der til, at der efter en konkret vurdering vil kunne ydes hjælp til f.eks. dækning af udgifter til husleje, udgifter til andels- og ejerbolig, herunder ejendomsskatter og ejendomsforsikringer. Derudover vil der efter omstændighederne kunne ydes beløb til dækning af andre faste udgifter, der har betydning for opretholdelse af boligen, eksempelvis udgifter til varme, indboforsikringer samt gas og elektricitet. Der vil i almindelighed ikke kunne ydes beløb til betaling af afdrag på indbo.

Forslaget vil betyde, at den retspsykiatriske patient vil få mulighed for at bevare sin bolig i en periode op til 6 måneder. Man kan ofte på forhånd ikke forudse, hvor lang tid en retspsykiatrisk patient skal være indlagt, da denne ikke modtager en afsoningsperiode på samme måde som ved almindelig afsoning i fængsel eller arresthus.

Forslaget vil betyde, at det er kommunen, der vil kunne træffe afgørelse om, hvorvidt der skal udbetales et beløb til dækning af huslejeudgifter m.v., og det er kommunen, der vil skulle udbetale beløbet. Det vil bero på en konkret vurdering, hvorvidt der vil være brug for at opretholde den retspsykiatriske patients bolig i en periode op til 6 måneder. Et hensyn kan bl.a. være, at en eventuel samlever eller ægtefælle har brug for en tilpasningsperiode, før personen står alene med boligudgiften, eller skal finde en billigere bolig.

Den foreslåede bestemmelse vil også indebære, at kommunen under den pågældendes indlæggelse på baggrund af en konkret vurdering vil kunne træffe afgørelse om at udvide

perioden udover de angivne 6 måneder, hvori der kan udbetales et beløb til dækning af husleje og lignende.

Hvis en retspsykiatrisk patient under sit behandlingsforløb udskrives til ambulant behandling for derefter at blive genindlagt til behandling på en retspsykiatrisk afdeling, vil der på ny være mulighed for at få dækket udgifter til husleje eller lignende, hvis pensionen efter de foreslåede regler inddrages. Kommunen vil skulle foretage en ny, konkret vurdering af, hvorvidt den pågældende på ny har brug for at få dækket huslejeudgifter eller lignende til at opretholde sin bolig.

Det foreslås derfor i § 44 b, stk. 3, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, kan få dækket op til 100 pct. af personens egen andel af helbredsudgifter, som nævnt i § 18, stk. 1 og 4. Afgørelse herom træffes på baggrund af en konkret vurdering af personens økonomiske forhold efter § 17, stk. 2, 2. pkt.

Forslaget betyder, at en person, der har fået tilkendt førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., som anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling eller Sikringsafdelingen som følge af en anbringelses- eller behandlingsdom, ikke vil kunne søge om almindeligt og udvidet helbredstillæg efter de gældende regler i § 18, stk. 1 og 4, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

I stedet vil førtidspensionister, som anbringes eller indlægges til behandling i retspsykiatrien, kunne søge om hjælp til behandlingsudgifter svarende til de behandlingsudgifter, som er omfattet af § 18, stk. 1 og 4, men efter en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold under indlæggelsen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at førtidspensionister, der anbringes eller indlægges, kan få dækket op til 100 pct. af pensionistens egne udgifter til de ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedsloven, og som er omfattet af reglerne om helbredstillæg i § 18, stk. 1. Desuden kan de fortsat få hjælp til betaling af pensionistens egne udgifter til tandproteser, briller og fodbehandling, såfremt kommunen vurderer, at udgiften er nødvendig.

Det foreslås, at hjælpen til helbredsudgifter ydes ved, at kommunen træffer afgørelse om hjælpen ud fra en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold. Denne vurdering skal efter forslaget følge den praksis, som kommunen har ved vurdering af personligt tillæg efter § 17, stk. 2, 2. pkt.

Kommunen vil således skulle træffe afgørelse efter en nærmere konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold, hvilket findes ved at udregne pensionistens rådighedsbeløb. Rådighedsbeløbet beregnes ved at trække pensionistens og en eventuel ægtefælles månedlige rimelige, faste udgifter fra nettoindtægten. Hvis kommunen har fastsat et vejledende rådighedsbeløb, kan dette danne udgangspunkt

for vurderingen af, om pensionisten er berettiget til personligt tillæg.

Har pensionisten udgifter, som relaterer sig til en fælles husstand med en samlever eller ægtefælle i form af husleje, el, vand og varme, skal disse indgå i vurderingen, hvormed pensionisten får medregnet sin andel af de fælles udgifter ved beregningen af pensionistens rådighedsbeløb.

Der vil ved beregning af rådighedsbeløbet skulle ses på pensionistens formue og indtægtsforhold i øvrigt under indlæggelsen, f.eks. om pensionisten har indtægter fra kapitalindkomst eller aktieindkomst. En evt. ægtefælle eller samleverens formue og indtægter indgår ikke i opgørelsen, da pensionisten under anbringelsen eller indlæggelsen vil skulle anses for at være enlig.

Det foreslås i bestemmelsen, at førtidspensionisten kan få dækket op til 100 pct. af pensionistens egen andel af helbredsudgiften. Herved undgås det, at kommunen skal tage stilling til en anmodning om et personligt tillæg efter § 17, stk. 2, til en eventuel egenbetaling efter samme konkrete vurdering af pensionistens økonomiske forhold.

De helbredsudgifter, som vil kunne dækkes, vil efter forslaget være de samme som efter gældende regler og praksis for tilkendelse af helbredstillæg efter §§ 18, stk. 1 og 4.

Det er hensigten med den foreslåede bestemmelse, at tillægget til medicinudgifter fortsat beregnes i forhold til tilskudsprisen efter kapitel 42 i sundhedsloven.

Pensionisten skal fortsat kunne vælge en anden leverandør end den eller de leverandører, kommunen har indgået prisaftale med. Har kommunen ikke indgået en prisaftale, beregnes hjælpen i forhold til den faktiske pris på den nødvendige udgift.

Pensionisten vil ikke kunne få dækket sine helbredsudgifter flere steder. Hjælp til helbredsudgifter vil således være subsidier i forhold til anden lovgivning. Dermed vil pensionisten ikke kunne få hjælp til helbredsudgifter efter den foreslåede bestemmelse i tilfælde, hvor pensionisten kan få dækket hjælpen efter anden lovgivning, f.eks. sundhedsloven, eller fra andre kendte tilskud på betalingstidspunktet.

Udbetalingen af beløbet til dækning af helbredsudgifter skal efter forslaget følge kommunernes praksis for udbetaling af helbredstillæg. Har kommunen praksis for at udbetale beløbet til pensionisten selv, fortsætter kommunen hermed. Har kommunen praksis for at udbetale beløbet til det sted, som yder hjælpen, f.eks. apotek eller behandlingssted, udbetales beløbet hertil.

Overgår en person til folkepension under indlæggelsen, vil personen kunne få ydet hjælp til helbredsudgifter efter den foreslåede bestemmelse.

Det foreslås som § 44 b, stk. 4, 1. pkt., at den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk.

1, skal give kommunen underretning om tidspunktet for anbringelsen eller indlæggelsen, og underrette kommunen inden udskrivning af personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, og som anbringes eller indlægges som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., og som modtager pension efter denne lov.

Forslaget skal sikre, at behandlingsstederne har pligt til at udlevere oplysninger om tidspunktet for indlæggelse og udskrivning af personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, og som anbringes eller indlægges som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., jf. stk. 1, til kommunen med henblik på et eventuelt stop af en ydelse, som er omfattet af lovforslaget.

Der vil være tale om udveksling af oplysninger om personnummer og andre oplysninger, som er nødvendige for, at myndighederne kan træffe afgørelse om inddragelse af de relevante ydelser, og kommunen vil således ikke modtage oplysninger om personens helbredsforhold i øvrigt.

Det foreslås som § 44 b, stk. 4, 2. pkt., at 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når personen anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdslovens § 78.

Det foreslås som § 44 b, stk. 4, 3. pkt., at kommunen skal underrette Udbetaling Danmark, når personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark.

Forslaget vil betyde, at kommunen vil blive kontaktpunkt for behandlingsstederne, også i de tilfælde, hvor det er Udbetaling Danmark, som udbetaler den ydelse, som skal stoppes, f.eks. folkepension og førtidspension. Efter forslaget skal kommunen således give meddelelsen videre til Udbetaling Danmark, som skal sørge for at stoppe pensionen i forbindelse med indlæggelsen og starte pensionen igen i forbindelse med udskrivelsen.

Det forudsættes, at kommunen gør brug af sin terminaladgang til et register med nødvendige oplysninger om, hvilke typer af kontante ydelser og økonomiske tilskud, borgeren har modtaget de seneste 3 måneder, til vurdering af, om oplysningen skal videregives til Udbetaling Danmark, jf. § 8 i lov om Udbetaling Danmark.

Kommunen vil i disse tilfælde skulle videregive de oplysninger, som kommunen har modtaget fra behandlingsstederne, og som er relevante for Udbetaling Danmarks afgørelse om inddragelse af pensionen.

Det foreslås som § 44 b, stk. 5, at den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, kan få terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret til brug for underretning efter stk. 4 og til brug for vurdering af, om der skal udbetales et beløb til personlige fornødenheder efter § 91 i sundhedsloven til den anbragte eller indlagte person.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget til § 44 b, stk. 4, hvorefter behandlingsstedet foreslås at få en underretningspligt til kommunen. Med forslaget til § 44 b, stk. 5, foreslås det, at den psykiatriske afdeling skal kunne slå op i indkomstregistret for at se, om de personer, der foreslås at få stoppet deres ydelse, modtager f.eks. social pension.

Derudover foreslås det, at der også gives adgang til indkomstregistret med henblik på at vurdere, om personen skal have udbetalt et beløb til personlige fornødenheder efter § 91 i sundhedsloven.

Det forudsættes i den forbindelse, at den psykiatriske afdeling alene kan anvende adgangen til indkomstregisteret i tilfælde, hvor dette er nødvendigt og relevant. Der skal således foretages en konkret vurdering ud fra de foreliggende oplysninger i kriminalforsorgens sag af, om der er grundlag for at foretage opslag i indkomstregisteret. Det vil f.eks. ikke være tilfældet, hvis personen ikke er idømt en behandlingsdom eller anbringelsesdom, eller der foreligger oplysninger om, at den dømte er selvforsørgende. Det forudsættes endvidere, at adgangen til indkomstregisteret begrænses til de relevante medarbejdere.

Det foreslås som § 44 b, stk. 6, at Udbetaling Danmark skal underrette den psykiatriske afdeling, som har givet underretning efter stk. 4, på det tidspunkt, hvor Udbetaling Danmark stopper pensionen i forbindelse med en anbringelse eller indlæggelse, jf. stk. 1, og når Udbetaling Danmark igangsætter pensionen i forbindelse med udskrivning.

Forslaget om underretning skal sikre, at de psykiatriske afdelinger får oplysning om, at den indlagte pensionists ydelse stopper, således at behandlingsstedet kan udbetale et beløb til fornødenheder efter sundhedslovens § 91. Tilsvarende skal bestemmelsen sikre, at kommunen får besked fra Udbetaling Danmark, når en pension genudbetales, således at kommunen dels får viden om, at personen er sikret det nødvendige forsørgelsesgrundlag i forbindelse med udskrivningen og dels kan tage stilling til, om de ydelser, der eventuelt er udbetalt til den anbragte eller indlagte pensionist under anbringelsen eller indlæggelsen, skal stoppes, og om pensionisten skal vejledes om at søge om andre tillæg til pensionen m.v.

Til nr. 4

Det fremgår af § 45, stk. 2, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., at hvis der er rimelig udsigt til, at den pågældende vil kunne løslades inden for et tidsrum af omkring 6 måneder efter, at strafafsoningen er påbegyndt, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, at den pågældende af pensionen kan få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende. Det er Udbetaling Danmark, der overfører beløbet til kommunen af den stoppede pensionsudbetaling.

Endvidere fremgår af det af § 49 i bekendtgørelse nr. 1195 af 21. november 2024 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., at beløb til dæk-

ning af udgifter til husleje og lignende efter § 45, stk. 2, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og andre faste udgifter, der har betydning for opretholdelse af boligen, efter kommunalbestyrelsens konkrete vurdering kan udbetales af pensionen.

Det foreslås i § 45, stk. 2, 1. pkt., at »af pensionen« udgår.

Efter det foreslåede kan personer, der er omfattet af det foreslåede § 45, stk. 1, ligesom efter gældende regler efter en konkret vurdering få dækning til betaling af huslejeudgifter m.v. udbetalt af kommunen, såfremt der er rimelig udsigt til, at den pågældende vil kunne løslades inden for en periode på op til 6 måneder efter indsættelsen.

Forslaget vil betyde, at beløbet fremover blive udbetalt af kommunen og ikke som en del af den pension, som er blevet stoppet på grund af indsættelsen. Det er ikke hensigten med forslaget at ændre de udgifter, som kan dækkes efter bestemmelsen. Beløbet kan således efter en konkret vurdering ydes til f.eks. dækning af udgifter til husleje, udgifter til andels- og ejerbolig, herunder ejendomsskatter og ejendomsforsikringer samt andre faste udgifter, der har betydning for opretholdelse af boligen, eksempelvis udgifter til varme, indboforsikringer samt gas og elektricitet.

Til nr. 5.

Det fremgår af § 46, stk. 2, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., at hvis der er rimelig udsigt til, at den pågældende vil kunne løslades inden for et tidsrum af omkring 6 måneder efter, at strafsoningen er påbegyndt, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, at den pågældende af pensionen kan få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende. Udbetaling Danmark overfører beløbet til kommunen af den stoppede pensionsudbetaling. Med forslaget til § 2, nr. 4, foreslås det, at kommunen udbetaler dækning til en række udgifter til husleje m.v., og at beløbet ikke udbetales som en del af pensionen.

Det foreslås som konsekvens heraf at affatte § 45, stk. 2, 2. pkt., således at »Beløbet kan ikke overstige pensionen«.

Ændringen i § 45, stk. 2., 2. pkt., vil medføre, at Udbetaling Danmark ikke skal overføre en del af pensionen til kommunen. Det beløb, som kommunen i stedet vil skulle udbetale, vil ikke kunne overstige den pension, som personen ville have fået udbetalt, såfremt udbetalingen ikke var ophørt. Beløbet til dækning af huslejeudgifter og lignende vil således fortsat ikke kunne overstige pensionen, uagtet at beløbet ikke længere afholdes af pensionen.

Er kommunen ikke oplyst om den pension, der ville kunne udbetales, såfremt udbetalingen ikke var ophørt, skal kommunen lægge den seneste pensionsudbetaling til grund.

Til nr. 6 og 7

Det fremgår af den gældende § 45, stk. 3, at hvis varetægts-

fængslingen ikke efterfølges af en domfældelse, efterbetales den del af pensionen, der ikke er udbetalt under varetægtsfængslingen.

Det foreslås i § 45, stk. 3, at ændre »efterbetales den del af« til »efterbetaler Udbetaling Danmark den del«.

Den ændrede formulering indebærer en præcisering af, at det er Udbetaling Danmark, som efterbetaler pensionen, hvis en varetægtsfængsling ikke efterfølges af en domfældelse, og at der ikke vil være udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje. Det vil således være den fulde pension, Udbetaling Danmark skal udbetale.

Videre foreslås det i stk. 3 som 2.-4. pkt. at indsætte »Efter anmodning fra kommunen fradrager Udbetaling Danmark beløb udbetalt efter stk. 2, i pensionen, der efterbetales efter 1. pkt. Udbetaling Danmark overfører beløbet til kommunen. Hvis beløbet udbetalt efter stk. 2, ikke kan fradrages fuldt ud i den efterbetalte pension, jf. 2. pkt., skal personen tilbagebetale det resterende beløb udbetalt efter stk. 2, til kommunen.«.

Forslaget betyder, at Udbetaling Danmark efter anmodning fra kommunen fradrager beløb, som en person har fået udbetalt til dækning af udgifter til husleje og lignende under en varetægtsfængsling, hvis varetægtsfængslingen ikke efterfølges af en domfældelse, i den fulde pension, som personen skal have efterbetalt. Beløbet fradrages i pensionen efter fradrag for skat m.v.

Forslaget indebærer endvidere, at hvis beløbet udbetalt til dækning af udgifter til husleje og lignende ikke kan fradrages fuldt ud i den efterbetalte pension, skal personen tilbagebetale det resterende beløb udbetalt til dækning af husleje og lignende direkte til kommunen. Dette skyldes, at beløbet til dækning af husleje ikke skal kunne overstige pensionen, jf. forslaget til ændringen til § 45, stk. 2, 2. pkt., i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Da kommunen ikke beregner og udbetaler pensionen, vil kommunen ikke nødvendigvis være oplyst om den pension, der vil kunne udbetales i en måned, hvor pensionen er ophørt, og hvor kommunen udbetaler et beløb til dækning af husleje. Der vil derfor kunne opstå situationer, hvor den faktiske efterbetalte pension viser sig at være mindre end beløbet udbetalt til dækning af husleje. I dette tilfælde vil personen skulle tilbagebetale beløbet udbetalt til dækning af husleje, som Udbetaling Danmark ikke har kunne fradrage i den efterbetalte pension, direkte til kommunen.

Da beløbet udbetalt til dækning af husleje og lignende kun kan dække den periode, hvor udbetalingen af pensionen er ophørt, vil Udbetaling Danmark alene kunne foretage fradrag i den fulde efterbetalte pension for den samme periode, som beløbene til dækning af huslejeudgifter og lignende er udbetalt for.

Forslagene skal ses i sammenhæng med forslaget til § 2,

nr. 4, om, at hjælp til dækning af udgifter til husleje m.v., som udbetales af kommunen, ikke længere udbetales af pensionen gennem Udbetaling Danmark.

Til nr. 8

Førtidspensionister, som indsættes til strafafsoning i fængsler og arresthuse, bevarer deres status som pensionister under indsættelsen og har således mulighed for at søge om helbredstillæg efter § 18, stk. 1 og 4, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Efter § 18, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. yder kommunalbestyrelsen helbredstillæg til betaling af folkepensionistens egne udgifter til ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedslovens kapitel 15, kapitel 15 a og kapitel 42, jf. dog stk. 2. Tillæg til medicinudgifter beregnes i forhold til tilskudsprisen efter kapitel 42 i sundhedsloven. Helbredstillægget beregnes i forhold til 85 pct. af pensionistens egen andel af udgiften.

Efter § 18, stk. 4, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. ydes der desuden helbredstillæg til betaling af folkepensionistens egne udgifter til tandproteser, briller og fodbehandling, såfremt kommunen vurderer, at udgiften er nødvendig.

Førtidspensionister, der er omfattet af reglerne fra før 2003, og som ikke har mulighed for selv at dække den resterende andel af egenbetalingen på 15 pct., har mulighed for at søge kommunen om personligt tillæg hertil, jf. § 17, stk. 2.

Førtidspensionister, der er omfattet af reglerne fra før 2003, og som anbringes eller indlægges som følge af en behandlingsdom, har således mulighed for at søge om helbredstillæg efter § 18, stk. 1 og 4, under indlæggelsen.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1.5.

Det foreslås i § 45, at der efter stk. 3 indsættes et nyt *stk. 4*, hvor det fremgår, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, kan få dækket op til 100 pct. af personens egen andel af helbredsudgifter, som nævnt i § 18, stk. 1 og 4. Afgørelse herom træffes på baggrund af en konkret vurdering af personens økonomiske forhold efter § 17, stk. 2, 2. pkt.

Forslaget betyder, at førtidspensionister, som er indsat til strafafsoning i fængsel eller arresthus, og som får stoppet pensionen efter § 45, stk. 1, ikke længere vil kunne søge om almindeligt og udvidet helbredstillæg efter de gældende regler i § 18, stk. 1 og 4, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

I stedet vil en indsat førtidspensionist kunne søge om hjælp til behandlingsudgifter svarende til de behandlingsudgifter, som er omfattet af § 18, stk. 1 og 4, men efter en konkret

vurdering af personens økonomiske situation under indlæggelsen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at pensionister, der er indsat i fængsel eller arresthus, fortsat kan få hjælp til betaling af deres egne udgifter til ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedsloven kapitel 15, kapitel 15 a og kapitel 42, jf. dog stk. 2. Desuden kan de fortsat få hjælp til betaling af deres egne udgifter til tandproteser, briller og fodbehandling, såfremt kommunen vurderer, at udgiften er nødvendig.

Det foreslås, at hjælpen til helbredsudgifter ydes ved, at kommunen træffer afgørelse om hjælpen ud fra en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold. Denne vurdering skal efter forslaget følge den praksis, som kommunen har ved vurdering af personligt tillæg efter § 17, stk. 2.

Kommunen vil skulle træffe afgørelse efter en nærmere konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold, hvilket findes ved at udregne pensionistens rådighedsbeløb. Rådighedsbeløbet beregnes ved at trække pensionistens og en eventuel ægtefælles månedlige rimelige, faste udgifter fra nettoindtægten. Hvis kommunen har fastsat et vejledende rådighedsbeløb, kan dette danne udgangspunkt for vurderingen af, om pensionisten er berettiget til personligt tillæg.

Har pensionisten udgifter, som relaterer sig til en fælles husstand med en samlever eller ægtefælle i form af husleje, el, vand og varme, skal disse indgå i vurderingen, hvormed pensionisten får medregnet sin andel af de fælles udgifter ved beregningen af pensionistens rådighedsbeløb.

Der vil ved beregning af rådighedsbeløbet skulle ses på pensionistens formue og indtægtsforhold i øvrigt under indlæggelsen, f.eks. om pensionisten har indtægter fra kapitalindkomst eller aktieindkomst. En evt. ægtefælle eller samleverens formue og indtægter indgår ikke i opgørelsen, da pensionisten under anbringelsen eller indlæggelsen vil skulle anses for at være enlig.

Det foreslås i bestemmelsen, at pensionisten kan få dækket op til 100 pct. af pensionistens egen andel af helbredsudgiften.

Grundlaget for vurdering af hjælp til helbredsudgifter efter forslaget til § 45, stk. 4, og personligt tillæg efter de gældende regler i § 18, stk. 1, vil efter forslaget skulle følge samme praksis i forhold til den økonomiske vurdering af behovet for hjælp.

Det er hensigten med den foreslåede bestemmelse, at tillægget til medicinudgifter fortsat beregnes i forhold til tilskudsprisen efter kapitel 42 i sundhedsloven.

Pensionisten skal fortsat kunne vælge en anden leverandør end den eller de leverandører, kommunen har indgået prisaf tale med. Har kommunen ikke indgået en prisaf tale, beregnes hjælpen i forhold til den faktiske pris på den nødvendige udgift.

Pensionisten vil ikke kunne få dækket samme helbredsudgifter flere steder. Hjælp til helbredsudgifter vil således være subsidier til anden lovgivning. Dermed vil pensionisten ikke kunne få hjælp til helbredsudgifter efter den foreslåede bestemmelse i tilfælde, hvor pensionisten kan få dækket hjælpen efter anden lovgivning f.eks. sundhedsloven eller fra andre kendte tilskud på behandlingstidspunktet.

Udbetalingen af beløbet til dækning af helbredsudgifter skal efter forslaget følge kommunernes praksis for udbetaling af helbredstillæg. Har kommunen praksis for at udbetale beløbet til pensionisten selv, fortsætter kommunen hermed. Har kommunen praksis for at udbetale beløbet til det sted, som yder hjælpen, f.eks. apotek eller behandlingssted, udbetales beløbet hertil.

Overgår en person til folkepension under indlæggelsen, vil personen kunne få ydet hjælp til helbredsudgifter efter den foreslåede bestemmelse.

Til nr. 9

Efter den gældende § 45, stk. 4, giver fængslet eller arresthuset Udbetaling Danmark og kommunen meddelelse om indsættelse og om tidspunktet for løsladelsen fra fængslet eller arresthuset, hvis opholdet må påregnes at have en varighed ud over den periode, hvor hvilken der udbetales pension, jf. stk. 1 og 2.

Det foreslås i § 45, stk. 4, der bliver stk. 5, at »og 2« udgår.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget til nyaffattelsen af § 45, stk. 2, 1. pkt., hvorefter kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, kan få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende, såfremt der er rimelig udsigt til, at den pågældende vil kunne løslades i en periode op til 6 måneder, efter straffafsoningen er påbegyndt.

Forslaget er en konsekvens af, at det foreslås, at hjælp til dækning af husleje efter § 46, stk. 2, ikke længere skal udbetales af den stoppede pension. Henvisningen til stk. 2 bliver dermed overflødig.

Til nr. 10

Efter § 45, stk. 6, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. kan beskæftigelsesministeren fastsætte nærmere regler om blandt andet udbetaling af pension, herunder bistands- eller plejetillæg, til personer, der har ophold i de institutioner m.v., der er nævnt i stk. 1 og 5.

Der henvises til pkt. 2.2.1.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af reglerne i bekendtgørelsen.

Det foreslås i § 45 stk. 6, nr. 1, der bliver stk. 7, nr. 1, ændres »stk. 1 og 5« til »§ 44 b, stk. 1, og § 45, stk. 1 og 5«.

Forslaget betyder, at beskæftigelsesministeren fremover kan

fastsætte nærmere regler om udbetaling af pension til personer, der idømmes en anbringelses- eller behandlingsdom og dermed bliver omfattet af forslaget til § 44 b i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., som svarer til de regler, der gælder for indsatte pensionister, jf. § 45, stk. 5, nr. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Det forventes således, at personer, der anbringes eller indlægges i retspsykiatrien, og som efter forslaget får stoppet pensionen, vil blive omfattet af de gældende regler om udbetaling af pension under afsoning i kapitel 9 i bekendtgørelse om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. om udbetaling af pension under straffafsoning med de fornødne tilpasninger som følge af de foreslåede ændringer i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v..

Til nr. 11

Det fremgår af § 50, stk. 3, 1. pkt., i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. at udgifter til personligt tillæg efter § 17, stk. 2, og helbredstillæg efter § 18 afholdes af staten med 50 pct. og af kommunen med 50 pct.

Det foreslås i 50, stk. 3, 1. pkt., at ændre »og helbredstillæg efter § 18« til: »helbredstillæg efter § 18, husleje efter § 44 b, stk. 2, og § 45, stk. 2, og helbredsudgifter efter § 44 b, stk. 3, og § 45, stk. 4,«.

Forslaget betyder, at udgifterne til hjælp til boligudgifter efter forslaget til § 44 b, stk. 2, for så vidt angår anbragte eller indlagte på retspsykiatriske afdelinger og § 45, stk. 2, for så vidt angår indsatte i fængsler, som får stoppet deres pension, afholdes af staten med 50 pct. og kommunen med 50 pct.

Desuden betyder forslaget, at helbredsudgifter efter forslaget til § 44 b, stk. 3, for så vidt angår anbragte eller indlagte på retspsykiatriske afdelinger og § 45, stk. 4, for så vidt angår indsatte i fængsler, som ikke længere skal søge om helbredstillæg efter de gældende regler i § 18, ligeledes vil skulle afholdes af staten med 50 pct. og kommunen med 50 pct., som det gælder for helbredstillæg efter § 18.

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af § 10 a, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at kriminalforsorgen skal underrette kommunen, hvis kriminalforsorgen får formodning om, at en person, der er frihedsberøvet som følge af et strafbart forhold, modtager ydelser efter kapitel 4, 6 a-6 c eller 7 i loven. Det fremgår videre af stk. 2, at politiet eller kriminalforsorgen skal underrette kommunen, når de får formodning om, at en person modtager ydelser efter kapitel 4, 6 a-6 c eller 7 i loven, hvis personen bevidst unddrager sig strafforfølgning her i landet

i tilfælde, hvor den pågældende er varetægtsfængslet, personen er eftersøgt med henblik på varetægtsfængsling eller der foreligger en varetægtsfængslingskendelse, eller personen bevidst unddrager sig straffuldbyrkelse her i landet i tilfælde, hvor den pågældende er idømt en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse.

Det foreslås, at i § 10 a, stk. 1, ændres »hvis« til: »når«. Med forslaget bliver »hvis« i bestemmelsens stk. 1 ændret, så den svarer til det korrekte »når«, som fremgår af stk. 2.

Ændringen er uden indholdsmæssig betydning.

Til nr. 2

Efter den gældende § 10 a, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, skal kriminalforsorgen underrette kommunen, hvis kriminalforsorgen får formodning om, at en person, der er frihedsberøvet som følge af et strafbart forhold, modtager ydelser efter kapitel 4, 6 a-6 c eller 7 i loven. Det fremgår af stk. 2, at politiet eller kriminalforsorgen skal underrette kommunen, når de får formodning om, at en person modtager ydelser efter kapitel 4, 6 a-6 c eller 7 i loven, hvis personen bevidst unddrager sig strafforfølgning her i landet i tilfælde, hvor den pågældende er varetægtsfængslet, personen er eftersøgt med henblik på varetægtsfængsling eller der foreligger en varetægtsfængslingskendelse, eller personen bevidst unddrager sig straffuldbyrkelse her i landet i tilfælde, hvor den pågældende er idømt en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse.

Det foreslås, at der i § 10 a indsættes tre nye stykker.

Det foreslås som § 10 a, stk. 3, at en psykiatrisk afdeling skal give kommunen underretning om tidspunktet for anbringelse eller indlæggelse og underrette kommunen inden udskrivning af personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, og som anbringes eller indlægges på den psykiatriske afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., og som modtager ydelser efter loven. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når en person anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrkelseslovens § 78. Kommunen skal underrette Udbetaling Danmark, når personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark, således at der f.eks. også kan tages højde for boligstøtteberegningen, når personen anbringes eller indlægges.

Forslaget skal sikre, at de psykiatriske afdelinger har pligt til at udlevere oplysninger om tidspunktet for indlæggelse og udskrivning af personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, og som anbringes eller indlægges som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., og for personer, som anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrkelseslovens § 78, til kommunen med henblik

på en eventuel standsning af udbetaling af kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik, og eventuel ansøgning om engangshjælp efter § 25 a, i lov om aktiv socialpolitik, i forbindelse med udskrivelsen.

Der vil være tale om udveksling af oplysninger om personnummer, og kommunen vil således ikke modtage oplysninger om personens helbredsforhold i øvrigt.

Det foreslås som § 10 a, stk. 3, 2. pkt., at kommunen skal underrette Udbetaling Danmark, når personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark. Der kan være tale om pension eller ydelser efter lov om individuel boligstøtte.

Forslaget vil betyde, at kommunen bliver kontaktpunkt for behandlingsstederne, også i de tilfælde, hvor det er Udbetaling Danmark, som udbetaler en ydelse, som skal stoppes eller omberegnes, som f.eks. boligstøtte, der eventuelt skal stoppes eller omberegnes, når borgeren ikke længere har fast ophold i boligen. Efter forslaget skal kommunen således give meddelelsen videre til Udbetaling Danmark, som foretager en vurdering af, om borgeren fortsat opfylder betingelserne for at indgå i beregningen af og/eller modtage boligstøtte i forbindelse med indlæggelsen.

Behandlingsstederne har ikke mulighed for at foretage opslag om boligstøtten i indkomstregisteret, da boligstøtten er en skattefri ydelse, der ikke indberettes til indkomstregistret. Oplysninger om boligstøtten, som behandlingsstederne videregiver til kommunen, vil således bero på borgerens egne oplysninger om borgerens økonomiske forhold.

Det forudsættes således, at kommunen gør brug af sin terminaladgang, jf. § 8 i lov om Udbetaling Danmark, til et register med nødvendige oplysninger om, hvilke typer af kontante ydelser og økonomiske tilskud borgeren har modtaget de seneste 3 måneder, til vurdering af, om oplysningen skal videregives til Udbetaling Danmark.

Det foreslås i § 10 a, stk. 4, at den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 3, kan få terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret til brug for underretning efter stk. 3 og til brug for vurdering af, om der skal udbetales et beløb til personlige fornødheder efter § 91 i sundhedsloven. Det vil være nødvendigt, at det i indkomstregistret bliver adgang til at se oplysninger om CVR/SE på den myndighed, som udbetaler ydelsen samt størrelsen på det udbetalte beløb, således at det kan udledes ud fra beløbets størrelse, om der kan være tale om kontanthjælp eller pension.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget til § 10 a, stk. 3, hvorefter behandlingsstedet foreslås at få en underretningspligt til kommunen. Forslaget til § 10 a, stk. 4, vil betyde, at den psykiatriske afdeling vil kunne slå op i indkomstregistret for at se, om de personer, der med lovforslaget foreslås at få stoppet deres ydelse, modtager hjælp til forsørgelse i kontanthjælpssystemet.

Derudover foreslås det, at der også gives adgang til indkomstregistret med henblik på at vurdere, om en person skal have udbetalt et beløb til personlige fornødenheder efter § 91 i sundhedsloven.

Det forudsættes i den forbindelse, at den psykiatriske afdeling alene skal anvende adgangen til indkomstregisteret i tilfælde, hvor dette er nødvendigt og relevant. Der skal således foretages en konkret vurdering ud fra de foreliggende oplysninger i kriminalforsorgens sag af, om der er grundlag for at foretage opslag i indkomstregisteret. Det vil f.eks. ikke være tilfældet, hvis personen ikke er dømt efter de bestemmelser i straffeloven, der medfører, at en ydelse efter forslaget vil skulle stoppes, eller at der foreligger oplysninger om, at den dømte er selvforsørgende. Det forudsættes endvidere, at adgangen til indkomstregisteret begrænses til de relevante medarbejdere.

Det foreslås som § 10 a, stk. 5, at kommunen skal underrette den psykiatriske afdeling, som har givet underretning efter stk. 3, på det tidspunkt, hvor kommunen stopper kontanthjælpen i forbindelse med en anbringelse eller indlæggelse, og når kommunen igangsætter en ydelse efter loven i forbindelse med udskrivning.

Det vil betyde, at behandlingsstedet får oplysning om, at den indlagte persons kontanthjælp stopper. Dermed sikrer forslaget, at behandlingsstedet bliver opmærksom på, at personen ikke længere modtager hjælp til forsørgelse i kontanthjælpssystemet, og behandlingsstedet kan udbetale et beløb til fornødenheder efter sundhedslovens § 91.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

For en beskrivelse af, hvordan den gældende bemyndigelsesbestemmelse i § 29, nr. 3 og den foreslåede nr. 4, i lov om aktiv socialpolitik, vil blive anvendt til at fastsætte regler om hjælp til personer omfattet af straffuldbyrdslovens § 78 eller personer, som efter at være dømt til anbringelse eller behandling opholder sig på hospital eller anden institution, henvises til pkt. 2.2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 og nr. 4

Det fremgår af den gældende § 25 a, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, at en person, der skal løslades fra fængsel, og som står uden et forsørgelsesgrundlag ved løsladelsen, kan anmode kommunen om at træffe afgørelse om ret til engangshjælp ved løsladelsen senest 14 dage før løsladelsen. Engangshjælpen skal kunne udbetales til personen på dagen for løsladelsen. Dermed sikres det, at personen ikke står uden forsørgelse i den første tid efter løsladelsen. Personen skal anmode kommunen om at se på sagen i så god tid, at kommunen kan nå at træffe afgørelse om evt. engangshjælp senest 14 dage fra løsladelsestidspunktet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i § 25 a, stk. 4, 1. pkt., i lov om aktiv socialpolitik efter »fængsel« indsættes » eller en anbringelse på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdslovens § 78, eller udskrives efter en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt.«.

Det foreslås endvidere, at der ændres to steder i § 25 a, stk. 4, 1. pkt., et sted i 3. pkt., og et sted i 4. pkt. fra »løsladelsen« til »løsladelsen eller udskrivelsen«.

Efter forslagets indhold vil retspsykiatriske patienter, der er indlagt som følge af en anbringelses- eller behandlingsdom, få ret til at ansøge om engangshjælp efter § 25 a i lov om aktiv socialpolitik forud for udskrivelsen.

Forslaget vil betyde, at en person, der skal udskrives efter en anbringelse- eller behandlingsdom, og som står uden et forsørgelsesgrundlag på tidspunktet for udskrivelsen, kan anmode kommunen om at træffe afgørelse om ret til engangshjælp senest 14 dage før udskrivelsen. Engangshjælpen skal kunne udbetales til personen på dagen for udskrivelsen.

Tilsvarende vil efter forslagets indhold gælde for personer, der anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdslovens § 78.

Forslaget vil indebære, at retspsykiatriske patienter, der bliver udskrevet og ikke kan forsørge sig selv, ikke vil stå uden forsørgelse i den første tid efter udskrivelsen, fordi de ellers først vil skulle henvende sig til kommunen på udskrivelsesdagen, og behandlingen af ansøgningen om engangshjælp først startes på dette tidspunkt. Personen skal anmode kommunen om at se på sagen i så god tid, at kommunen kan nå at træffe afgørelse om evt. engangshjælp senest 14 dage forud for tidspunktet for udskrivelsen. Kommunen og behandlingsinstitutionen skal samarbejde om bl.a. udveksling af oplysninger om udskrivelsesdato, muligheden for forsørgelse i form af engangshjælp og kontanthjælp m.v.

Det vil endvidere betyde, at hvis betingelserne for modtagelse af engangshjælp mod forventning alligevel ikke er opfyldt på dagen for udskrivelsen, kan kommunen kræve hjælpen tilbagebetalt efter de gældende regler, hvis betingelserne for tilbagebetaling er opfyldt, jf. kapitel 12. Tilbagebetalingen vil tilsvarende ske efter § 95 i lov om aktiv socialpolitik.

Til nr. 5-7

Det fremgår af den gældende § 29 i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren uanset reglerne i §§ 16-20, 26, 30-33 og 81-87 kan fastsætte regler om hjælp til 1) personer, hvis forsørgelse helt eller delvis dækkes af det offentlige efter anden lovgivning, 2) personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning i fængsel eller arresthus, og 3) personer, der er anbragt i varetægtsurrogat, eller som efter at være dømt til anbringelse eller behandling opholder sig på hospital eller anden institution.

Personer, der er idømt forvaring, opholder sig ikke på hospital eller anden institution, men afsoner efter dommen i

fængsel eller arresthus og er derfor omfattet af lovens § 29, nr. 2.

Bemyndigelsesbestemmelsen er anvendt til ved bekendtgørelse nr. 759 af 18. juni 2025 om hjælp til personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning af straf i fængsel eller arresthus, at fastsætte regler om indsattes ret til hjælp.

Personer, der anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, er ikke omfattet af personkredsen, som er omfattet af den gældende § 29, nr. 1-3, i lov om aktiv socialpolitik.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.1 og 2.2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at i § 29, nr. 2, udgår »og«.

Ændringen er en konsekvens af, at der med forslaget i § 1, nr. 7, indsættes et yderligere nummer i § 29.

Det foreslås endvidere, at der i § 29, nr. 3, indsættes », og« efter »institution.«.

Ændringen er ligeledes en konsekvens af, at der med forslaget i § 1, nr. 7, indsættes et yderligere nummer i § 29.

Det foreslås endeligt at indsætte et nyt § 29, nr. 4.

Efter den foreslåede bestemmelse vil beskæftigelsesministeren kunne fastsætte regler om hjælp til personer, der anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at hjemlen til at fastsætte regler til disse personer indføres med et særskilt nummer.

For en beskrivelse af den forventede anvendelse af bemyndigelsesbestemmelsen i § 29 i lov om aktiv socialpolitik henvises der til pkt. 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Retten til boligstøtte er efter § 5, nr. 2, i lov om individuel boligstøtte (boligstøtteloven) betinget af, at ansøgeren benytter en bolig her i landet til helårsbeboelse.

Som medlemmer af husstanden medregnes ansøgeren, dennes ægtefælle, hjemmeværende børn og andre, der har fast ophold i boligen uden at være logerende, jf. boligstøttelovens § 7, stk. 1.

Det fremgår af pkt. 15 i vejledning nr. 103 af 23. oktober 2002 om individuel boligstøtte (boligstøttevejledningen), at hvor der afsiges en dom, der vil medføre frihedsberøvelse i mere end 6 måneder, vil den domfældte som udgangspunkt

ikke kunne få boligstøtte, da brugen af boligen ikke opfylder betingelsen om anvendelse til helårsbeboelse.

Det fremgår videre af pkt. 17 i boligstøttevejledningen, at ved enkelte husstandsmedlemmers kortere ophold normalt ikke over 6 måneder uden for hjemmet, eksempelvis i forbindelse med strafafsoning, rekreationsophold eller kortere fravær i uddannelsesøjemed, vil formodningen være for fast ophold.

Det foreslås, at der i § 5 i boligstøtteloven indsættes som stk. 2, at beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om, hvornår ansøgeren anses for at benytte en bolig her i landet til helårsbeboelse, jf. boligstøttelovens § 5, stk. 1, nr. 2, og et medlem af husstanden, jf. boligstøttelovens § 7, stk. 1, anses for at have fast ophold i boligen, når personen af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, samt anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling eller institution efter straffelovens § 68, 2. pkt., når personen anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, eller personen er idømt forvaring, er varetægtsfængslet eller er indsat til afsoning.

Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at boligstøtteansøgeren anses for at benytte boligen til helårsbeboelse, jf. boligstøttelovens § 5, nr. 2, og husstandsmedlemmer anses for at have fast ophold i boligen, jf. boligstøttelovens § 7, stk. 1, i op til 6 måneder i de tilfælde, hvor ansøgeren og husstandsmedlemmer af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller 69, og anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling eller institution efter straffelovens § 68, 2. pkt., anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, varetægtsfængsles, anbringes i varetægtsurrogat, jf. retsplejelovens § 765, eller indsættes til strafafsoning. Baggrunden herfor er, at det vurderes, at der i disse tilfælde vil være en teoretisk mulighed for, at indlæggelsen eller anbringelse vil kunne vare mindre end 6 måneder, og at det derfor ikke på forhånd vides, at opholdet varer mere end 6 måneder.

Der vil også blive fastsat regler om, at hvis ansøgeren og husstandsmedlemmer idømmes en dom, der på forhånd vides at medføre frihedsberøvelse i mere end 6 måneder, vil ansøgeren som udgangspunkt ikke længere anses for at benytte boligen til helårsbeboelse, og husstandsmedlemmer vil som udgangspunkt ikke længere anses for at have fast ophold i boligen fra det tidspunkt, hvor pågældende indsættes til strafafsoning. Idømmes ansøgeren og husstandsmedlemmer forvaring, jf. straffelovens § 70, vil pågældende ligeledes blive anset for at være frihedsberøvet i mere end 6 måneder. Baggrunden herfor er, at det er en forudsætning for prøveudskrivning af forvaringsdømte, at kriminalforsorgen, efter forudgående drøftelse med Direktoratet for Kriminalforsorgen, skal anmode anklagemyndigheden om at indbringe spørgsmålet om prøveudskrivning for retten, når det må antages, at betingelserne for prøveudskrivning er opfyldt, og at det påhviler kriminalforsorgsområdet årligt at vurdere dette spørgsmål, når den forvaringsdømte har været anbragt 3 år i forvaring, jf. §§ 1-2 i bekendtgørelse nr. 1018 af 28.

juni 2022 om behandling af sager om prøveudskrivning af forvaringsdømte.

Der vil herudover blive fastsat regler om, at hvis ansøgeren og husstandsmedlemmer af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. pkt. eller 3. pkt., eller § 69, samt anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling eller institution efter straffelovens § 68, 2. pkt., anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, eller er varetægtsfængslet eller anbragt i varetægtsurrogat uden for egen bopæl i mere end 6 måneder, uden at der på forhånd er viden om længden på den tidsmæssige udstrækning, vil ansøgeren og husstandsmedlemmer som udgangspunkt ikke længere anses for at benytte boligen til helårsbeboelse, og anses for at have fast ophold i boligen fra det tidspunkt, hvor anbringelsen, indlæggelsen eller varetægtsfængslingen varer længere tid end 6 måneder.

Da det er en betingelse for retten til boligstøtte, at ansøgeren benytter boligen til helårsbeboelse, vil reglerne betyde, at boligstøtteansøgeren beholder retten til boligstøtten i en periode på op til 6 måneder i ovennævnte tilfælde. Ansøgeren vil dog fortsat miste retten til boligstøtte til boligen, såfremt pågældende fraflytter boligen.

Da det endvidere er en betingelse for at blive medregnet ved beregningen af boligstøtte, at personen har fast ophold i boligen, vil reglerne tillige betyde, at husstandsmedlemmer medregnes ved beregningen af boligstøtten i en periode på op til 6 måneder i ovennævnte tilfælde. Hvis et husstandsmedlem fraflytter boligen, vil pågældende ikke længere blive medregnet ved beregningen af boligstøtten.

For boligstøtteansøgeren og husstandsmedlemmer vil der være tale om 6 sammenhængende måneder.

Som eksempel vil et husstandsmedlem fortsat anses for at have fast ophold i boligen i en samlet periode på 12 måneder i det tilfælde, at husstandsmedlemmet idømmes en foranstaltning og derefter er indlagt på en psykiatrisk afdeling i 5 måneder, hvorefter pågældende udskrives og på ny opholder sig i boligen i 2 måneder for herefter at blive genindlagt på en psykiatrisk afdeling i 5 måneder.

I de tilfælde, hvor en boligstøtteansøger og et eller flere husstandsmedlemmer har været varetægtsfængslet eller anbragt i varetægtsurrogat, eller er idømt en foranstaltning og har været anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling eller institution i mere end 6 måneder, vil Udbetaling Danmark først kunne træffe afgørelse om, at opholdet i boligen skal anses for ophørt fra den dato, hvor den pågældende har opholdt sig væk fra boligen i længere tid end 6 sammenhængende måneder.

Der vil endvidere blive fastsat regler om, at i de tilfælde, hvor pensionisten bevarer boligydelsen, jf. § 52, stk. 2, i boligstøtteleven, vil pensionisten anses for at benytte boligen som helårsbolig efter § 5, nr. 2.

Dette vil indebære, at Udbetaling Danmarks gældende prak-

sis bibeholdes, hvorefter Udbetaling Danmark ikke foretager en selvstændig vurdering af, om pensionisten anvender boligen til helårsbeboelse, så længe pensionisten efter pensionsloven får udbetalt et beløb til dækning af husleje.

De fastsatte regler vil alene vedrøre de nævnte målgrupper. Der er således ikke i øvrigt tilsigtet en ændring af gældende praksis af fortolkning af boligstøttelevens §§ 5 og 7, stk. 1, for andre målgrupper.

Ansøgeren vil som hidtil være forpligtet til efter anmodning at fremkomme med enhver oplysning, herunder fremlægge dokumenter, der har betydning for beregningen af boligstøtte, samt oplyse Udbetaling Danmark om alle forhold, der kan medføre nedsættelse eller bortfald af boligstøtten, jf. boligstøttelevens §§ 41, stk. 3, og 43, stk. 3. Dette omfatter også oplysninger om forhold, der vedrører ansøgeren og husstandsmedlemmers faste ophold i boligen, og som har betydning for beregningen af boligstøtten.

Udbetaling Danmark vil fra den 1. juli 2026 skulle træffe afgørelse i sager om fast ophold i boligen efter de regler, der fastsættes om, hvornår ansøgeren anses for at benytte en bolig her i landet til helårsbeboelse, jf. boligstøttelevens § 5, stk. 1, nr. 2, og et medlem af husstanden, jf. boligstøttelevens § 7, stk. 1, anses for at have fast ophold i boligen, når personen af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, samt anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling eller institution efter straffelovens § 68, 2. pkt., anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, eller personen er idømt forvaring, er varetægtsfængslet eller er indsat til afsoning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Til nr. 1

Efter gældende regler i § 2, stk. 1, nr. 3, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag yder Udbetaling Danmark ordinært børnetilskud for hvert barn under 18 år, når den ene ægtefælle er indsat i institutioner under kriminalforsorgen ud over 3 måneder, og den anden ægtefælle er enig.

Det foreslås i § 2, stk. 1, at indsætte et nyt nummer efter nr. 3:

»4) når den ene ægtefælle er anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling i mere end 3 måneder som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., hvor retten fandt personen omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, eller en anbringelse på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, og den anden ægtefælle er enig.«

Forslaget betyder, at der også ydes ordinært børnetilskud for hvert barn, når den ene ægtefælle er anbragt eller indlagt på

en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelses- eller behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., såfremt vedkommende af retten er fundet omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, eller anbragt på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

Dette vil ligeledes være tilfældet, såfremt en person, der har begået en strafbar handling, og efter dennes foretagelse, men før dom er afsagt, er kommet i en ikke blot forbigående tilstand af en i § 16 eller § 69 nævnte art, anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling som følge af en behandlings- eller anbringelsesdom. Det bemærkes, at retten her kan bestemme, at foranstaltningen skal anvendes, indtil straffen måtte kunne fuldbyrdes, jf. straffelovens § 73.

Med forslaget får børn af personer, som er indlagt på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom, eller anbragt på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, ret til ordinært børnetilskud i den periode, hvor der ikke udbetales pension til en forælder på grund af indlæggelsen. Børnene får dermed samme retsstilling som børn af personer, som er indsatte under kriminalforsorgen.

Til nr. 2

Efter de gældende regler i § 2, stk. 1, nr. 5, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag yder Udbetaling Danmark ordinært børnetilskud for hvert barn under 18 år, når folkepension til én eller begge af to forældre, der er berettigede til folkepension, ikke udbetales, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse.

Efter § 4, stk. 3, nr. 5, kan der endvidere ydes et særligt børnetilskud, når folkepension til én eller begge af to forældre, der er berettigede til folkepension, ikke udbetales, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse.

Efter § 4, stk. 5, ydes der et tillæg til det særlige børnetilskud, når folkepension til én eller begge af to forældre, der er berettigede til folkepension, ikke udbetales, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse, jf. stk. 3, nr. 5.

Det foreslås i § 2, *stk. 1, nr. 5*, der bliver nr. 6, § 4, *stk. 3, nr. 5*, og § 4, *stk. 5*, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag at ændre »§ 46« til »§§ 45 og 46«.

Med forslaget får børn af personer, som er indlagt på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom, eller anbragt på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, ret til ordinært børnetilskud, særligt børnetilskud og tillæg til særligt børnetilskud i den periode, hvor der ikke udbetales pension til en forælder på grund af indlæggelsen. Børnene får dermed samme retsstilling som børn af personer, som er indsatte under kriminalforsorgen.

Med forslaget sidestilles reglerne for børnetilskud til børn af personer, som er anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behand-

lingsdom, eller er anbragt på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, med udbetalingsreglerne til børn af personer, som er indsatte under kriminalforsorgen.

Til nr. 3

Af § 3 i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag fremgår, at der ydes et ekstra børnetilskud, hvis der ydes ordinært børnetilskud efter § 2, nr. 1, nr. 2, eller nr. 3, og indehaveren af forældremyndigheden har barnet hos sig.

Det foreslås i § 3, *1. pkt.*, at ændre »§ 2, nr. 1, nr. 2, eller nr. 3« til »§ 2, stk. 1, nr. 1-3«.

Med forslaget rettes der op på en fejlagtig henvisning til § 2, nr. 1, nr. 2, eller nr. 3, som er § 2, stk. 1, nr. 1, nr. 2 eller nr. 3. Ligeledes forenkles henvisningen til § 2, stk. 1, nr. 1-3.

Ændringen er uden indholdsmæssig betydning. Denne upræcise henvisning har således ikke haft retlig betydning.

Til nr. 4

Af gældende regler i § 8, stk. 7, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag fremgår, at når den, der har forældremyndigheden over barnet, er indsat i institutioner under kriminalforsorgen, jf. § 2, nr. 3, kan børnetilskud efter Udbetaling Danmarks bestemmelse udbetales til den indsatte ægtefælle, såfremt den indsatte særbarn opholder sig hos denne.

Det foreslås i § 8, *stk. 7*, at ændre »Kriminalforsorgen, jf. § 2, nr. 3« til »kriminalforsorgen eller er anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., hvor retten fandt personen omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, eller er anbragt på en psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, jf. denne lovs § 2, stk. 1, nr. 3«.

Desuden foreslås det to steder at ændre »den indsatte« til »den indsatte, anbragtes eller indlagtes«.

Forslaget betyder, at når den, der har forældremyndigheden over barnet anbringes eller indlægges til behandling i retspsykiatrien, eller bliver anbragt på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, kan Udbetaling Danmark bestemme, at det ordinære børnetilskud, der udbetales efter § 2, stk. 1, nr. 3, kan udbetales til den indlagtes ægtefælle, såfremt den indlagtes særbarn opholder sig hos ægtefællen.

Med forslaget sidestilles udbetalingsreglerne for børnetilskud til børn af personer, som er indlagt på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom, eller er anbragt på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, med udbetalingsreglerne til børn af personer, som er indsatte under kriminalforsorgen.

Desuden rettes der med forslaget op på en fejlagtig henvisning til § 2, nr. 3, som er § 2, stk. 1, nr. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2026.

Til § 7

Det foreslås i *stk. 1*, at for en person, der ved lovens ikrafttrædelse er anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., hvor retten fandt personen omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, eller er anbragt på en psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78, og som modtager pension efter gældende regler i lov om social pension eller lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig eller almindelig førtidspension m.v. eller ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, finder loven først anvendelse, når personen fra den relevante myndighed har fået et varsel på 3 måneder om, at pensionen eller en eller flere ydelser stoppes.

Forslaget betyder, at for personer, som på ikrafttrædelsestidspunktet allerede er anbragt eller indlagt og på dette tidspunkt modtager pension eller kontanthjælp under anbringelsen eller indlæggelsen, kan den udbetalende myndighed først stoppe ydelsen efter et varsel på 3 måneder om, at ydelsen stoppes.

Det foreslås i *stk. 2*, at den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, inden den 1. marts 2026 skal give oplysninger til kommunen om personnummer på personer, der ved lovens ikrafttrædelse er anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., hvor retten fandt personen omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, eller er anbragte på en psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78, og som modtager pension efter lov om social pension eller lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. eller ydelser efter lov om aktiv socialpolitik. Kommunen skal underrette Udbetaling Danmark, når personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark.

Forslaget betyder, at de psykiatriske afdelinger, hvor personer er anbragt eller indlagt som følge af en anbringelsesdom eller behandlingsdom, eller er anbragt efter straffuldbyrdeslovens § 78, skal underrette kommunerne om personer, som ved lovens ikrafttrædelse er anbragt eller indlagt, hvis personen modtager pension eller ydelser efter lov om aktiv socialpolitik under anbringelsen eller indlæggelsen.

Efter forslaget skal kommunen give meddelelse videre til Udbetaling Danmark, som skal sørge for at stoppe ydelsen i de tilfælde, hvor ydelsen udbetales af Udbetaling Danmark.

Det forudsættes, at kommunen gør brug af sin terminaladgang, jf. § 8 i lov om Udbetaling Danmark, til et register med nødvendige oplysninger om, hvilke typer af kontante ydelser og økonomiske tilskud borgeren har modtaget de seneste 3 måneder, til vurdering af, om oplysningen skal videregives til Udbetaling Danmark.

De psykiatriske afdelingers underretning af kommunen skal ske inden den 1. marts 2026 således, at kommunen kan nå at give personen et varsel på 3 måneder, jf. stk. 2, inden ydelsen stoppes med virkning fra den 1. juli 2026. Desuden skal kommunen kunne nå at give Udbetaling Danmark besked, når personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark. Ydelserne for personer, som er indlagt på ikrafttrædelsestidspunkt, skal så vidt muligt stoppes inden den 1. juli 2026.

Hvis en psykiatrisk afdeling først efter den 1. marts 2026 underretter kommunen om en person, som var anbragt eller indlagt ved lovens ikrafttrædelse, og som modtager pension eller kontanthjælp, kan ydelsen først stoppes senere end 1. juli 2026, idet personen ud fra et indrettelseshensyn skal have et varsel på 3 måneder, jf. stk. 2, før ydelsen kan stoppes.

Det foreslås i *stk. 3*, at den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, kan få terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret til brug for underretning efter stk. 2. Det vil være nødvendigt, at der i indkomstregistret bliver adgang til at se oplysninger om CVR/SE på den myndighed, som udbetaler ydelsen samt størrelsen på det udbetalte beløb, således at det kan udledes ud fra beløbets størrelse, om der kan være tale om kontanthjælp eller pension.

Forslaget skal sikre, at den psykiatriske afdeling, som skal underrette kommunen inden den 1. marts 2026, jf. stk. 2, kan skaffe sig viden om, hvorvidt personer, der ved lovens ikrafttrædelse er anbragt eller indlagt på afdelingen som følge af en anbringelsesdom eller behandlingsdom, eller i medfør af straffuldbyrdeslovens § 78, modtager ydelser efter lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. eller lov om aktiv socialpolitik.

Det foreslås i *stk. 4*, at regler udstedt i medfør af § 46, stk. 5, i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1123 af 21. oktober 2024, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler udstedt i medfør af § 46, stk. 6, i lov om social pension, jf. denne lovs § 1, nr. 8 og 10.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at beskæftigelsesministeren efter lovens § 46, stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 8 og 10, kan fastsætte regler om bl.a. udbetaling af pension til personer, der har ophold i de institutioner m.v., der er nævnt i § 45, stk. 1, og § 46, stk. 1. Det vil sige personer, der anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller behandlingsdom, og personer, der anbringes på psykiatrisk afdeling efter straf-

fuldbyrdslovens § 78, samt personer, der er indsatte til strafafsoning i fængsel eller arresthus. I medfør af § 46, stk. 5, der bliver stk. 6, er der udstedt bekendtgørelse nr. 1207 af 22. november 2024 om social pension (førtidspension, seniorpension og folkepension)

Det foreslås derfor af ordenshensyn, at regler fastsat i medfør af § 46, stk. 5, vil forblive i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler.

Det foreslås i *stk. 5*, at regler udstedt i medfør af § 45, stk. 6, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelige førtidspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1033 af 2. september 2024, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler udstedt i medfør af § 45, stk. 7, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelige førtidspension, jf. denne lovs § 2, nr. 8 og 10.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at beskæftigelsesministeren efter lovens § 45, stk. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 8 og 10, kan fastsætte regler om bl.a. udbetaling af pension

til personer, der har ophold i de institutioner m.v., der er nævnt i § 44 b, stk. 1, og § 45, stk. 1. Det vil sige personer, der anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller behandlingsdom, og personer, der anbringes på psykiatrisk afdeling efter straf-fuldbyrdslovens § 78, samt personer, der er indsatte til strafafsoning i fængsel eller arresthus. I medfør af § 45, stk. 6, der bliver stk. 7, er der udstedt bekendtgørelse nr. 1195 af 21. november 2024 om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

Det foreslås derfor af ordenshensyn, at regler fastsat i medfør af § 45, stk. 6, vil forblive i kraft, indtil de ophæves eller afløses af nye regler.

Loven vil ikke gælde for Færøerne eller Grønland, og den kan heller ikke sættes i kraft for Færøerne eller Grønland, da de love, der ændres ikke gælder for Færøerne eller Grønland og ikke vil kunne sættes i kraft for Færøerne eller Grønland.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1123 af 21. oktober 2024, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 704 af 20. juni 2025, foretages følgende ændringer:

§ 14 a. Kommunalbestyrelsen yder helbredstillæg til betaling af pensionistens egne udgifter til ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedslovens kapitel 15, kapitel 15 a og kapitel 42, jf. dog stk. 2. Tillæg til medicinudgifter beregnes i forhold til tilskudsprisen efter kapitel 42 i sundhedsloven. Helbredstillægget beregnes i forhold til 85 pct. af pensionistens egen andel af udgiften.

Stk. 2-6. - - -

§ 34. Hvis pensionen ikke har været udbetalt under ophold i boformer m.v., jf. § 46, genoptages udbetalingen med virkning fra 1 måned før opholdets ophør. Hvis pensionisten før opholdet fik udbetalt sin pension forud, genoptages udbetalingen dog med virkning fra opholdets ophør.

Stk. 2-4. - - -

§ 44. - - -

Stk. 2-6. - - -

1. I § 14 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »jf. dog stk. 2«: », § 45, stk. 3, og § 46, stk. 4«, og i stk. 4, 1. pkt., indsættes efter »nødvendig«: », jf. dog § 45, stk. 3, og § 46, stk. 4«.

2. I § 34, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 46« til: »§§ 45 og 46«, og i stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »arresthus«: », hvis pensionisten af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, og anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., eller hvis pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78«.

3. Efter § 44 indsættes:

»§ 45. Anvendes en foranstaltning efter straffelovens § 68, 2. pkt., over for en person, der ved dom findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, samt anbringes eller indlægges personen på en psykiatrisk afdeling som følge af dommen, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. Fik pensionisten inden anbringelsen eller indlæggelsen udbetalt sin pension forud, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, der følger efter måneden, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. 1. og 2. pkt.

finder tilsvarende anvendelse, når pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdslovens § 78.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, får udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende i en periode på op til 6 måneder fra anbringelses- eller indlæggelsestidspunktet. I perioden nævnt i 1. pkt. indregnes den periode, hvor en person, der anbringes efter straffuldbyrdslovens § 78, har modtaget beløb efter § 46, stk. 2. Perioden kan herefter forlænges efter en konkret vurdering.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at folkepensionister, der er omfattet af stk. 1, kan få dækket op til 100 pct. af pensionistens egen andel af helbredsudgifter som nævnt i § 14 a, stk. 1 og 4. Afgørelse herom træffes på baggrund af en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold efter § 14, stk. 1, 2. pkt.

Stk. 4. Den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, skal give kommunen underretning om tidspunktet for anbringelsen eller indlæggelsen og underrette kommunen inden udskrivning af personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, som anbringes eller indlægges som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., og som modtager pension efter denne lov. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når personen anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdslovens § 78. Kommunen skal underrette Udbetaling Danmark, når personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark.

Stk. 5. Den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, kan få terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret til brug for underretning efter stk. 4 og til brug for vurdering af, om der skal udbetales et beløb til personlige for-

§ 46. - - -

Stk. 2. Er der rimelig udsigt til, at den pågældende vil kunne løslades inden for et tidsrum af omkring 6 måneder efter, at strafafsoningen er påbegyndt, kan kommunalbestyrelsen dog træffe afgørelse om, at den pågældende af pensionen kan få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lign. Udbetaling Danmark overfører beløbet til kommunen. Under varetægtsfængsling kan perioden nævnt i 1. pkt. forlænges.

Stk. 3. Efterfølges varetægtsfængslingen ikke af en domfældelse, efterbetales den del af pensionen, der ikke er udbetalt under varetægtsfængslingen.

Stk. 4. Fængslet eller arresthuset giver Udbetaling Danmark og kommunen meddelelse om indsættelsen og om tidspunktet for løsladelsen, hvis opholdet må påregnes at have en varighed ud over den periode, for hvilken der udbetales pension, jf. stk. 1 og 2.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om

1) udbetaling af pension til personer, der har ophold i de institutioner m.v., der er nævnt i stk. 1,

2-4) - - -

nødenheder efter § 91 i sundhedsloven til den anbragte eller indlagte person.

Stk. 6. Udbetaling Danmark skal underrette den psykiatriske afdeling, som har givet underretning efter stk. 4, på det tidspunkt, hvor Udbetaling Danmark stopper pensionen i forbindelse med en anbringelse eller indlæggelse, jf. stk. 1, og når Udbetaling Danmark igangsætter pensionen i forbindelse med udskrivning.«

4. I § 46, stk. 2, 1. pkt., udgår »af pensionen«.

5. I § 46, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Beløbet kan ikke overstige pensionen.«

6. I § 46, stk. 3, ændres »efterbetales den del af« til: »efterbetaler Udbetaling Danmark den del af«.

7. I § 46, stk. 3, indsættes som 2. –4. pkt.:

»Efter anmodning fra kommunen fradrager Udbetaling Danmark beløb udbetalt efter stk. 2 i pensionen, der efterbetales efter 1. pkt. Udbetaling Danmark overfører beløbet til kommunen. Hvis beløbet udbetalt efter stk. 2, ikke kan fradrages fuldt ud i den efterbetalte pension, jf. 2. pkt., skal personen tilbagebetale det resterende beløb udbetalt efter stk. 2, til kommunen.«

8. I § 46 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at folkepensionister, der er omfattet af stk. 1, kan få dækket op til 100 pct. af pensionistens egen andel af helbredsudgifter som nævnt i § 14 a, stk. 1 og 4. Afgørelse herom træffes på baggrund af en konkret vurdering af pensionistens økonomiske forhold efter § 14, stk. 1, 2. pkt.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

§ 48 f. Bestemmelserne i §§ 40, 41 a, 46-46 c, 46 e, 47 og 48 finder tilsvarende anvendelse for en modtager af tidlig pension.

§ 52. - - -

Stk. 2. Kommunernes udgifter til personligt tillæg efter § 14, stk. 1, og helbredstillæg efter § 14 a afholdes af staten med 50 pct. Kommunerne afholder 25 pct. af udgifterne til varmetillæg og petroleumstillæg efter § 14, stk. 2 og 3. Staten afholder de resterende 75 pct. af udgifterne.

Stk. 3-4. - - -

§ 18. Kommunalbestyrelsen yder helbredstillæg til betaling af pensionistens egne udgifter til ydelser, som regionsrådet yder tilskud til efter sundhedslovens kapitel 15, kapitel 15 a og kapitel 42, jf. dog stk. 2. Tillæg til medicinudgifter beregnes i forhold til tilskudsprisen efter kapitel 42 i sundhedsloven. Helbredstillægget beregnes i forhold til 85 pct. af pensionistens egen andel af udgiften.

Stk. 2-6. - - -

§ 34. Hvis pensionen ikke har været udbetalt under ophold i boformer m.v., jf. § 45, genoptages udbetalingen med virkning fra 1 måned før opholdets ophør. Hvis pensionisten før opholdet fik udbetalt sin pension forud, genoptages udbetalingen dog med virkning fra opholdets ophør.

Stk. 2-4. - - -

9. I § 46, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, udgår »og 2«.

10. I § 46, *stk. 5, nr. 1*, der bliver *stk. 6, nr. 1*, ændres »stk. 1« til: »stk. 1 og § 45, stk. 1«.

11. I § 48 f ændres »40, 41 a« til: »34, 40, 41 a, 45«.

12. I § 52, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »og helbredstillæg efter § 14 a« til: »helbredstillæg efter § 14 a, husleje efter § 45, stk. 2, og § 46, stk. 2, og helbredsudgifter efter § 45, stk. 3, og § 46, stk. 4,«.

§ 2

I lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., jf. lovebekendtgørelse nr. 1033 af 2. september 2024, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 704 af 20. juni 2025, foretages følgende ændringer:

1. I § 18, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »jf. dog stk. 2«: », § 44 b, stk. 3, og § 45, stk. 4«, og i *stk. 4, 1. pkt.*, indsættes efter »nødvendig«: », jf. dog § 44 b, stk. 3, og § 45, stk. 4«.

2. I § 34, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »§ 45« til: »§§ 44 b og 45«, og i *stk. 2, 2. pkt.*, indsættes efter »arresthus«: », hvis pensionisten af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, og anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., eller hvis pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78«.

§ 44 a. - - -

Stk. 2-4. - - -

3. Efter § 44 a indsættes:

»§ 44 b. Anvendes en foranstaltning efter straffelovens § 68, 2. pkt., over for en person, der ved dom findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, samt anbringes eller indlægges personen på en psykiatrisk afdeling som følge af dommen, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. Fik pensionisten inden anbringelsen eller indlæggelsen udbetalt sin pension forud, udbetales pensionen indtil udgangen af den måned, der følger efter måneden, hvor anbringelsen eller indlæggelsen påbegyndes. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når pensionisten anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, får udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lignende i en periode på op til 6 måneder fra anbringelses- eller indlæggelsestidspunktet. I perioden nævnt i 1. pkt. indregnes den periode, hvor en person, der anbringes efter straffuldbyrdelseslovens § 78, har modtaget beløb efter § 45, stk. 2. Perioden kan herefter forlænges efter en konkret vurdering.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, kan få dækket op til 100 pct. af personens egen andel af helbredsudgifter som nævnt i § 18, stk. 1 og 4. Afgørelse herom træffes på baggrund af en konkret vurdering af personens økonomiske forhold efter § 17, stk. 2, 2. pkt.

Stk. 4. Den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, skal give kommunen underretning om tidspunktet for anbringelsen eller indlæggelsen og underrette kommunen inden udskrivning af personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, som anbringes eller indlægges som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter

straffelovens § 68, 2. pkt., og som modtager pension efter denne lov. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når personen anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdeslovens § 78. Kommunen skal underrette Udbetaling Danmark, når personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark.

Stk. 5. Den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 1, kan få terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret til brug for underretning efter stk. 4 og til brug for vurdering af, om der skal udbetales et beløb til personlige fornødenheder efter § 91 i sundhedsloven til den anbragte eller indlagte person.

Stk. 6. Udbetaling Danmark skal underrette den psykiatriske afdeling, som har givet underretning efter stk. 4, på det tidspunkt, hvor Udbetaling Danmark stopper pensionen i forbindelse med en anbringelse eller indlæggelse, jf. stk. 1, og når Udbetaling Danmark igangsætter pensionen i forbindelse med udskrivning.«

§ 45. - - -

Stk. 2. Er der rimelig udsigt til, at den pågældende vil kunne løslades inden for et tidsrum af omkring 6 måneder efter, at straffesondingen er påbegyndt, kan kommunalbestyrelsen dog træffe afgørelse om, at den pågældende af pensionen kan få udbetalt et beløb til dækning af udgifter til husleje og lign. Udbetaling Danmark overfører beløbet til kommunen. Under varetægtsfængsling kan perioden nævnt i 1. pkt. forlænges.

Stk. 3. Efterfølges varetægtsfængslingen ikke af en domfældelse, efterbetales den del af pensionen, der ikke er udbetalt under varetægtsfængslingen.

Stk. 4. Fængslet eller arresthuset giver Udbetaling Danmark og kommunalbestyrelsen meddelelse om indsættelsen og om tidspunktet for løsladelsen, hvis opholdet må påregnes at have en varighed ud over den periode, for hvilken der udbetales pension, jf. § 45, stk. 1 og 2.

4. I § 45, stk. 2, 1. pkt., udgår »af pensionen«.

5. I § 45, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Beløbet kan ikke overstige pensionen«.

6. I § 45, stk. 3, ændres »efterbetales den del af« til: »efterbetaler Udbetaling Danmark den del af«.

7. I § 45, stk. 3, indsættes som 2.-4. pkt.:

»Efter anmodning fra kommunen fradrager Udbetaling Danmark beløb udbetalt efter stk. 2 i pensionen, der efterbetales efter 1. pkt. Udbetaling Danmark overfører beløbet til kommunen. Hvis beløbet udbetalt efter stk. 2, ikke kan fradrages fuldt ud i den efterbetalte pension, jf. 2. pkt., skal personen tilbagebetale

Stk. 5. Får en person varigt ophold i boformer m.v. efter § 107, stk. 2, §§ 108-110 eller § 192 i lov om social service, udbetales et eventuelt bistands- eller plejetillæg indtil udgangen af den måned, der følger efter indflytningsmåneden.

Stk. 6. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om

1) udbetaling af pension, herunder bistands- eller plejetillæg, til personer, der har ophold i de institutioner m.v., der er nævnt i stk. 1 og 5,

2-4) - - -

§ 50. - - -

Stk. 2. - - -

Stk. 3. Udgifter til personligt tillæg efter § 17, stk. 2, og helbredstillæg efter § 18 afholdes af staten med 50 pct. og af kommunen med 50 pct. Udgifter til varmetillæg efter § 17, stk. 1, og petroleumstillæg efter § 17, stk. 3, afholdes af staten med 75 pct. og af kommunen med 25 pct.

Stk. 4. - - -

§ 10 a. Kriminalforsorgen skal underrette kommunen, hvis kriminalforsorgen får formodning om, at en person, der er frihedsberøvet som følge af et strafbart forhold, modtager ydelser efter kapitel 4, 6 a-6 c eller 7 i denne lov.

Stk. 2. - - -

det resterende beløb udbetalt efter stk. 2, til kommunen.«

8. I § 45 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at personer, der er omfattet af stk. 1, kan få dækket op til 100 pct. af personens egen andel af helbredsudgifter, som nævnt i § 18, stk. 1 og 4. Afgørelse herom træffes på baggrund af en konkret vurdering af personens økonomiske forhold efter § 17, stk. 2, 2. pkt.«

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 5-7.

9. I § 45, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, udgår »og 2«.

10. I § 45, *stk. 6, nr. 1*, der bliver *stk. 7, nr. 1*, ændres »stk. 1 og 5« til: »stk. 1 og 5, og § 44 b, stk. 1«.

11. I § 50, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres »og helbredstillæg efter § 18« til: »helbredstillæg efter § 18, husleje efter § 44 b, stk. 2, og § 45, stk. 2, og helbredsudgifter efter § 44 b, stk. 3, og § 45, stk. 4,«.

§ 3

I lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 1004 af 30. juni 2025, som ændret senest ved § 3 i lov nr. 630 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 10 a, *stk. 1*, ændres »hvis« til: »når«.

2. I § 10 a indsættes som *stk. 3-5*:

»*Stk. 3.* En psykiatrisk afdeling skal give kommunen underretning om tidspunktet for anbringelse eller indlæggelse og underrette kom-

munen inden udskrivning af personer, der af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, som anbringes eller indlægges på den psykiatriske afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., og som modtager ydelser efter denne lov. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når en person anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78. Kommunen skal underrette Udbetaling Danmark, når personen modtager en ydelse, der udbetales af Udbetaling Danmark.

Stk. 4. Den psykiatriske afdeling, hvor personen anbringes eller indlægges, jf. stk. 3, kan få terminaladgang til nødvendige oplysninger i indkomstregistret til brug for underretning efter stk. 3 og til brug for vurdering af, om der skal udbetales et beløb til personlige fornødenheder efter § 91 i sundhedsloven til den anbragte eller indlagte person.

Stk. 5. Kommunen skal underrette den psykiatriske afdeling, som har givet underretning efter stk. 3, på det tidspunkt, hvor kommunen stopper en ydelse efter denne lov i forbindelse med en anbringelse eller indlæggelse, og når kommunen igangsætter en ydelse efter denne lov i forbindelse med udskrivning.«

§ 25 a. - - -

Stk. 2-3. - - -

Stk. 4. En person, der skal løslades fra fængsel, kan anmode om, at kommunen senest 14 dage forud for løsladelsen træffer afgørelse om, hvorvidt personen kan modtage engangshjælp ved løsladelsen. Kommunen skal foretage en konkret vurdering af, om personen forventes at ville kunne opfylde betingelserne for at modtage engangshjælp. Engangshjælpen skal udbetales til pågældende på dagen for løsladelsen. Hvis betingelserne for modtagelse af engangshjælp mod forventning alligevel ikke er opfyldt på dagen for løsladelsen, skal kommunen kræve hjælpen tilbagebetalt. Tilbagebetalingen sker efter § 95.

3. I § 25 a, *stk. 4, 1. pkt.*, indsættes efter »fængsel«: »eller en anbringelse på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens 78, eller udskrives efter en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt.«

4. I § 25 a, *stk. 4*, ændres to steder i *1. pkt.*, et sted i *3. pkt.*, og et sted i *4. pkt.*: »løsladelsen« til: »løsladelsen eller udskrivelsen«.

§ 29. Beskæftigelsesministeren kan uanset reglerne i §§ 16-20, 26, 30-33 og 81-87 fastsætte regler om hjælp til

1) - - -

2) personer, der er varetægtsfængslet eller indsat til afsoning i fængsel eller arresthus, og

3) personer, der er anbragt i varetægtssurrogat, eller som efter at være dømt til anbringelse eller behandling opholder sig på hospital eller anden institution.

5. I § 29, nr. 2, udgår »og«.

6. I § 29, nr. 3, indsættes efter »institution.«: », og«.

7. I § 29 indsættes som nr. 4:

»4) personer, der anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78.«

§ 4

I lov om individuel boligstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 995 af 1. juli 2025, foretages følgende ændring:

1. I § 5 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om, hvornår ansøgeren anses for at benytte en bolig her i landet til helårsbeboelse, og hvornår et medlem af husstanden, jf. § 7, stk. 1, anses for at have fast ophold i boligen, når personen af retten findes omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, samt anbringes eller indlægges på en psykiatrisk afdeling eller institution m.v. som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., når personen anbringes på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, eller personen er idømt forvaring, er varetægtsfængslet eller er indsat til afsoning.«

§ 5

I lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 63 af 21. januar 2019, som ændret ved § 3 i lov nr. 546 af 3. maj 2022, § 11 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og § 7 i lov nr. 1655 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

§ 5. Retten til boligstøtte er betinget af,

1) at ansøgeren har fast bopæl her i landet, og

2) at ansøgeren benytter en bolig her i landet til helårsbeboelse.

§ 2. Ordinært børnetilskud udgør 3.692 kr. årlig for hvert barn. Det ydes:

1-2) - - -

3) når den ene ægtefælle er indsat i institutioner under Kriminalforsorgen ud over 3 måneder og den anden ægtefælle er enlig,

4) når begge et barns forældre modtager folkepension efter lov om social pension, eller

5) når folkepension til én eller begge af to forældre, der er berettigede til folkepension, ikke udbetales, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse.

Stk. 2. - - -

§ 3. Der ydes endvidere et ekstra børnetilskud, som udgør 3.360 kr. årlig, hvis der ydes ordinært børnetilskud efter § 2, nr. 1, nr. 2, eller nr. 3, og indehaveren af forældremyndigheden har barnet hos sig. Der ydes kun et ekstra børnetilskud uanset antallet af børn.

§ 8. - - -

Stk. 2-6. - - -

Stk. 7. Når den, der har forældremyndigheden over barnet, er indsat i institutioner under Kriminalforsorgen, jf. § 2, nr. 3, kan børnetilskud efter Udbetaling Danmarks bestemmelse udbetales til den indsattes ægtefælle, såfremt den indsattes særbarn opholder sig hos denne.

1. I § 2, *stk. 1*, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) når den ene ægtefælle er anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling i mere end 3 måneder som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., hvor retten fandt personen omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, eller en anbringelse på psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, og den anden ægtefælle er enlig,«.

Nr. 4-5 bliver herefter nr. 5-6.

2. I § 2, *stk. 1*, nr. 5, der bliver nr. 6, § 4, *stk. 3*, nr. 5, og § 4, *stk. 5*, ændres »§ 46« til: »§§ 45 og 46«.

3. I § 3, *1. pkt.*, ændres »§ 2, nr. 1, nr. 2, eller nr. 3« til: »§ 2, stk. 1, nr. 1-3«.

4. I § 8, *stk. 7*, ændres »Kriminalforsorgen, jf. § 2, nr. 3« til: »kriminalforsorgen eller er anbragt eller indlagt på en psykiatrisk afdeling som følge af en anbringelsesdom eller en behandlingsdom efter straffelovens § 68, 2. pkt., hvor retten fandt personen omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 1. eller 3. pkt., eller § 69, eller er anbragt på en psykiatrisk afdeling efter straffuldbyrdelseslovens § 78, jf. denne lovs § 2, stk. 1, nr. 3«, og to steder ændres »den indsattes« til: »den indsattes, anbragtes eller indlagtes«.